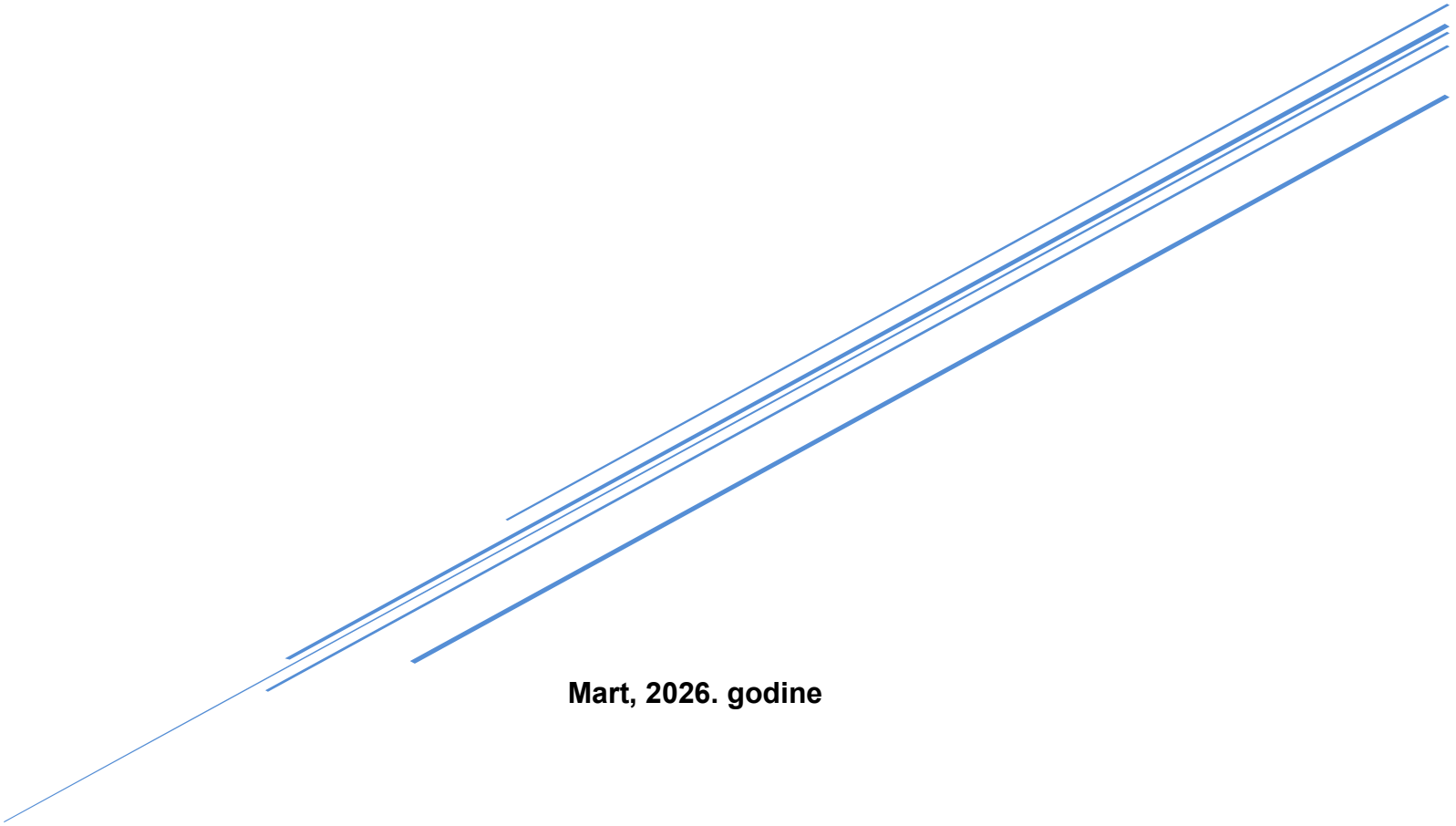

**IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA 2025.
GODINU, ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE
DEINSTITUCIONALIZACIJE
ZA PERIOD OD 2025. DO 2028. GODINE**

Mart, 2026. godine

SADRŽAJ:

I UVODNI REZIME	10
PRIKAZ STEPENA REALIZACIJE AKTIVNOSTI	12
NEDOSTACI I NEREALIZOVANE AKTIVNOSTI	14
KLJUČNI IZAZOVI U PRETHODNOM PERIODU	15
PLANIRANA I REALIZOVANA SREDSTVA	16
II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	17
OPŠTI PREGLED	17
NAPREDAK U OSTVARENJU CILJEVA	19
IZAZOVI I PREPREKE U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE	40
OPŠTI ZAKLJUČAK.....	46
III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE.....	49
IV FINANSIJSKI OKVIR SPROVOĐENJA STRATEGIJE U PERIODU 2025. GODINE	106
V PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA	108
PREPORUKE PO IZAZOVIMA	109
PREPORUKE PO OPERATIVNIM CILJEVIMA	111
OPŠTI ZAKLJUČAK.....	115

I UVODNI REZIME

Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine¹ predstavlja jedan od ključnih reformskih procesa u oblasti socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori. Njena primjena ima za cilj unaprjeđenje kvaliteta života korisnika/korisnica kroz prelazak sa institucionalne brige na usluge u zajednici, u skladu sa međunarodnim standardima i ljudskim pravima.

Deinstitutionalizacija je od posebnog značaja za Crnu Goru jer doprinosi izgradnji inkluzivnog društva koje poštuje dostojanstvo, individualne potrebe i prava svih građana, posebno djece, osoba sa invaliditetom, starijih i drugih ranjivih grupa. Ovaj proces je važan i u kontekstu evropskih integracija i usklađivanja sa praksama Evropske unije. Deinstitutionalizacija podrazumijeva postepeni prelazak sa institucionalnog zbrinjavanja ka uslugama koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju, uz puno poštovanje ljudskih prava, individualnih potreba i principa socijalne inkluzije.

Crna Gora je u prethodnom periodu ostvarila značajne pomake u pravcu reforme sistema socijalne zaštite, kroz unaprjeđenje zakonodavnog okvira, razvoj novih usluga u zajednici i jačanje međusektorske saradnje. Ipak, institucionalni oblici smještaja i dalje su dominantni oblik zaštite za određene kategorije korisnika/korisnica, što ukazuje na potrebu za dodatnim, sistemskim i održivim mjerama u cilju daljeg sprovođenja procesa deinstitutionalizacije.

Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine predstavlja strateški dokument koji definiše pravce, ciljeve i mjere za nastavak i intenziviranje ovog procesa. Strategija je zasnovana na međunarodnim standardima i preporukama, uključujući Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom i Konvenciju o pravima djeteta, kao i na nacionalnim razvojnim prioritetima i postojećim analizama stanja.

Kada je riječ o strukturi ciljeva, potrebno je istaći da su Strategijom deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine, definisani opšti cilj i četiri operativna cilja, gdje svaki od ciljeva sadrži niz indikatora učinka koji definišu pravce razvoja javne politike.

Opšti cilj ove strategije je ostvarivanje prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici kroz proces deinstitutionalizacije, prevenciju institucionalizacije, podršku socijalnoj inkluziji, razvoj održivih i dostupnih usluga koje omogućavaju korisnicima/korisnicama da žive u najmanje restriktivnom okruženju.

U opštem cilju ovog strateškog dokumenta je naglašeno da je fokus na ostvarivanju prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici. Da bi se ostvario opšti cilj Strategije deinstitutionalizacije postavljena su četiri operativna cilja. Operativni ciljevi uključuju jačanje

---

¹ [Strategija deinstitutionalizacije za period 2025-2028. godine sa Akcionim planom za 2025.](#)

kapaciteta institucija, unapređenje međusektorske saradnje i osnaživanje korisnika/korisnica i njihovih porodica, kroz stvaranje uslova za život korisnika/korisnica u prirodnom i podržavajućem okruženju, uz razvoj dostupnih, kvalitetnih i održivih usluga u zajednici. Za ostvarenje prava korisnika/korisnica potrebno je razviti i obezbijediti održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici vodeći računa da se usluge pružaju u najmanje restriktivnom okruženju. Potrebno je transformisati ustanove za smještaj i osnažiti korisnike/korisnice da učestvuju u procesu deinstitutionalizacije i uključivanja u zajednicu. Da bi se sve ovo ostvarilo neophodna je efikasna međusektorska saradnja. Svaki operativni cilj je baziran na mjerljivim indikatorima učinka sa pratećim vrijednostima, kao i na aktivnostima sa pratećim indikatorima rezultata koje su od značaja za ostvarivanje postavljenih vrijednosti indikatora učinka.

Deinstitutionalizacija predstavlja dugoročan i složen proces, ali je njen uspjeh od ključnog značaja za dalji društveni razvoj Crne Gore. Dosljedna primjena akcionog plana doprinosi zaštiti ljudskih prava, jačanju socijalne kohezije i stvaranju pravednijeg društva.

Dosadašnja implementacija Strategije deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine, donijela je vidljiva poboljšanja u sistemu socijalne i dječje zaštite. Aktivnosti realizovane po ciljevima pokazuju značajan napredak u transformaciji sistema socijalne i dječje zaštite, s naglaskom na integraciju korisnika/korisnica u zajednicu i jačanje kapaciteta stručnjaka i institucija. U okviru operativnog cilja 1. Unaprjeđenje standarda i normativi za usluge podrške životu u zajednici: izrađene su analize za unapređenje usluga koje podržavaju život u zajednici; mapirane su usluge na lokalnom nivou i utvrđene cijene; izmijenjen je Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika/korisnica, roditelja odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno edukativnih usluga i usluga smještaja²; zaposleno je 11 stručnih radnika u centrima za socijalni rad; razvijeni su i akreditovani programi obuke za hraniteljstvo i znakovni jezik; realizovane su obuke za stručne radnike i hranitelje u različitim oblastima (urgentno hraniteljstvo, predah hraniteljstvo, hraniteljstvo za djecu sa smetnjama u razvoju); uspostavljene su usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici, kao što su personalna asistencija, dnevni boravak i pomoć u kući; povećan je broj korisnika/korisnica usluga dnevnog boravka i pomoći u kući (10% za djecu, 42% za odrasle i starije osobe). U okviru operativnog cilja 2. Transformacija ustanova za smještaj i podrška životu u zajednici: izmijenjen je Pravilnik o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centara za socijalni rad, izrađeno je osam planova transformacije za ustanove za smještaj čiji je osnivač država; realizovane su tri obuke za zaposlene u ustnovama za pružanje usluge koje podržavaju život u zajednici s fokusom na najmanje restriktivno okruženje i individualizovanu podršku; šest ustanova za smještaj dobilo je 15 licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici (dnevni boravak, pomoć u kući, savjetovanje). U okviru operativnog cilja 3. Unaprjeđenje kapaciteta zaposlenih i podrška korisnicima/korisnicama: realizovane su obuke za zaposlene u centrima za socijalni rad i ustanovama za smještaj za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica; ustanove za smještaj organizovale su obuke za korisnike/korisnice za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje; akreditovan je program obuke za socijalno mentorstvo i pružanje podrške

---

² <https://wapi.gov.me/download-preview/4d824531-a35d-40c1-8540-0b1e4c8ef4dc?version=1.0>

korisnicima/korisnicama za samostalan život; pokrenut je 71 postupak za preispitivanje poslovne sposobnosti lica u ustanovama za smještaj. U okviru operativnog cilja 4. Jačanje kapaciteta zaposlenih u lokalnim samoupravama: organizovana su dva tematska sastanka za zaposlene u lokalnim samoupravama za jačanje kapaciteta zaposlenih koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite; Savjet za prava lica sa invaliditetom preporučio je Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija da izradi Predlog zakona o znakovnom jeziku; uspostavljena je nacionalna fokal point mreža za osobe sa invaliditetom; u saradnji sa akademskom zajednicom održane su dvije tribine na temu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalizacije.

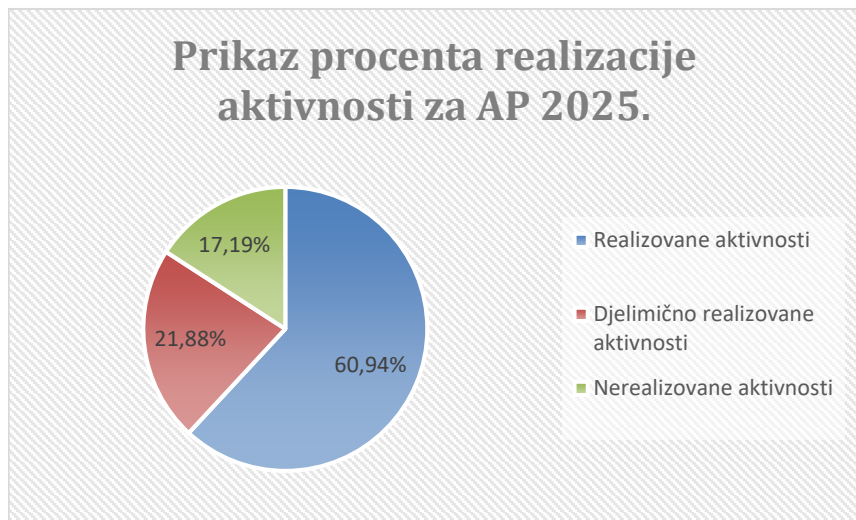
Međutim, izazovi poput nedostatka kadra, ograničenih resursa i potrebe promjene navika kako kod pružalaca usluga tako i kod korisnika/korisnica, jasno su identifikovani i zahtijevaju kontinuiranu pažnju. Implementacija strategije je u toku – uz podršku međunarodnih partnera (UNICEF i UNDP i dr.) i aktivno učešće domaćih NVO i OCD, očekuje se da će se u narednom periodu realizacije ostvariti dodatni napredak ka ostvarivanju opšteg cilja strategije “ostvarivanju prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici.”

Izvještaj prikazuje da je, uprkos izazovima, u proteklom periodu postavljen čvrst temelj za reforme i unapređenja sistema socijalne i dječje zaštite planiranih strategijom, te su mnoge aktivnosti već dale opipljive rezultate na dobrobit građana Crne Gore. Dalji uspjeh zavisiće od istrajnosti u sprovođenju mjera, osiguranja neophodnih resursa i zajedničkog djelovanja svih aktera neophodnih za realizaciju aktivnosti.

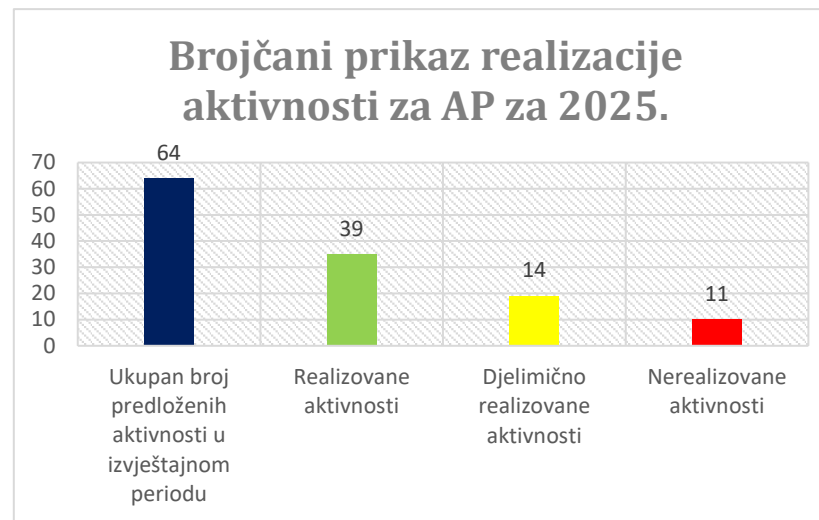
Akcionni plan za 2025. godinu, ostvario je određeni nivo planiranih reformi u izvještajnom periodu, što je i potvrđeno kroz procenat realizovanih aktivnosti.

U vezi sa navedenim, u narednom segmentu uvodnog rezimea je pružen kratak prikaz najvažnijih rezultata i evidentiranih prepreka u okviru svake od oblasti strateškog dokumenta.

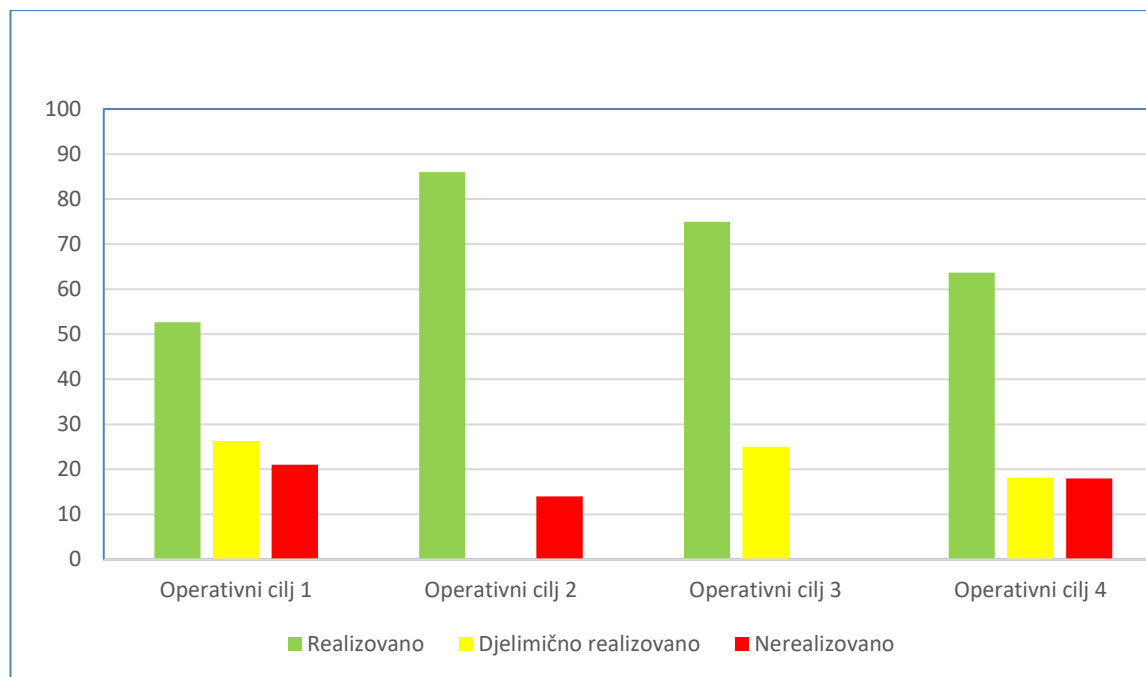
PRIKAZ STEPENA REALIZACIJE AKTIVNOSTI

Grafik br. 1: Prikaz procenta realizacije aktivnosti za AP 2025.

Grafik br. 2: Brojčani prikaz realizacije aktivnosti za AP za 2025.

Grafik br. 3: Prikaz procenta realizacije aktivnosti po operativnim ciljevima

Za jednogodišnji period trajanja akcionog plana, predviđene su ukupno 64 aktivnosti. Od navedenog broja aktivnosti potpuno su realizovane 39 aktivnosti, odnosno 60,94% aktivnosti. Djelimično je realizovano 14 aktivnosti, odnosno 21,88% aktivnosti. Nije realizovano 11 aktivnosti, odnosno 17,19% aktivnosti.

NEDOSTACI I NEREALIZOVANE AKTIVNOSTI

Nisu realizovane sve aktivnosti iz Akcionog plana za 2025. godinu. Preduslov za realizaciju ovih aktivnosti je donošenje novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti čija izrada je u toku kojim će se unaprijediti kvalitet života pojedinaca i porodice na način što će se unaprijediti materijalna davanja i usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite, postupak licenciranja pružalaca usluga i licenciranja stručnih radnika, kao i postupak akreditacije programa obuke, što će uticati na sistem kvaliteta u socijalnoj i dječjoj zaštiti

U okviru operativnog cilja 1. Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju nisu realizovane aktivnosti Unapređenje bližih uslova za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, savjetodavnih i socijalno-edukativnih usluga, usluga porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva, Izmjena Pravilnika o visini sredstava za razvoj odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu, Ustupanje prostora dnevnih centara / dnevnih boravaka van radnog vremena za pružanje drugih usluga socijalne i dječje zaštite kroz potpisivanje Memoranduma s vlasnicima prostora, Realizacija obuke za razvoj kompetencija zaposlenih u Centru za hraniteljstvo i usvojenje, Licenciranje JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju, Izrada Analize usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik s definisanim preporukama za uvođenje ove usluge, Propisivanje bližih uslova za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge tumačenja i prevođenja na znakovni jezik u skladu s preporukama iz Analize i Izrada obrazaca za internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga za usluge koje podržavaju život u zajednici.

U okviru operativnog cilja 4. Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitucionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici nisu realizovane aktivnosti Uspostavljanje saradnje s Ministarstvom zdravlja u cilju otkrivanja osoba koje žive u izolaciji i Analiza načina dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije

KLJUČNI IZAZOVI U PRETHODNOM PERIODU

Sistem socijalne i dječje zaštite suočava se sa nekoliko ključnih izazova:

1. **Ograničeni ljudski resursi:** Nedostatak stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika kod pružalaca usluga. Prelazak sa institucionalne brige na usluge podrške za život u zajednici i/ili porodici, odnosno najmanje restriktivnom okruženju zahtijeva dodatna ulaganja i stručni kadar.
2. **Nedovoljno razvijene usluge u zajednici:** Deinstitucionalizacija traži uspostavljene usluge na lokalnom nivou (stanovanje uz podršku, dnevni centri, personalna asistencija, pomoć u kući, savjetovanje). U mnogim opštinama te usluge su ograničene ili neujednačeno dostupne.
3. **Finansijska ograničenja:** Nedovoljna budžetska sredstva su prepreka za dugoročno i održivo finansiranje usluga, a nesigurnost podstiče i nedostatak normativnog uređenja u pogledu načina finansiranja usluga socijalne i dječje zaštite sa državnih i lokalnog nivoa.
4. **Administrativne prepreke:** Ograničeni kapaciteti i birokratske prepreke usporavaju implementaciju strateških mjera.
5. **Nedovoljna međusektorska koordinacija:** Problemi u koordinaciji između institucija otežavaju efikasnu implementaciju.
6. **Otpor promjenama:** Dio sistema i zaposlenih naviknut je na institucionalni model, pa postoji otpor prema promjeni prakse i preuzimanju novih uloga.
7. **Geografske nejednakosti:** Razlike u dostupnosti usluga socijalne i dječje zaštite i neujednačena ekonomska razvijenost između regija i opština predstavljaju izazov za ravnomjernu dostupnost usluga socijalne i dječje zaštite.

8. **Stigma i negativni društveni stavovi:** Nedovoljna svijest zajednice o potrebama osoba sa invaliditetom, djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju, djece bez roditeljskog staranja, osoba sa mentalnim teškoćama, kao i pripadnika marginalizovanih društvenih grupa otežavaju njihovu inkluziju u lokalne zajednice.

Za jednogodišnji period trajanja akcionog plana, predviđene su ukupno 64 aktivnosti. Od navedenog broja aktivnosti potpuno su realizovane 39 aktivnosti, odnosno 60,94% aktivnosti. Djelimično je realizovano 14 aktivnosti, odnosno 21,88% aktivnosti. Nije realizovano 11 aktivnosti, odnosno 17,19% aktivnosti.

PLANIRANA I REALIZOVANA SREDSTVA

Kratak osvrt na planirana i realizovana finansijska sredstva proistekla iz budžeta i donacijaa za cjelokupni period trajanja akcionog plana:

Godina	Planirana sredstva	Utrošena sredstva
2025.	7.701.600,00 eura	5.093.768,57 eura

Tabela br. 1: Prikaz ukupno planiranih i utrošenih sredstava

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

OPŠTI PREGLED

Ovaj izvještaj ima za cilj da pruži pregled dosadašnjih rezultata, identifikovanih izazova i ključnih preporuka relevantnih za uspješnu implementaciju Strategije deinstitutionalizacije za period od 2025 do 2028. godine, sa fokusom na unapređenje kvaliteta života korisnika/korisnica i jačanje kapaciteta zajednice da odgovori na njihove potrebe.

Akcioni plan obuhvata aktivnosti usmjerene na razvoj lokalnih usluga socijalne i dječje zaštite, transformaciju postojećih ustanova za smještaj, edukaciju stručnog kadra i podizanje svijesti javnosti o značaju deinstitutionalizacije, te unapređenje međusektorske saradnje. Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2025. godinu obuhvaćen period od 1. januara do 31. decembra 2025. godine. Izvještajem se sagledava stepen realizacije planiranih aktivnosti i prikazuje pregled ostvarenih dostignuća i rezultata u 2025. godini, status realizacije aktivnosti, pregled planiranih i utrošenih sredstava.

Uzevši u obzir metodološku obavezu da se nakon perioda od dvije godine sprovođenja strategije mora u izvještaju predstaviti prvi presjek nivoa dostignutosti postavljenih indikatora učinka i pratećih vrijednosti, važno je istaći da je Akcioni plan po kojem se izvještava, zajedno sa strategijom usvojen u decembru 2024. godine, što znači da je protekao period od godinu dana sprovođenja Akcionog plana. Takođe, navedeni period sprovođenja javne politike je obilježen zadovoljavajućim stepenom implementacije planiranih aktivnosti.

Operativno tijelo je sačinjeno od predstavnika institucija koji su nosioci aktivnosti zastupljenih u Akcionom planu, kao i predstavnika svih subjekata čiji je doprinos neophodan i ključan za uspješno sprovođenje politika u oblasti deinstitutionalizacije u periodu od 2025. do 2028. godine. Operativno tijelo u kontinuitetu razmatra proces sprovođenja predviđenih aktivnosti, kao i moguće prepreke i izazove s kojima se institucije mogu suočavati prilikom implementacije aktivnosti. Podaci neophodni za sačinjavanje izvještaja prikupljaju se u toku trajanja cjelokupne godine i dostavljaju Ministarstvu socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, kao koordinacionom organu rada operativnog tijela.

Primjena Strategije deinstitutionalizacije ima višestruk i dugoročan uticaj na društveni, socijalni i institucionalni razvoj Crne Gore. Na društvenom nivou, deinstitutionalizacija doprinosi većoj socijalnoj uključenosti ranjivih grupa, smanjenju stigmatizacije i jačanju solidarnosti u zajednici. Korisnicima/korisnicama se omogućava aktivnije učešće u društvu, veći stepen samostalnosti i kvalitetniji život u prirodnom okruženju. Sa aspekta ljudskih prava, strategija jača zaštitu prava djece, osoba sa invaliditetom, starijih i drugih osjetljivih kategorija, u skladu sa međunarodnim konvencijama koje je Crna Gora ratifikovala. Time se dodatno učvršćuje opredijeljenost države ka poštovanju principa jednakosti, dostojanstva i nediskriminacije. Na institucionalnom nivou, sprovođenje strategije podstiče reformu sistema socijalne i dječje zaštite,

jačanje kapaciteta institucija i razvoj međusektorske saradnje između državnih organa, lokalnih samouprava i civilnog sektora. Dugoročno, to doprinosi efikasnijem korišćenju javnih resursa i održivosti sistema. U kontekstu evropskih integracija, Strategija deinstitucionalizacije ima značajan uticaj jer doprinosi usklađivanju politike socijalne zaštite Crne Gore sa standardima Evropske unije, čime se jača međunarodni kredibilitet države i njen napredak ka članstvu u EU.

Strategija deinstitucionalizacije, iako primarno usmjerena na unaprjeđenje sistema socijalne i dječje zaštite, ima i posredan, ali značajan uticaj na životnu sredinu. Prelazak sa velikih institucionalnih objekata na manje, lokalno organizovane usluge u zajednici doprinosi racionalnijem korišćenju prostora i prirodnih resursa. Smanjenjem kapaciteta velikih institucija i razvojem manjih stambenih i podržavajućih jedinica u zajednici, smanjuje se potreba za intenzivnim energetske i infrastrukturnim resursima. Manji objekti omogućavaju efikasnije upravljanje energijom, vodom i otpadom, čime se doprinosi smanjenju negativnog uticaja na životnu sredinu.

Strategija podstiče integraciju korisnika/korisnica u lokalne zajednice, što doprinosi razvoju održivih lokalnih sistema i smanjenju potrebe za dugotrajnim transportom i centralizovanim uslugama. Time se indirektno smanjuju emisije štetnih gasova i opterećenje životne sredine. Takođe, transformacija ili prenamjena postojećih institucionalnih objekata otvara mogućnosti za njihovo održivo korišćenje, u skladu sa principima energetske efikasnosti i zaštite životne sredine. Na taj način, Strategija deinstitucionalizacije doprinosi ostvarivanju ciljeva održivog razvoja i ekološke odgovornosti u Crnoj Gori.

Rodna ravnopravnost ima značajan uticaj na planiranje i implementaciju Strategije deinstitucionalizacije za period od 2025 do 2028. godine jer doprinosi osiguranju da proces prelaska sa institucionalnog zbrinjavanja na pružanje usluga u zajednici bude uključen, pravičan i odgovoran prema specifičnim potrebama svih korisnika/korisnica, bez diskriminacije po osnovu pola ili roda. Integriranjem rodne perspektive u ovu strategiju, politika socijalne i dječje zaštite postaje osjetljivija na različite potrebe žena, muškaraca i drugih rodni identiteta, čime se omogućava da usluge podrške, kao što su stanovanje uz podršku, personalna asistencija, savjetovanje i usluge predaha, budu dostupne u jednakoj mjeri i da adresiraju rodno specifične prepreke za socijalnu uključenost i autonomiju korisnika/korisnica. Takav pristup ne samo da unaprjeđuje kvalitet života i socijalnu inkluziju, nego i jača jednak pristup resursima i mogućnostima nezavisnog života u zajednici, što je u skladu sa međunarodnim standardima u oblasti ljudskih prava i najnovijim strateškim usmjerenjima u politikama rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu u I kvartalu 2026. godine planirana je aktivnost izrada Izvještaja o realizaciji Strategije deinstitucionalizacije za 2025. godinu i donošenje Akcionog plana za 2026. godinu.

Najnoviji Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2025. godinu³ prepoznaje napredak u usvajanju Strategije deinstitucionalizacije i pripadajućeg Akcionog plana, ističući posvećenost države prelasku sa institucionalne njege na usluge zasnovane na zajednici za ranjive

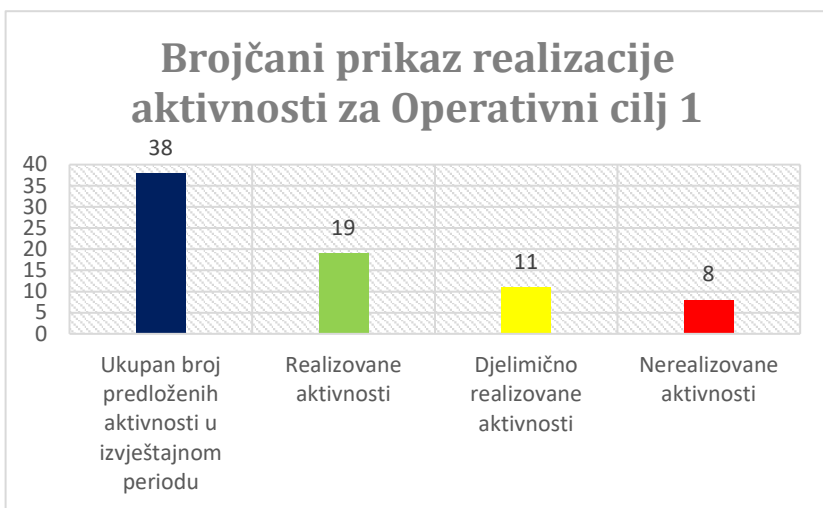
---

³ [Montenegro Report 2025 - Enlargement and Eastern Neighbourhood](#)

grupe. Ipak, Komisija upozorava da je ključna brza i dosljedna implementacija strategije, uz jačanje pravnog okvira i potpune zaštite prava osoba sa invaliditetom, kako bi reforme donijele stvarne rezultate u praksi.

NAPREDAK U OSTVARENJU CILJEVA

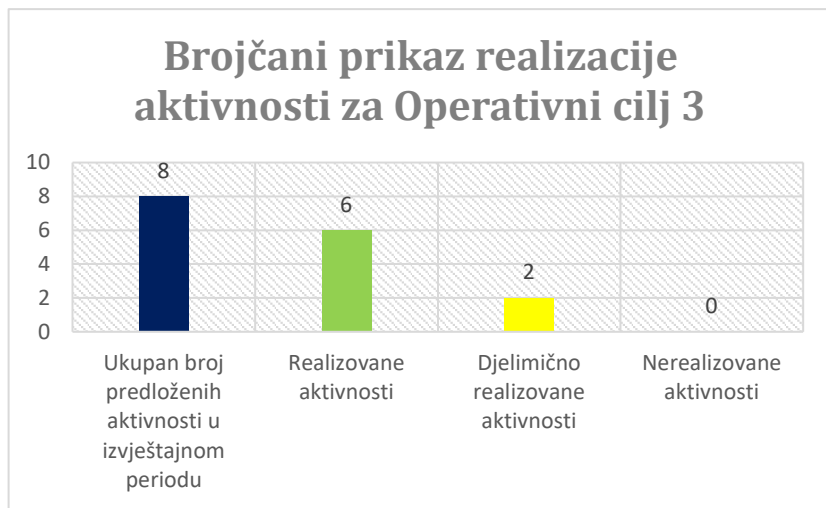
U ovom dijelu daje se pregled napretka u ostvarivanju postavljenih operativnih ciljeva kroz analizirani izvještajni period. Grafički je predstavljen ukupan broj planiranih aktivnosti, kao i njihov status realizacije – realizovane, djelimično realizovane i nerealizovane aktivnosti – za svaki od četiri operativna cilja. Ovakav prikaz omogućava jasan uvid u stepen uspješnosti realizacije planiranih aktivnosti, identifikaciju izazova u sprovođenju, te predstavlja osnovu za dalje unapređenje planiranja i implementacije aktivnosti u narednom periodu.

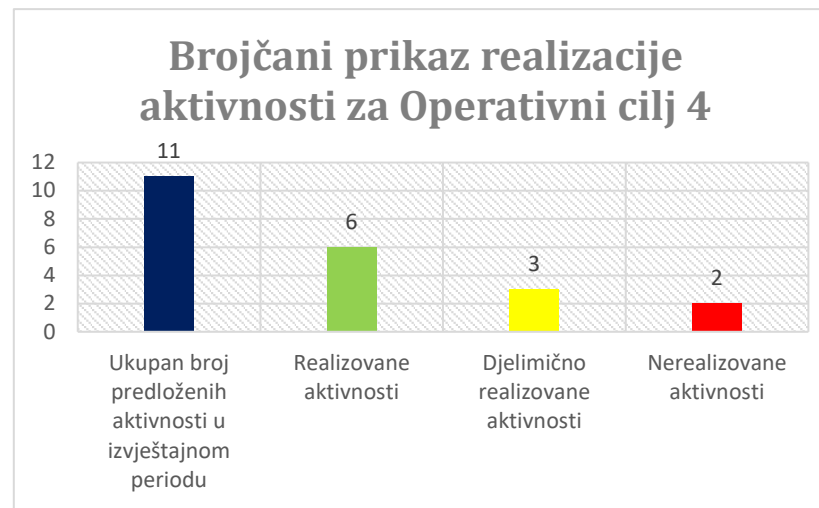
Grafik br. 4: Brojčani prikaz realizacije aktivnosti za Operativni cilj 1

Grafik br. 5: Brojčani prikaz realizacije aktivnosti za Operativni cilj 2

Grafik br. 6: Brojčani prikaz realizacije aktivnosti za Operativni cilj 3

Grafik br. 7: Brojčani prikaz realizacije aktivnosti za Operativni cilj 4

Operativni cilj 1: Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

Tabela br. 2: Indikatori učinka za Operativni cilj 1

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
Indikator učinka 1.1. Udio rashoda iz državnog budžeta za usluge koje podržavaju život	Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu	budžeta je: 3.690.000,00 eura (67%) Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju usluge smještaja iz državnog budžeta je: 1.810.000,00 eura (33%)	zajednici iz državnog budžeta za 160% (9.594.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 84%:16%	podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta za 400% u odnosu na 2024. godinu (18.450.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 91%:9%
Indikator učinka 1.2. Udio rashoda iz lokalnog budžeta koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
	u 2022. godini je bio: 4.571.149,86 eura	budžeta za 25% u odnosu na 2023. godinu	u zajednici iz lokalnih budžeta za 50% u odnosu na 2023. godinu
Indikator učinka 1.3. Dostupne najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS u skladu s potrebama korisnika/korisnica	9 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici	13 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica	Sve JLS imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica
Indikator učinka 1.4. Povećanje broja korisnika/korisnica koji koriste usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Broj korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR: 1752 ▪ dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju: 353 ▪ dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica: 103 ▪ dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju: 23	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 10% ▪ dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju ▪ dnevni boravak za odrasle i stare osobe s	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 30% ▪ dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
	▪ pomoć u kući: 814 ▪ personalna asistencija: 1 ▪ svratište: 0 ▪ savjetovanje: 0 ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca): 353 ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi): 67 ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica): 38	- invaliditetom i odrasla i stara lica ▪ dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju ▪ pomoć u kući ▪ personalna asistencija ▪ svratište ▪ nove usluge ▪ savjetovanje ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica)	▪ dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica ▪ dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju ▪ pomoć u kući ▪ personalna asistencija ▪ svratište ▪ nove usluge ▪ savjetovanje ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica)

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
Indikator učinka 1.5. Uspostavljene nedostajuće usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Trenutno postoji 549 usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Povećan broj usluga za najmanje jednu nedostajuću uslugu – stanovanje uz podršku	Povećan broj usluga za najmanje tri nedostajuće usluge
Indikator učinka 1.6. Zadovoljstvo korisnika/korisnica uslugama koje podržavaju život u zajednici	Nije praćeno zadovoljstvo	Uspostavljen model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica	Model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica se primjenjuje i prikupljaju se podaci o nivou zadovoljstva uslugama koje podržavaju život u zajednici

U okviru operativnog cilja 1. Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju:

U izvještajnom periodu postavljen je sistemski i normativni temelj za održiv razvoj usluga koje podržavaju život u zajednici, čime je značajno unaprijeđena planska i finansijska održivost deinstitucionalizacije. Naime, izrađene su Analiza minimalnih standarda i normativa za usluge

podrške za život u zajednici⁴; Analiza minimalnih standarda i normativa za usluge porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva⁵; Analiza potreba korisnika/korisnica za najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS i pristup njihovom održivom finansiranju⁶; mapirane su postojeće i nedostajuće usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na lokalnom nivou (rasprostranjenost, broj korisnika/korisnica, troškovi)⁷; izrađen je godišni Plan razvoja usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici; utvrđena je cijena usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici⁸. Strategija deinstitutionalizacije predviđa prelazak sa institucionalnog na model podrške u zajednici, što zahtijeva jasno definisane standarde, procjenu potreba i precizno planiranje finansijskih sredstava. Izradom analiza i planova obezbijeđeni su: jedinstveni kriterijumi kvaliteta usluga, ravnomjerniji teritorijalni razvoj usluga, transparentniji i održiviji model finansiranja i mogućnost praćenja učinka kroz mjerljive pokazatelje (broj korisnika/korisnica, pokrivenost, troškovi po korisniku/korisnici), čime je kreirana čvrsta osnova za smanjenje oslanjanja na institucionalni smještaj i jačanje alternativnih oblika podrške.

Izmjenjen je Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja⁹. Izmjenom podzakonskog akta unaprijeđena je pravičnost i dostupnost usluga, čime su uklonjene finansijske barijere za korisnike/korisnice i njihove porodice. Deinstitutionalizacija podrazumijeva da usluge budu dostupne u lokalnoj zajednici i finansijski održive. Jasnije definisani kriterijumi doprinose transparentnosti sistema, smanjenju rizika od diskriminacije i povećanju dostupnosti usluga socijalno ugroženim kategorijama.

---

⁴ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2F2026-01%2Fanaliza_minimalnih_standarda_i_normativa_za_usluge_podrske_za_zivot_u_zajednici.docx&wdOrigin=BROWSELINK

⁵ https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2026-01/analiza_usluge_porodicnog_smjestaja_i_porodicnog_smjestaja-hraniteljstvo.pdf

⁶ https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspostavljanje_tri_ili_vise_usluga_podrske_za_zivot_u_zajednici_u_jedinicama_lokalne_samouprave_jls_u_crnoj_gori.pdf

⁷ https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-09/analiza_mapiranje_usluga_podrske_za_zivot_u_zajednici.pdf

⁸ <https://www.gov.me/mssd/rjesenja>

⁹ <https://www.sluzbenilist.me/propisi/30AC8505-7467-4E5F-B5BE-35C374FDC12F>

Zaposleni su stručni radnici u CZSR s ciljem poboljšanja izrade individualnih planova usluga za korisnike/korisnice prava na ličnu invalidninu; razvijeni su programi obuka iz oblasti iz hraniteljstva i za znakovni jezik – osnovne¹⁰ i napredne¹¹ obuke; razvijene i akreditovane su obuke za stručne radnike za nove programe obuke za hraniteljstvo¹², obuke za stručne radnike za usvojenje, kao i pružanje usluge stanovanja uz podršku. Povećanjem broja stručnih radnika i unapređenjem kompetencija zaposlenih, osnažen je individualizovani pristup korisnicima/korisnicama, što je ključno za uspješnu deinstitucionalizaciju. Strategija se zasniva na individualnim planovima podrške kao osnovi za prelazak iz institucije u zajednicu. Jačanjem stručnih kapaciteta povećava se kvalitet procjene potreba korisnika/korisnica, unaprjeđuje se planiranje usluga i smanjuje se rizik od neadekvatnog ili dugotrajnog institucionalnog zbrinjavanja. Time se obezbjeđuje održiv prelazak sa institucionalne brige na personalizovanu podršku u zajednici.

10

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FProgram%2520osnovne%2520obuke%2520za%2520znakovni%2520jezik.docx&wdOrigin=BROWSELINK

11

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FObrazac%2520A-2%2520Napredni%2520program%2520obuke%2520za%2520znakovni%2520jezik.docx&wdOrigin=BROWSELINK

12

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FUrgentno%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FRezime%2520programa%2520Predah%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fhraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520smetnjama%2520i%2520te%25C5%25A1ko%25C4%2587ama%2520u%2520razvoju%2520i%2520porodi%25C4%258Dni%2520sme%25C5%25A1taj%2520uz%2520intenzivnu%2520ili%2520dodatnu%2520podr%25C5%25A1ku.docx&wdOrigin=BROWSELINK

https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fhraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520problemima%2520u%2520pona%25C5%25A1anju.docx&wdOrigin=BROWSELINK

Razvijene su usluge personalne asistencije¹³, pomoć u kući (za djecu sa smetnjama u razvoju i djecu čiji roditelji nisu u stanju da se staraju¹⁴, za osobe s invaliditetom¹⁵, trudnice bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, samohrane roditelje sa djecom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, kao i za korisnike/korisnice kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite a koja žive u ruralnom području¹⁶) i usluge savjetovanja¹⁷. Razvoj novih i proširenje postojećih usluga direktno je doprinijelo povećanju dostupnosti podrške korisnicima/korisnicama u njihovom prirodnom okruženju. Ove usluge predstavljaju alternativu institucionalnom smještaju i omogućavaju ostanak korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici, prevenciju institucionalizacije, povratak korisnika/korisnica u zajednicu i/ili porodicu i povećanje kvaliteta života i socijalne uključenosti. Posebno je značajno unapređenje usluga u ruralnim područjima, čime se smanjuju regionalne nejednakosti i rizik od socijalne isključenosti.

Promovisane su usluge koje podržavaju život u zajednici¹⁸ i organizovan je Dan otvorenih vrata s ciljem prezentovanja usluga socijalne i dječje zaštite za zaposlene u sistemu socijalne i dječje zaštite. Promotivne aktivnosti doprinijele su boljem razumijevanju koncepta deinstitutionalizacije i jačanju saradnje unutar sistema socijalne i dječje zaštite. Deinstitutionalizacija nije samo administrativna reforma, već

---

¹³ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

¹⁴ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

¹⁵ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

¹⁶ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

¹⁷ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

¹⁸ <https://www.gov.me/clanak/regionalna-konferencija-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana>

<https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana-odrzan-u-bijelom-polju>

<https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana>

<https://youtu.be/aPYcRs9t6yU?si=ApTarosaZ--DoDE4>

promjena pristupa. Informisanost stručne javnosti i međusobna razmjena iskustava doprinose dosljednijoj primjeni standarda, boljoj koordinaciji između institucija i jačanju profesionalne odgovornosti i transparentnosti rada.

Realizovane aktivnosti u okviru operativnog cilja 1 u predstavljaju prelazak iz faze planiranja u fazu sistemske operacionalizacije. U izvještajnom periodu postignuto je normativno i finansijsko utemeljenje usluga u zajednici, jačanje institucionalnih i stručnih kapaciteta, razvoj konkretnih usluga koje omogućavaju ostanak korisnika/korisnica u zajednici i unapređenje pravičnosti i dostupnosti sistema. Time je značajno unaprijeđen operativni cilj – postepeno smanjenje institucionalnog smještaja i razvoj održivog, dostupnog i individualizovanog sistema podrške u zajednici.

U okviru ovog Operativnog cilja nisu realizovane aktivnosti koje se odnose na: izradu pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, savjetodavnih i socijalno-edukativnih usluga, usluga porodičnog smještaja–hraniteljstva i porodičnog smještaja, kao i Pravilnika o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu iz razloga što je u toku izrada novog Zakona o socijalnoj dječjoj zaštiti, nakon čijeg usvajanja će se sa istim usaglašavati podzakonski akti; nisu ustupljeni prostori dnevnih centara/dnevnih boravaka van radnog vremena za pružanje drugih usluga socijalne i dječje zaštite kroz potpisivanje memoranduma s vlasnicima prostora u pet JLS iz razloga su jedinice lokalne samouprave vlasnici prostora dnevnih centara/dnevnih boravaka, te ne postoji zainteresovanost za ustupanje prostora drugim pružaocima usluga; nije realizovana obuka za 20 zaposlenih u Centru za hraniteljstvo i usvojenje zato što Centar za hraniteljstvo i usvojenje nije uspostavljen jer ova aktivnost je uslovljena izradom novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti; nije licenciran JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju jer su se u navedenom centru desile kadrovske promjene na rukovodećoj poziciji u 2025. godini i preduzete su aktivnosti za licenciranje nastavnog kadra, koji je preduslov za dobijanje licence za pružanje usluge dnevnog boravka; nije izrađena Analiza usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik i definisane preporuke za uvođenje ove usluge iz razloga što je potrebno da se znakovni jezik najprije standardizuje u Crnoj Gori; nisu propisani bliži uslovi za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluge tumačenja i prevođenja na znakovni jezik u skladu s preporukama iz Analize zato što navedena analiza nije izrađena; nisu izrađeni obrasci za internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga za usluge koje podržavaju život u zajednici jer je ova aktivnost uslovljena izradom i donošenjem novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti sa kojim je prvo potrebno usaglasiti podzakonska akta.

Operativni cilj 2: Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

Tabela br. 3: Indikatori učinka za Operativni cilj 2

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)

Indikator učinka 2.1. Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama	Trenutni broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama u Crnoj Gori: ▪ djeca: 92 (45 muškog pola i 47 ženskog pola) – djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja: 77 od kojih je djece sa smetnjama u razvoju: 34 – djeca s problemima u ponašanju: 15 ▪ mladi: 6 (4 muškog pola i 2 ženskog pola) – mladi s invaliditetom: 2 – mladi s problemima u ponašanju: 4 ▪ odrasla i stara lica: 932 (407 muškog pola i 525 ženskog pola) – osobe s invaliditetom: 114 (52 ženskog pola i 62 muškog pola)	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: ▪ djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 10% ▪ djeca sa smetnjama u razvoju za 10% ▪ djeca s problemima u ponašanju za 10% ▪ mladi s invaliditetom za 10% ▪ mladi s problemima u ponašanju za 10% ▪ odrasla i stara lica za deset korisnika/korisnica ▪ osobe s invaliditetom za pet korisnika/korisnica	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: ▪ djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 20% ▪ djeca sa smetnjama u razvoju za 20% ▪ djeca s problemima u ponašanju za 20% ▪ mladi s invaliditetom za 20% ▪ mladi s problemima u ponašanju za 20% ▪ odrasla i stara lica za 20 korisnika/korisnica ▪ osobe s invaliditetom za deset korisnika/korisnica
Indikator učinka 2.2. Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom	Ukupan broj djece na smještaju u ustanovi i na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 445 Broj djece na smještaju u ustanovi: 92	Udio djece na smještaju u ustanovi u odnosu na ukupan broj djece (koja se nalaze na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu) smanjen za 5%	Udio djece na smještaju u ustanovi u odnosu na ukupan broj djece (koja se nalaze na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu) smanjen za 10%

smještaju– hraniteljstvu	(45 muškog pola i 47 ženskog pola) Broj djece na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 353 (194 muškog pola i 159 ženskog pola) Trenutni udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece (koja se nalaze na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu): 21%		
Indikator učinka 2.3 Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj) i formalnoj zaštiti u porodici na kraju godine na 100.000 djece	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 81¹⁹ Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 248²⁰	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 65 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 250	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 55 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 265
Indikator učinka 2.4. Broj usluga koje podržavaju život u	Trenutni broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj: 11	Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici	Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje

¹⁹ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

²⁰ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

zajednici koje pružaju ustanove za smještaj		koje pružaju ustanove za smještaj za najmanje 70%	pružaju ustanove za smještaj za najmanje 100%
Indikator učinka 2.5. Broj korisnika/korisnica smještenih u ustanovu koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku	Trenutni broj korisnika/korisnica koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku: - djeca: 25 (11 muškog pola i 14 ženskog pola) - mladi: 2 (ženskog pola) - odrasli i stariji: 0 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 10 (6 muškog pola i 4 ženskog pola)	Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 28 - mladi: 4 - odrasli i stariji: 10 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 12	Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 30 - mladi: 6 - odrasli i stariji: 20 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 15

U okviru operativnog cilja 2. Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju:

Kroz izmjene pravilnika uvedena je lista indikatora za praćenje prije donošenja odluke CZSR o smještanju korisnika/korisnica u ustanovu za smještaj kao jedan od mehanizama čuvara kapije.²¹ Liste funkcioniraju kao standardizovani kontrolni mehanizam („čuvar kapije“) u postupku odlučivanja. Uvođenjem listi indikatora za praćenje prije donošenja odluke centara za socijalni rad o smještaju u ustanovu, značajno je ojačan mehanizam prevencije institucionalizacije i osigurano da institucionalni smještaj bude krajnja, a ne primarna mjera zaštite. Strategija deinstitutionalizacije podrazumijeva da institucionalni smještaj bude primijenjen isključivo kada su iscrpljene sve druge mogućnosti podrške u zajednici. Uvođenjem standardizovanih indikatora smanjuje se prostor za diskreciono i neujednačeno odlučivanje, povećava se transparentnost

²¹ <https://www.sluzbenilist.me/propisi/5B95A813-40E4-4B88-BF4B-90313E8AD645>

i profesionalna odgovornost i osigurava sistemska procjena alternativnih rješenja u zajednici prije smještaja. Na taj način ova aktivnost direktno doprinosi smanjenju broja novih smještaja korisnika/korisnica u ustanovu i usklađivanju prakse sa principom najmanje restriktivnog okruženja.

Izrađeni su planovi transformacije za JU Dječji dom „Mladost“ Bijela²², JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“²³, JU Dom starih „Grabovac“ Risan²⁴, JU Dom starih Podgorica²⁵, JU Dom starih Nikšić²⁶, JU Dom starih Bijelo Polje²⁷ i JU Dom starih Pljevlja²⁸. Izradom planova transformacije započet je strukturirani i planski proces prelaska sa institucionalnog modela na model usluga u zajednici. Planovi obuhvataju redefinisane uloge ustanova, razvoj novih usluga u zajednici, reorganizaciju kadrovskih kapaciteta i fazno smanjenje institucionalnih kapaciteta. Izrada planova transformacije predstavlja prelazak sa opšteg strateškog opredjeljenja na operativni nivo sprovođenja. Time su definisani konkretni koraci i vremenski okviri transformacije, identifikovani resursi za razvoj usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici i postavljeni temelji za smanjenje dugotrajnog institucionalnog smještaja. Ova aktivnost osigurava da proces deinstitucionalizacije bude planski, kontrolisan i održiv, a ne ad hoc reakcija na pojedinačne slučajeve.

Organizovane su obuke za zaposlene u ustanovama za pružanje usluga koje podržavaju život u zajednici fokusirajući se na principe najmanje restriktivnog okruženja i individualizovane podrške²⁹, koje su doprinijele promjeni profesionalne paradigme – od institucionalne brige ka

---

²² <https://www.dombijela.me/images/dokum/Plan-transformacije-2026.-godine-2.pdf>

²³ https://juzkomanskimost.me/sites/juzkomanskimost.me/files/2026-01/plan_transformacije_komprimovan.pdf

²⁴ <https://www.domstarihisan.me/images/stories/Dokumenti/2025/Plan%20transformacije%20JU%20Dom%20starih%20Grabovac%20Risan%20za%20period%202026-2029.%20godine.pdf>

²⁵ [EMPIRIJSKA ANALIZA MEHANIZAMA ODBRANE KOD PANIČNOG POREMEĆAJA](#)

²⁶ [https://domstarihmk.me/images/Dokumenti/Opsti%20akti/Plan%20transformacije%20JU%20Dom%20starih%20Nik%C5%A1i%C4%87"%20za%20period%202026-2029.pdf](https://domstarihmk.me/images/Dokumenti/Opsti%20akti/Plan%20transformacije%20JU%20Dom%20starih%20Nik%C5%A1i%C4%87)

²⁷ <https://www.domstarihbp.me/images/Dokumenti/2026/Plan%20Transformacije%20za%20period%202026-2029.pdf>

²⁸ <https://domstarihpljevlja.eu/wp-content/uploads/2026/02/Plan-transformacije-2026-2029-compressed.pdf>

²⁹ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Funaprijedenje_znanja_i_vjestina_strucnih_radnika_u_radu_sa_potencijalnim_korisnicima_a_i_korisnicima_usluge_podrska_za_zivot_u_zajednici_svratiste.doc&wdOrigin=BROWSELINK
https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/program_obuke/rad_sa_pasivno-agresivnim_roditeljima_djece_sa_smetnjama_u_razvoju_i.pdf
https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/program_obuke/uticaj_izmenjenih_ponasanja_djece_sa_smetnjama_u_razvoju_i_osoba_sa.pdf

individualizovanoj podršci u zajednici. Deinstitutionalizacija nije samo strukturna, već i suštinska profesionalna promjena. Bez promjene pristupa zaposlenih, transformacija ustanova ne bi bila održiva. Kroz obuke su unaprijeđena znanja o savremenim modelima podrške i ojačani kapaciteti za pružanje novih usluga u zajednici. Time je obezbijeđena dugoročna održivost reforme kroz razvoj ljudskih resursa.

Izdane su licence za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici³⁰ (dnevni boravak, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, personalna asistencija, savjetovanje, svratište i dr.), čime se osiguravaju standard kvaliteta, pravna sigurnost i proširenje broja pružalaca usluga. Licenciranje je instrument kontrole kvaliteta i profesionalizacije sistema koje osigurava usklađenost sa normativima i minimalnim standardima, povećava povjerenje korisnika/korisnica i porodici, omogućava širenje usluga u zajednici i doprinosi održivosti jednog od principa socijalne i dječje zaštite – pluralizma usluga i pružalaca usluga. Time se stvaraju kapaciteti da korisnici/korisnice ostanu ili se vrate u zajednicu, čime se operativni cilj 2 direktno povezuje sa krajnjim strateškim ciljem – smanjenjem institucionalne brige.

U okviru ovog operativnog cilja izvještajnom periodu ostvarena su tri ključna pomaka: prevencija institucionalizacije, donošenje planova transformacija ustanova za smještaj i razvoj i osiguranje kvaliteta usluga kroz obuke i licenciranje. Time je operativni cilj 2 prešao iz faze normativnog planiranja u fazu konkretne institucionalne transformacije, uz istovremeno jačanje zaštitnih mehanizama.

Operativni cilj 3: Osnajivanje korisnika/korisnica za proces deinstitutionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije

Tabela br. 4: Indikatori učinka za Operativni cilj 3

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)

---

³⁰ <https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf>

Indikator učinka 3.1. Broj osoba kojima je u potpunosti ili djelimično vraćena poslovna sposobnost	Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost potpuno: 948 (493 muškog pola i 455 ženskog pola) ili djelimično: 38 (24 muškog pola i 14 ženskog pola) Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost (period 2022–2023): tri korisnika/korisnice (vraćena djelimična poslovna sposobnost, a bila im je potpuno oduzeta poslovna sposobnost) Trenutni broj ponovno pokrenutih postupaka procjene poslovne sposobnosti (period 2022–2023): 11 korisnika/korisnica kojima je potpuno oduzeta poslovna sposobnost (7 muškog pola i 4 ženskog pola) i 1 korisnik kome je djelimično oduzeta poslovna sposobnost (muškog pola)	Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 10 Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 10	Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 20 Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 20

		Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 25	Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 50
Indikator učinka 3.2. Povećano učešće korisnika/korisnica prilikom izrade/revizije individualnih planova (samostalno ili uz podršku)	Individualni planovi ne sadrže aktivnosti koje su razvijene uz puno učešće korisnika/korisnica	Minimum 50% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica	100% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica
Indikator učinka 3.3. Povećan broj korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi koji su	Korisnici usluga smještaja u ustanovi nisu osnaženi za samostalan život ili život uz podršku	Minimum 30 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku	Minimum 40 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku

osnaženi za samostalan život ili život u zajednici	Broj korisnika/korisnica koji je dobio podršku za odlučivanje umjesto zamjenskog odlučivanja i starateljstva		

U okviru operativnog cilja 3. Osnaživanje korisnika/korisnica za proces deinstitutionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije:

Realizovane su obuke za zaposlene u CZSR i kod pružalaca usluga smještaja na temu izrade individualnih planova³¹ uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku). Unapređenjem znanja stručnih radnika o izradi individualnih planova uz aktivno učešće korisnika/korisnica, sistem je napravio iskorak ka modelu podrške zasnovanom na pravima i autonomiji korisnika/korisnica. Na ovaj način napravljen je korak koji podrazumijeva prelazak sa modela „odlučivanja umjesto korisnika/korisnice“ na model „odlučivanja sa korisnikom/korisnikom“. Uključivanje korisnika/korisnica u izradu individualnih planova jača njihovu autonomiju i dostojanstvo i smanjuje rizik od dugotrajnog smještaja u ustanovu. Ova aktivnost direktno doprinosi ostvarivanju prava na samostalan život i individualizovanu podršku.

Sprovedene su obuke za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u zajednici namijenjenih korisnicima/korisnicama smještaja. Razvijanjem praktičnih vještina kod korisnika/korisnica stvoreni su realni preduslovi za njihov prelazak iz institucionalnog okruženja u zajednicu. Obuke su obuhvatile svakodnevne životne vještine, upravljanje finansijama, komunikaciju, korišćenje javnih usluga i druge kompetencije neophodne za život van institucije. Bez razvoja praktičnih vještina, deinstitutionalizacija ostaje formalna, ali ne i suštinska promjena. Jačanjem kapaciteta korisnika/korisnica povećava se njihova samostalnost, smanjuje se potreba za institucionalnom brigom i podstiče se aktivno učešće u društvenom životu. Ova aktivnost predstavlja konkretan korak od zavisnosti ka osnaživanju korisnika/korisnica.

Razvijeni su programi mentorstva za pružanje podrške korisnicima/korisnicama za samostalan život ili život uz podršku. Uvođenjem programa mentorstva obezbijeđena je kontinuirana i personalizovana podrška korisnicima/korisnicama tokom procesa prelaska ka samostalnom životu. Mentorstvo obezbjeđuje individualno praćenje, savjetovanje i podršku u rješavanju izazova u zajednici. Proces izlaska iz institucije često nosi rizike socijalne izolacije, nesigurnosti i povratka u institucionalni sistem, te kontinuirana mentorska podrška povećava vjerovatnoću uspješne

³¹ <https://www.zsdzcg.me/javnipozivi/2025-06-19/j-v-n-i-p-o-z-i-v-za-akreditaciju-programa-obuke-za-izradu-individualnih>
https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fkreiranje_programa_usluge_kroz_adekvatn_u_procenu_mogucnosti_korisnika.doc&wdOrigin=BROWSELINK
https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fkreiranje_programa_usluge_kroz_adekvatn_u_procenu_mogucnosti_korisnika.doc&wdOrigin=BROWSELINK

reintegracije, smanjuje rizik od ponovne institucionalizacije i osigurava postepenu i sigurnu tranziciju korisnika/korisnica, čime se jača održivost deinstitutionalizacije.

Pružena je podrška roditeljima za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za ostanak u porodici. Pružanjem podrške ojačani su porodični kapaciteti za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za njihov ostanak u porodici, čime je porodica reafirmisana kao primarno okruženje brige. Prevencija institucionalizacije i reintegracija u porodicu predstavljaju temeljne principe Strategije. Jačanjem porodičnih kapaciteta smanjuje se potreba za institucionalnim smještajem, povećava se stabilnost porodičnog okruženja i unaprjeđuje se emocionalni i socijalni razvoj korisnika/korisnica. Ova aktivnost doprinosi održivosti procesa deinstitutionalizacije kroz podršku porodičnim oblicima brige.

Pokrenuti su postupci za preispitivanje poslovne sposobnosti za lica lišena poslovne sposobnosti smještena u ustanovama socijalne zaštite u skladu sa savremenim pristupom ljudskim pravima. Fokus je bio na individualnoj procjeni i mogućnosti vraćanja ili djelimičnog vraćanja poslovne sposobnosti. Lišenje poslovne sposobnosti često je povezano sa dugotrajnom institucionalizacijom. Preispitivanjem takvih odluka jača se pravna sigurnost i dostojanstvo korisnika/korisnica, omogućava se samostalno donošenje odluka ili donošenje odluka uz podršku, kao i smanjuju se sistemske barijere za život u zajednici. Ova aktivnost predstavlja suštinsku promjenu ka unamprjeđenju modela podrške.

Organizovane su promotivne kampanja o ostvarivanju prava na samostalan život ili život uz podršku³². Organizovanjem promotivnih kampanja podignut je nivo svijesti javnosti i stručne zajednice o mogućnostima i prednostima života u zajednici. Promjena sistema zahtijeva i promjenu društvenih stavova. Informisanjem i senzibilizacijom javnosti smanjuje se stigma prema korisnicima/korisnicama socijalne zaštite, povećava se

---

³² <https://www.gov.me/clanak/regionalna-konferencija-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana>

<https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana-odrzan-u-bijelom-polju>

<https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana>

<https://youtu.be/aPYcRs9t6yU?si=ApTarosaZ--DoDE4>

podrška zajednice procesima inkluzije i jača se razumijevanje prava na izbor. Time se obezbjeđuje društvena podrška reformi, što je ključni preduslov njenog uspjeha.

U izvještajnom periodu Operativni cilj 3 ostvario je napredak u tri ključne dimenzije: osnaživanje pojedinca kroz razvoj vještina, mentorstvo i participativno planiranje; osnaživanje porodice kroz jačanje kapaciteta za povratak i prevenciju izdvajanja i osnaživanje društvene inkluzije kroz preispitivanje poslovne sposobnosti i promotivne aktivnosti. Na ovaj način proces deinstitutionalizacije je dodatno usmjeren ka punom ostvarivanju prava na samostalan život, uz podršku koja je individualizovana, proporcionalna i zasnovana na ljudskim pravima.

Operativni cilj 4: Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitutionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici

Tabela br. 5: Indikatori učinka za Operativni cilj 4

Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
Indikator učinka 4.1. Razvijene integrisane usluge koje uključuju sve potrebne usluge iz različitih sektora	Ne postoje integrisane usluge u sistemu	Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i drugim zakonima i podzakonskim aktima propisan je način funkcionisanja pružanja integrisanih usluga i način saradnje između sektora	Razvijene integrisane usluge se pružaju korisnicima
Indikator učinka 4.2. Uspostavljeno socijalno preduzetništvo	Nije uspostavljeno socijalno preduzetništvo	Usvojen Zakon o socijalnom preduzetništvu	Registrovano najmanje deset socijalnih preduzeća

U okviru operativnog cilja 4. Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitutionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici

Razvijena je saradnja dnevnih centara s vrtićima, školama i resursnim centrima kroz usaglašavanje individualnih planova rada i individualnih razvojno-obrazovnih planova za djecu. Unapređenjem saradnje ojačan je inkluzivni pristup i osigurana kontinuirana podrška djeci u zajednici. Deinstitutionalizacija djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju i djece u riziku zahtijeva koordinisano djelovanje sistema socijalne i obrazovne zaštite. Usklađivanjem planova rada izbjegava se fragmentacija podrške, osigurava se dosljednost ciljeva razvoja djeteta i jača se inkluzija u sistem redovnog obrazovanja. Ova aktivnost doprinosi prevenciji institucionalizacije kroz jačanje kapaciteta zajednice da odgovori na potrebe djece u njihovom prirodnom okruženju.

Sprovedene su aktivnosti usmjerene ka jačanju kapaciteta zaposlenih u JLS koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite³³. Jačanjem stručnih kapaciteta zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave unaprijeđena je sposobnost lokalnog nivoa da planira, razvija i prati usluge koje podržavaju život u zajednici. Bez osnaženih lokalnih struktura razvoj usluga ostaje neravnomjeran, smanjuje se dostupnost podrške u manjim sredinama i povećava se rizik od institucionalizacije zbog nedostatka usluga u zajednici. Ova aktivnost osigurava decentralizovani i održivi razvoj sistema podrške.

Inicirano je definisanje Predloga zakona o znakovnom jeziku čime je napravljen važan korak ka jačanju pristupačnosti i ravnopravnog učešća osoba sa oštećenjem sluha. Pristupačna komunikacija je preduslov za ostvarivanje prava na obrazovanje, zapošljavanje i socijalnu zaštitu. Normativno uređenje ove oblasti smanjuje komunikacione barijere, jača institucionalnu obavezu obezbjeđivanja tumača i doprinosi punoj inkluziji osoba sa invaliditetom. Ova aktivnost direktno podržava principe Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom i doprinosi prevenciji socijalne isključenosti.

Uspostavljena je nacionalne fokal point mreže za osobe s invaliditetom na lokalnom nivou za praćenje i primjenu Konvencije o pravima OSI tako da je unaprijeđen mehanizam praćenja i primjene međunarodnih standarda u oblasti prava osoba sa invaliditetom. Efikasna primjena međunarodnih obaveza zahtijeva institucionalne mehanizme koordinacije i praćenja. Uspostavljanjem mreže jača se vertikalna povezanost nacionalnog i lokalnog nivoa, osigurava se praćenje implementacije prava u praksi i unaprjeđuje se odgovornost institucija, čime se deinstitutionalizacija povezuje sa širim okvirom ljudskih prava i međunarodnih obaveza države.

---

³³ <https://opstinezaeu.me/me/partnerstvo-za-promjene-prvi-sastanak-tematske-mreze-za-socijalnu-zastitu-demografiju-i-brigu-o-porodici/>

<https://opstinezaeu.me/me/vise-od-31-6-miliona-eura-za-zaposljavanje-i-socijalnu-inkluziju/>

Organizovane su promotivne kampanje za uključivanje mladih u riziku od institucionalizacije u omladinske servise i tribine o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije. Na ovaj način ojačani su preventivni mehanizmi i društvena uključenost mladih³⁴. Socijalna izolacija i nedostatak podrške u zajednici predstavljaju rizične faktore za institucionalizaciju mladih. Aktivnim uključivanjem u omladinske servise jača se osjećaj pripadnosti zajednici, razvijaju se socijalne i životne vještine i smanjuje se rizik od marginalizacije. Ova aktivnost doprinosi preventivnoj dimenziji Strategije i usmjerava sistem ka ranim intervencijama, umjesto ka naknadnom institucionalnom zbrinjavanju.

U izvještajnom periodu Operativni cilj 4 ostvario je napredak kroz jačanje međusektorske saradnje (socijalna i dječja zaštita, obrazovanje, lokalna samouprava), unaprjeđenje normativnog i institucionalnog okvira za prava osoba sa invaliditetom, razvoj preventivnih mehanizama za djecu i mlade u riziku i jačanje lokalnih kapaciteta i odgovornosti za sprovođenje reforme. Time je osigurano da proces deinstitutionalizacije ne bude ograničen samo na transformaciju ustanova, već da bude podržan širim društvenim, pravnim i lokalnim okvirom koji omogućava održivu inkluziju i puno ostvarivanje prava korisnika/korisnica u zajednici.

U okviru ovog Operativnog cilja nisu realizovane aktivnosti u vezu sa: potpisivanjem protokola o saradnji s Ministarstvom zdravlja u cilju otkrivanja osoba koje žive u izolaciji jer započinjanjem postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa modelom ljudskih prava, osobe koje žive u izolaciji postaće vidljivije i informacije o njima biće dostupne, s obzirom da primjena Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta počinje u junu 2026. godine, takođe Ministarstvo zdravlja sprovodi Strategiju ranog razvoja i Program porodično orjentisane rane intervencije, te se na taj način takođe identifikuju osobe koje žive u izolaciji i analiziranjem načina dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije jer Ministarstvo zdravlja nije preduzelo aktivnosti u predviđenom roku.

IZAZOVI I PREPREKE U IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE

Iako su ostvareni značajni pomaci, implementacija strategije prati i niz izazova i prepreka koje su identifikovane tokom 2025. godine.

Operativni cilj 1 Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

Ključni izazovi:

1. Ograničeni ljudski resursi

---

³⁴ <https://www.gov.me/clanak/studenti-udg-a-u-posjeti-ministarstvu-socijalnog-staranja-dijalog-o-porodici-mladima-i-vrijednostima>

Nedostatak stručnih radnika, saradnika i stručnih saradnika kod pružalaca usluga direktno utiče na kapacitet sistema da razvija i pruža kvalitetne usluge u zajednici. Razvoj nedostajućih usluga (personalna asistencija, stanovanje uz podršku, pomoć u kući i dr.), kao i novih usluga zahtijeva dodatno zapošljavanje i kontinuiranu edukaciju kadra. Pružaoci usluga, bilo da je riječ o javnim ustanovama ili nevladinim organizacijama, često raspolazu ograničenim brojem zaposlenih koji su već opterećeni postojećim obavezama, što otežava širenje i unapređenje novih sistema podrške. Prepoznaje se potreba za dodatnim ulaganjima u obuku, zapošljavanje i kontinuirani profesionalni razvoj kadra kako bi se obezbijedila održivost procesa deinstitucionalizacije.

2. Nedovoljno razvijene usluge u zajednici

U pojedinim opštinama usluge su ograničene ili neravnomjerno dostupne, što otežava realizaciju principa najmanje restriktivnog okruženja i povećava rizik od institucionalizacije zbog nedostatka alternativnih rješenja. Nedovoljno razvijene usluge u zajednici predstavljaju suštinski izazov u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije, jer bez funkcionalne mreže usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom nivou nije moguće obezbijediti održiv prelazak sa institucionalnog modela brige na model podrške u zajednici, odnosno najmanje restriktivnom okruženju.

3. Finansijska ograničenja

Nedovoljna i nesigurna budžetska sredstva, kao i nedovoljno precizno normativno uređenje finansiranja sa državnog i lokalnog nivoa, otežavaju dugoročno planiranje i održivost usluga. Proces sprovođenja Strategije deinstitucionalizacije suočava se sa značajnim finansijskim ograničenjima koja utiču na dinamiku i obim planiranih reformi. Proces deinstitucionalizacije podrazumijeva istovremeno ulaganje u razvoj usluga u zajednici, jačanje kapaciteta lokalnih samouprava, obuku stručnog kadra, kao i obezbjeđivanje kontinuirane podrške korisnicima/korisnicama nakon izlaska iz institucionalne zaštite. Ovakav sveobuhvatan pristup zahtijeva stabilna i dugoročna finansijska sredstva, koja trenutno prevazilaze raspoložive budžetske mogućnosti.

4. Geografske nejednakosti

Razlike u ekonomskoj razvijenosti opština i regionalne razlike utiču na neravnomjernu dostupnost usluga, posebno u ruralnim i manje razvijenim sredinama. Geografska nejednakost predstavljaju značajan izazov u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije jer dostupnost i razvijenost usluga socijalne i dječje zaštite nijesu ravnomjerno raspoređene na teritoriji Crne Gore. U većim urbanim sredinama usluge su razvijenije i veći je broj stručnog kadra, dok su manje opštine i ruralna područja suočena sa ograničenim brojem usluga ili njihovim potpunim izostankom. Ovakve teritorijalne razlike direktno utiču na mogućnost korisnika/korisnica da ostvare pravo na život u zajednici i na jednaku dostupnost podrške.

Ovi izazovi utiču na kapacitet sistema da obezbijedi ravnomjernu i održivu mrežu usluga u zajednici, što je temelj uspješne deinstitucionalizacije.

Operativni cilj 2 Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

Ključni izazovi

1. Ograničeni ljudski resursi

Transformacija ustanova zahtijeva dodatne kompetencije zaposlenih, reorganizaciju rada i preuzimanje novih profesionalnih uloga, što je otežava nedostatak kadra. Dodatno, prelazak sa institucionalnog modela na model podrške u zajednici zahtijeva drugačiju strukturu kadra i nove kompetencije, uključujući individualizovani pristup korisnicima/korisnicama, rad u porodici i koordinaciju sa drugim sektorima.

2. Otpor promjenama

Dio zaposlenih i sistema je dugoročno usmjeren na institucionalni model rada. Promjena paradigme ka individualizovanoj podršci u zajednici zahtijeva vrijeme, dodatne obuke i superviziju. Otpor promjenama predstavlja značajnu prepreku u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije, jer ovaj proces ne podrazumijeva samo tehničke i organizacione izmjene, već duboku promjenu profesionalne kulture, načina razmišljanja i ustaljenih praksi u sistemu socijalne i dječje zaštite. Dugogodišnje oslanjanje na institucionalni model brige stvorilo je određene obrasce rada i uvjerenja o tome šta predstavlja „najsigurniji“ oblik zaštite korisnika/korisnica. Prelazak na model podrške u zajednici zahtijeva napuštanje takvih ustaljenih pristupa i prihvatanje novih principa zasnovanih na pravima korisnika/korisnica, individualnoj podršci i socijalnoj inkluziji. Kod dijela stručnih radnika može postojati bojazan od promjene radnog mjesta, gubitka profesionalne sigurnosti ili potrebe za usvajanjem novih znanja i vještina. Promjena uloga, prelazak sa rada u zatvorenim ustanovama na rad u zajednici, kao i veći stepen odgovornosti u individualnom planiranju podrške, može izazvati nesigurnost i otpor, naročito ukoliko nijesu obezbijeđeni adekvatna obuka i institucionalna podrška. Samo kroz promjenu stavova, jačanje kompetencija i izgradnju kulture podrške moguće je obezbijediti uspješnu i održivu transformaciju sistema. Strategija predviđa mjere usmjerene na edukaciju, profesionalnu podršku i jačanje svijesti o prednostima deinstitucionalizacije, kako bi se olakšao proces promjene i obezbijedila veća prihvaćenost novih modela zaštite.

3. Finansijska ograničenja

Proces transformacije podrazumijeva paralelno finansiranje postojećih institucionalnih kapaciteta i razvoja novih usluga u zajednici, što stvara dodatni fiskalni pritisak. Proces tranzicije, u kojem je neophodno paralelno finansirati i institucije i nove usluge, stvara privremeni, ali značajan fiskalni pritisak na sistem socijalne i dječje zaštite. Finansijska ograničenja dodatno su uslovljena ograničenim kapacitetima lokalnih samouprava, koje često nemaju dovoljno sopstvenih prihoda za održivo finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite, kao ni razvijene mehanizme za povlačenje sredstava iz međunarodnih fondova.

4. Administrativne prepreke

Složene procedure, ograničeni administrativni kapaciteti i sporost u donošenju odluka mogu usporiti sprovođenje planova transformacije. Deinstitutionalizacija zahtijeva brze i koordinisane reakcije sistema, naročito u situacijama kada je potrebno hitno obezbijediti alternativni smještaj ili podršku porodici. Ukoliko administrativni postupci traju predugo ili su previše formalizovani, korisnici/korisnice mogu ostati bez pravovremene zaštite, što direktno utiče na ostvarivanje njihovih prava. Samo efikasan i koordinisan administrativni sistem može obezbijediti pravovremenu i dosljednu implementaciju Strategije, te omogućiti da proces deinstitutionalizacije bude održiv, funkcionalan i usmjeren na potrebe korisnika/korisnica. Strategija ukazuje na potrebu unapređenja administrativnih procedura i jačanja institucionalnih kapaciteta radi efikasnijeg sprovođenja reformi.

Izazovi u ovom cilju primarno su vezani za upravljanje promjenom, organizacionu strukturu i potrebu za dodatnim resursima tokom tranzicionog perioda.

Operativni cilj 3 Osnaživanje korisnika/korisnica za proces deinstitutionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije

Ključni izazovi

1. Nedovoljno razvijene usluge u zajednici

Bez dostupnih usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici, kao i podrške za osamostaljivanje (stanovanje uz podršku, pomoć u kući, personalna asistencija, savjetovanje, intenzivna podrška porodici, predah smještaj, porodični smještaj, porodični smještaj-hraniteljstvo, socijalno mentorstvo, programi osamostaljivanja i dr.), proces osnaživanja korisnika/korisnica ostaje ograničen. Deinstitutionalizacija ne podrazumijeva samo zatvaranje ili smanjenje kapaciteta institucija, već prije svega razvoj alternativnih oblika zaštite

koji omogućavaju korisnicima/korisnicama da ostanu u porodici ili da žive samostalno uz odgovarajuću pomoć. U opštinama u kojima usluge postoje, često su ograničenog obima, sa malim brojem korisnika/korisnica i nedovoljnim kapacitetima da odgovore na stvarne potrebe lokalne zajednice.

2. Stigma i negativni društveni stavovi

Negativni stereotipi prema osobama sa invaliditetom, osobama sa mentalnim teškoćama, djeci bez roditeljskog staranja i drugim ranjivim grupama otežavaju njihovu inkluziju u zajednicu, zapošljavanje i društvenu participaciju. Stigma i negativni društveni stavovi predstavljaju ozbiljnu prepreku u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije, jer uspjeh ovog procesa ne zavisi isključivo od normativnih i institucionalnih promjena, već i od spremnosti društva da prihvati ranjive grupe kao ravnopravne članove zajednice. Osobe sa invaliditetom, djeca bez roditeljskog staranja, osobe sa mentalnim smetnjama i druge ranjive kategorije često su suočene sa predrasudama, stereotipima i diskriminacijom, što otežava njihovu punu socijalnu uključenost i ostvarivanje prava na život u zajednici. U društvu u kojem su dugotrajno dominirali institucionalni oblici zaštite, često je prisutno uvjerenje da je smještaj u ustanovu „sigurnije“ ili „prikkladnije“ rješenje za osobe kojima je potrebna podrška. Ovakvi stavovi mogu uticati i na porodice korisnika/korisnica, ali i na širu zajednicu, stvarajući otpor prema razvoju usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici, poput stanovanja uz podršku ili dnevnih boravaka. Diskriminatorni stavovi mogu ograničiti njihove mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i socijalne integracije, čak i kada su usluge podrške formalno dostupne. Time se suštinski umanjuje efekat deinstitucionalizacije, jer fizičko premještanje iz institucije u zajednicu ne znači automatski i stvarnu inkluziju.

3. Geografske nejednakosti

Korisnici/korisnice u manje razvijenim opštinama imaju ograničeniji pristup programima podrške za osamostaljivanje. U kontekstu deinstitucionalizacije, geografska nejednakost je posebno problematična jer proces podrazumijeva razvoj usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom nivou, a ukoliko određena opština nema razvijene usluge poput pomoći u kući, dnevnih boravaka, stanovanja uz podršku ili savjetodavnih usluga, korisnici/korisnice iz tih sredina često su primorani da podršku traže u drugim gradovima ili ostaju bez adekvatne zaštite. To može dovesti do dodatne marginalizacije, razdvajanja od porodice i zajednice, kao i povećanog rizika od institucionalnog smještaja.

4. Nedovoljna međusektorska koordinacija

Uključivanje korisnika/korisnica u zajednicu zahtijeva koordinaciju socijalne zaštite, obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i lokalnih servisa. Nedostatak koordinacije usporava proces reintegracije. Nedovoljna međusektorska koordinacija predstavlja jedan od ključnih sistemskih izazova u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije, jer proces prelaska sa institucionalnog modela zaštite na podršku u zajednici podrazumijeva istovremeno djelovanje više sektora. Deinstitucionalizacija nije isključivo pitanje socijalne zaštite, već podrazumijeva aktivno

uključivanje sistema zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja, pravosuđa i lokalne samouprave. U praksi, međutim, saradnja između ovih sistema često je fragmentisana, nedovoljno formalizovana i zasnovana na ad hoc inicijativama, umjesto na jasno definisanim mehanizmima koordinacije.

Izazovi su dominantno vezani za šire društveno okruženje i sistemsku podršku, bez koje individualno osnaživanje korisnika/korisnica ne može biti u potpunosti održivo.

Operativni cilj 4 Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje radi podrške deinstitucionalizaciji

Ključni izazovi

1. Nedovoljna međusektorska koordinacija

Nedovoljna saradnja između institucija (socijalna i dječja zaštita, obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje, lokalna samouprava) otežava pravovremeno i koordinisano djelovanje. Izostankom koordinisanog djelovanja nadležnih organa, podrška korisnicima/korisnicama postaje parcijalna i nedovoljna, što povećava rizik od socijalne isključenosti ili ponovne institucionalizacije. Bez jasnog sistema odgovornosti i koordinacije, teret rješavanja problema često ostaje na jednoj instituciji, najčešće centru za socijalni rad, koji nema nadležnosti ni resurse da samostalno obezbijedi sveobuhvatnu podršku. Strategija prepoznaje međusektorsku saradnju kao jedan od ključnih preduslova za uspješnu deinstitucionalizaciju i naglašava potrebu za uspostavljanjem efikasnih koordinacionih mehanizama na nacionalnom i lokalnom nivou.

2. Administrativne prepreke

Kompleksne procedure i ograničeni kapaciteti pojedinih institucija usporavaju realizaciju zajedničkih aktivnosti. Administrativne prepreke predstavljaju značajan izazov u sprovođenju Strategije deinstitucionalizacije, jer proces transformacije sistema zahtijeva efikasnu, fleksibilnu i jasno strukturisanu upravu na svim nivoima. U praksi, međutim, postojeći administrativni okvir često je složen, spor i nedovoljno prilagođen dinamičnim promjenama koje reforma podrazumijeva. Dugotrajne procedure donošenja odluka, komplikovani postupci javnih nabavki i zapošljavanja, kao i višeslojna nadležnost između državnog i lokalnog nivoa, mogu značajno usporiti realizaciju planiranih mjera. Jedan od ključnih problema odnosi se na nejasno definisane ili preklapajuće nadležnosti između institucija. U situacijama kada nije precizno određeno ko je odgovoran za određeni segment usluge dolazi do zastoja u donošenju odluka i prebacivanja odgovornosti sa jednog nivoa na drugi. Ovo je posebno izraženo u odnosu između državnih organa i lokalnih samouprava, gdje kapaciteti i resursi nijesu ravnomjerno razvijeni, a obaveze nijesu uvijek praćene adekvatnim finansijskim i kadrovskim podrškama.

3. Ograničeni ljudski resursi

Nedostatak stručnog kadra na lokalnom nivou utiče na kvalitet koordinacije i planiranja usluga. Efikasna međusektorska saradnja podrazumijeva koordinisano djelovanje sistema socijalne i dječje zaštite, zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, lokalne samouprave i drugih relevantnih aktera. Međutim, u praksi je identifikovan niz izazova koji proizilaze iz ograničenih ljudskih kapaciteta na svim nivoima: nedostatak stručnih radnika i saradnika, neravnomjerna teritorijalna raspodjela kadra, nedostatak specijalizovanih kompetencija, administrativno opterećenje zaposlenih, rizik od profesionalnog sagorijevanja. Ograničeni ljudski resursi predstavljaju jedan od ključnih sistemskih izazova za efikasnu međusektorsku saradnju. Bez sistemskog jačanja ljudskih kapaciteta, međusektorska saradnja može ostati formalna i povremena, umjesto da bude kontinuirani mehanizam podrške procesu deinstitucionalizacije i životu korisnika/korisnica u zajednici.

4. Geografske nejednakosti

Razlike u institucionalnim kapacitetima između opština otežavaju uspostavljanje jedinstvenih standarda saradnje na nacionalnom nivou. Geografska nejednakost je povezana i sa razlikama u finansijskim i administrativnim kapacitetima lokalnih samouprava. Opštine sa manjim budžetima i ograničenim brojem stručnih kadrova teže razvijaju nove usluge i obezbjeđuju njihovu održivost. Takođe, udaljenost ruralnih područja od centara pružanja usluga može otežati pristup postojećim uslugama, posebno za korisnike/korisnice koji nemaju adekvatne mogućnosti prevoza ili dodatnu podršku porodice. Strategija deinstitucionalizacije prepoznaje potrebu za ravnomjernim razvojem usluga na teritoriji cijele države, kako bi se obezbijedila jednaka prava i mogućnosti za sve korisnike/korisnice, bez obzira na mjesto stanovanja. Prevazilaženje geografskih nejednakosti zahtijeva plansko ulaganje u manje razvijene opštine, jačanje kapaciteta lokalnih samouprava, kao i razvoj mobilnih i fleksibilnih oblika podrške koji mogu doprijeti do korisnika/korisnica u udaljenim područjima. Samo kroz uravnotežen teritorijalni razvoj moguće je obezbijediti da proces deinstitucionalizacije bude pravičan, inkluzivan i usmjeren na potrebe svih građana.

Izazovi su sistemske prirode i zahtijevaju jačanje institucionalnih mehanizama koordinacije, standardizaciju procedura i dodatno ulaganje u lokalne kapacitete.

OPŠTI ZAKLJUČAK

Iako su izazovi različito izraženi po operativnim ciljevima, zajednički faktori koji utiču na realizaciju Strategije deinstitucionalizacije za period od 2025. do 2028. godine su:

- nedostatak stručnog kadra,
- finansijska ograničenja,
- regionalne nejednakosti,
- potreba za promjenom institucionalne kulture,
- potreba za snažnijom međusektorskom koordinacijom.

Njihovo sistemsko rješavanje predstavlja ključni preduslov za ubrzanje procesa deinstitucionalizacije u narednom periodu.

Rodno specifični rizici

U okviru **Operativnog cilja 1** tokom implementacije prepoznati su određeni rodno specifični rizici koji mogu uticati na dostupnost i korišćenje usluga:

1. Neplaćeni rad i briga u porodici - u praksi je uočeno da su žene (majke, supruge, kćerke) dominantno nosioci neformalne brige o osobama sa invaliditetom i starijim licima. U situacijama nedovoljne razvijenosti usluga u zajednici, teret brige nesrazmjerno pada na žene, što može ograničiti njihovu ekonomsku aktivnost, smanjiti mogućnost korišćenja formalnih usluga zbog osjećaja „porodične obaveze“ i povećati rizik od siromaštva i socijalne isključenosti.
2. Finansijska zavisnost žena u ruralnim područjima - u pojedinim sredinama žene nemaju samostalan pristup finansijama, što može otežati participaciju u odlučivanju o korišćenju usluga koje podrazumijevaju određeno finansijsko učešće.
3. Nedovoljno razvijene rodno osjetljive usluge - u nekim opštinama nije u dovoljnoj mjeri razmatrana potreba za uslugama koje odgovaraju specifičnim potrebama žena sa invaliditetom (npr. zaštita od rodno zasnovanog nasilja, reproduktivno zdravlje).

Iako usluge formalno nijesu rodno ograničene, rodne uloge i socio-ekonomski obrasci mogu indirektno uticati na pristup benefitima politike. Potrebno je dodatno integrisati rodnu perspektivu u planiranje i finansiranje usluga.

U okviru **Operativnog cilja 2** prepoznati su rodno uslovljene prepreke i rizici koji se odnose na

1. Rodna struktura korisnika/korisnica ustanova - u ustanovama za starije primijećena je veća zastupljenost žena, što je povezano sa dužim životnim vijekom i većim rizikom od siromaštva u starijoj dobi.
2. Rodna struktura zaposlenih - u sektoru socijalne i dječje zaštite dominantno su zaposlene žene. Proces transformacije može povećati profesionalni stres i opterećenje bez proporcionalne systemske podrške (supervizija, dodatne obuke), što može imati rodnu dimenziju.
3. Rizik od nasilja i zloupotrebe - žene i djevojčice sa invaliditetom izložene su većem riziku od rodno zasnovanog nasilja, što zahtijeva posebne mehanizme zaštite tokom procesa tranzicije.

Rodne razlike su vidljive i kod korisnika/korinica i kod zaposlenih. Proces transformacije mora uključivati rodno senzitivne mjere kako bi se spriječila dodatna ranjivost žena, posebno starijih žena i žena sa invaliditetom.

U okviru **Operativnog cilja 3** rodno uslovljene prepreke i rizici su:

1. Ograničena autonomija žena sa invaliditetom - u pojedinim slučajevima uočeno je da žene sa invaliditetom imaju manju podršku za donošenje samostalnih odluka u odnosu na muškarce, posebno u kontekstu povratka u porodicu ili samostalnog stanovanja.
2. Rizik od ekonomskog isključivanja - žene sa invaliditetom suočavaju se sa dvostrukom diskriminacijom (po osnovu roda i invaliditeta), što može otežati njihovu ekonomsku samostalnost i održivost života u zajednici.
3. Rodni stereotipi u porodici - u određenim sredinama, odluke o životu korisnica donose članovi porodice, što može ograničiti njihovu participaciju u individualnom planiranju.

Proces osnaživanja mora sistematski uključivati rodnu perspektivu kako bi se osigurala ravnopravna autonomija žena i muškaraca, posebno u oblasti pravne sposobnosti i samostalnog stanovanja.

U okviru **Operativnog cilja 4**:

1. Pristup obrazovanju i omladinskim servisima - u pojedinim sredinama djevojčice i mlade žene u riziku od institucionalizacije mogu imati manju slobodu kretanja i učešća u omladinskim programima.
2. Pristupačnost informacija - žene sa invaliditetom, posebno u ruralnim područjima, mogu imati ograničen pristup informacijama.
3. Učešće u lokalnim strukturama odlučivanja - u fokalnim mrežama i lokalnim tijelima potrebno je obezbijediti ravnomjernu zastupljenost žena i muškaraca kako bi rodna perspektiva bila adekvatno integrisana.

Nisu identifikovane formalne prepreke zasnovane na rodu, ali postoje kontekstualni društveni faktori koji mogu uticati na ravnopravno korišćenje benefita javne politike.

Opšti zaključak

Tokom implementacije Akcionog plana za 2025. godinu nisu identifikovane normativne prepreke koje bi direktno diskriminisale korisnike/korisnice po osnovu roda. Međutim, identifikovani su indirektni rodno uslovljeni rizici koji proističu iz:

- tradicionalnih rodnih uloga;
- ekonomske zavisnosti žena;
- dvostruke diskriminacije žena sa invaliditetom;

- neravnomjerne raspodjele neformalnog rada brige.

Preporučuje se da se u 2026. godini dodatno integriše rodno odgovorno budžetiranje i sistematsko prikupljanje rodno razvrstanih podataka radi preciznijeg praćenja uticaja javne politike na žene i muškarce.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

AKCIONI PLAN ZA STRATEGIJU DEINSTITUCIONALIZACIJE ZA 2025. GODINU

STRATEŠKI CILJ: Ostvarivanje prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici kroz proces deinstitutionalizacije, prevenciju institucionalizacije, podršku socijalnoj inkluziji, razvoj održivih i dostupnih usluga koje omogućavaju korisnicima da žive u najmanje restriktivnom okruženju

Operativni cilj 1:	Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju		
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)

Indikator učinka 1.1. Udio rashoda iz državnog budžeta za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na usluge smještaja u ustanovu	Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta je: 3.690.000,00 eura (67%) Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju usluge smještaja iz državnog budžeta je: 1.810.000,00 eura (33%)	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta za 160% (9.594.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 84%:16%	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta za 400% u odnosu na 2024. godinu (18.450.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 91%:9%
Indikator učinka 1.2. Udio rashoda iz lokalnog budžeta koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta u 2022. godini je bio: 4.571.149,86 eura	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta za 25% u odnosu na 2023. godinu	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta za 50% u odnosu na 2023. godinu
Indikator učinka 1.3. Dostupne najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS u skladu s potrebama korisnika/korisnica	9 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici	13 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica	Sve JLS imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica
Indikator učinka 1.4. Povećanje broja korisnika/korisnica koji koriste usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Broj korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR: 1752 - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju: 353 - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica: 103 - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju: 23 - pomoć u kući: 814 - personalna asistencija: 1	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 10% - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju - pomoć u kući	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 30% - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju - pomoć u kući - personalna asistencija

			▪ svratište: 0 ▪ savjetovanje: 0 ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca): 353 ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi): 67 ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica): 38	▪ personalna asistencija ▪ svratište ▪ nove usluge ▪ savjetovanje ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica)	▪ svratište ▪ nove usluge ▪ savjetovanje ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) ▪ porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) ▪ porodični smještaj (odrasla i stara lica)						
Indikator učinka 1.5. Uspostavljene nedostajuće usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Trenutno postoji 549 usluga ³⁵ koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici			Povećan broj usluga za najmanje jednu nedostajuću uslugu – stanovanje uz podršku	Povećan broj usluga za najmanje tri nedostajuće usluge						
Indikator učinka 1.6. Zadovoljstvo korisnika/korisnica uslugama koje podržavaju život u zajednici	Nije praćeno zadovoljstvo			Uspostavljen model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica	Model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica se primjenjuje i prikupljaju se podaci o nivou zadovoljstva uslugama koje podržavaju život u zajednici						
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	STATUS REALIZACIJE INDIKATORA REZULTATA			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuka za naredni period sprovođenja
1.1. Analiza minimalnih standarda i normativa za usluge podrške za	Izrađena Analiza u zajednici	ZSDZ, MSSD, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Analiza je dostupna na linku https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2F				5.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 12.000,00 eura koja su obezbijeđena iz donatorskih	Budžet Crne Gore	

³⁵ Usluge podrške životu u zajednici, usluge savjetovanja i SOS telefona, usluge porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva

život u zajednici				sites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2F2026-01%2Fanaliza_minimalnih_standarda_i_normativa_za_usluge_podrske_za_zivot_u_zajednici.docx&wdOrigin=BROWSELINK			sredstava od strane UNDP. Zbog složenosti u realizaciji aktivnosti planirana sredstva nisu bila dovoljna jer je bilo potrebno angažovati dva konsultanta.		
1.2. Analiza minimalnih standarda i normativa za usluge porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva	Izrađena Analiza minimalnih standarda i normativa za usluge porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva	ZSDZ, MSSD, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – III kvartal 2025.	Analiza je dostupna na linku: https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2026-01/analiza_usluge_porodicnog_smjestaja_i_porodicnog_smjestaja-hraniteljstvo.pdf		3.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 3.000,00 eura koja predstavljaju zarade za tri zaposlene u ZSDZ koje su radile analizu.	Budžet Crne Gore	
1.3. Utvrđivanje načina finansiranja usluga koje podržavaju život u zajednici na državnom i lokalnom nivou	Donošenje Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je propisan način utvrđivanja finansiranja usluga koje podržavaju život u zajednici na	MSSD, ZSDZ, ISDZ, MF, MZ, MP, MPNI, ZOCC, NVO, OCD	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim je propisan načina finansiranja usluga koje podržavaju život u zajednici na državnom i lokalnom nivou		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

	državnom i lokalnom nivou								
1.4. Unapređenje bližih uslova za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, savjetodavnih i socijalno-educativnih usluga, usluga porodičnog smještaja i porodičnog smještaja-hraniteljstva	Izrađeni Pravilnici o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici, savjetodavnih i socijalno-educativnih usluga, usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	III kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je propisano da će se podzakonski akti za sprovođenje Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Zakon će biti prosljeđen Skupštini na usvajanje.	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon usvajanja Zakona pripremiti predloge pravilnika, definisati jasne normative i minimalne standarde i rok za donošenje pravilnika u odnosu na stupanje Zakona na snagu.
1.5. Mapiranje postojećih i nedostajućih usluga koje podržavaju	Mapirane usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na	ZSDZ, JLS, NVO i OCD	I kvartal 2025. – III kvartal 2025.	Analiza je dostupna na linku: https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-		2.000,00 eura		Budžet Crne Gore	

život korisnika/korisnica u zajednici na lokalnom nivou (rasprostranjenost, broj korisnika/korisnica, troškovi)	lokalnom nivou (rasprostranjenost, broj korisnika/korisnica, troškovi)			09/analiza - mapiranje usluga podrške za život u zajednici.pdf			Utrošena sredstva u iznosu od 2.000,00 eura		
1.6. Analiza potreba korisnika/korisnica za najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS i pristup njihovom održivom finansiranju u	Izrađena Analiza potreba korisnika/korisnica za najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS i pristup njihovom održivom finansiranju	ZSDZ, JLS, CZSR, NVO i OCD	I kvartal 2025. – III kvartal 2025.	Analiza je dostupna na linku: https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/2025-10/uspostavljanje tri ili vise usluga podrške za život u zajednici u jedinicama lokalne samouprave jls u crnoj gori .pdf		4.000,00 eura	Utrošena sredstva u iznosu od 2.000,00 eura. Tokom ugovaranja postignut je dogovor sa konsultantom da se aktivnost realizuje sa manje sredstava.	Budžet Crne Gore	
1.7. Izrada godišnjeg Plana razvoja usluga koje podržavaju život	Izrađen godišnji Plan razvoja usluga koje podržavaju život korisnika/koris	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Izrađen godišnji Plan razvoja usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

korisnika/korisnica u zajednici	nica u zajednici								
1.8. Utvrđivanje cijena usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Utvrđene cijene usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici rješenjima	MSSD, JLS, PUSDZ	III kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Utvrđene cijene usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici rješenjima (dnevni boravak, pomoć u kući, personalna asistencija, svratište, stanovanje uz podršku). https://www.gov.me/mssd/rjesenja		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
1.9. Izmjena Pravilnika o visini sredstava za razvoj odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijuma za njihovu raspodjelu	Izmijenjen Pravilnik o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu	MSSD, ZOCC, JLS	III kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je propisano da će se podzakonski akti za sprovođenje Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Zakon će biti proslijeđen Skupštini na usvajanje, a nakon usvajanja će se donijeti Pravilnik o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu.	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon usvajanja Zakona pripremiti predlog pravilnika, definisati način finansiranja usluga i kriterijume za raspodjelu sredstava i rok za donošenje pravilnika u odnosu na stupanje Zakona na snagu.

1.10. Izmjena Pravilnika o kriterijima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja	Izmijenjen Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	III kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Izmijenjen Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika, roditelja, odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga i usluga smještaja ("Službeni list CG", broj 38/25) https://www.sluzbenilist.me/pro-pisi/30AC8505-7467-4E5F-B5BE-35C374FDC12F		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
1.11. Ustupanje prostora dnevnih centara / dnevnih boravaka van radnog vremena za pružanje drugih usluga socijalne i dječje zaštite kroz	Ustupljen prostor dnevnih centara / dnevnih boravaka van radnog vremena za pružanje drugih usluga socijalne i dječje zaštite kroz	JLS, MSSD, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Imajući u vidu da su jedinice lokalne samouprave vlasnici prostora dnevnih centara/dnevnih boravaka, te da ne postoji zainteresovanost za ustupanje prostora, aktivnost nije realizovana pa u vezi sa tim neće biti predviđena novim Akcionim planom.	Aktivnost se neće prenositi u naredne akcione planove.	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

dječje zaštite kroz potpisivanje Memoranduma s vlasnicima prostora	potpisivanje Memoranduma s vlasnicima prostora u pet JLS								
1.12. Zapošljavanje stručnih radnika u CZSR s ciljem poboljšanja izrade individualnih planova usluga za korisnike/korisnice prava na ličnu invalidninu	Zaposleno pet novih stručnih radnika u CZSR	MSSD, CZSR	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Zaposleno je 11 stručnih radnika u centrima za socijalni rad i to: JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi 3, JU Centar za socijalni rad za opštine Bar i Ulcinj 1, JU Centar za socijalni rad za opštinu Bijelo Polje 1, JU Centar za socijalni rad za opštine Mojkovac i Kolašin 1, JU Centar za socijalni rad za prijestonicu Cetinje 1, JU Centar za socijalni rad za opštinu Danilovgrad 1, JU Centar za socijalni rad za opštinu Berane, Andrijevića i Petnjica 3.		65.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 86.928,63 eura, u skladu sa odobrenim sredstvima za zapošljavanje od strane Ministarstva finansija. Povećanje troškova nastalo je zbog potrebe za angažovanjem dodatnih izvršilaca, s obzirom na to da su četiri stručna radnika zaposlena na određeno vrijeme radi zamjene privremeno odsutnih zaposlenih. Ovaj korak je bio neophodan za nesmetanu organizaciju rada i kontinuitet obavljanja poslova, što opravdava veće izdvajanje sredstava	Budžet Crne Gore	

							u odnosu na prvobitni plan.		
1.13. Razvoj programa obuke na temu usvojenja	Razvijen i akreditovan program obuke na temu usvojenja	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Planom i programom stručnog usavršavanja za 2025. godinu, predviđeno je raspisivanje Tematskog javnog poziva za akreditaciju programa obuke na temu usvojenja. https://www.zsdzcg.me/javnipozivi/2025-04-17/i-v-n-i-p-o-z-i-v-za-akreditaciju-programa-obuke-na-temu-usvojenja	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Sprovesti novi javni poziv i realizovati obuku.
1.14. Razvoj programa obuke iz oblasti hraniteljstva	Razvijeni i akreditovani novi programi obuke za hraniteljstvo	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U saradnji sa UNICEF-om i Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, angažovane su konsultantkinje koje su osmislile 4 nova programa vezana za hraniteljstvo. 1.ugrentno hraniteljstvo https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FUrgentno%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK 2.predah hraniteljstvo https://view.officeapps.live.com		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

				/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FRezime%2520programa%2520Predah%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK 3. hraniteljstvo za djecu sa smetnjama i teškomaća u razvoju https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fhraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520smetnjama%2520i%2520te%25C5%25A1ko%25C4%2587ama%2520u%2520razvoju%2520i%2520porodi%25C4%258Dni%2520sme%25C5%25A1taj%2520uz%2520intenzivnu%2520ili%2520dodatnu%2520podr%25C5%25A1ku.docx&wdOrigin=BROWSELINK 4.hraniteljstvo za djecu sa problemom u ponašanju https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Fhraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520problemima%2520u%2520pona%25C5%25A1anju				

				.docx&wdOrigin=BROWSELINK					
1.15. Razvoj programa obuka za znakovni jezik – osnovne obuke i napredne obuke	Razvijeni i akreditovani novi programi obuke za znakovni jezik	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Akreditovana su 2 programa obuke na temu znakovnog jezika i to: 1.Program osnovne obuke za znakovni jezik https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FProgram%2520osnovne%2520obuke%2520za%2520znakovni%2520jezik.docx&wdOrigin=BROWSELINK 2.Program napredne obuke za znakovni jezik https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FObrasc%2520A-2%2520Napredni%2520program%2520obuke%2520za%2520znakovni%2520jezik.docx&wdOrigin=BROWSELINK	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore		

1.16. Realizacija obuka stručnih radnika za nove programe obuke za hranitelje za urgentno hraniteljstvo o, hraniteljstvo uz intenzivnu ili dodatnu podršku i povremeno hraniteljstvo o	Realizovane obuke za stručne radnike za nove programe obuke za hranitelje za urgentno hraniteljstvo, hraniteljstvo uz intenzivnu ili dodatnu podršku i povremeno hraniteljstvo, kao i obuka za usvojenje Broj obuka: 3 Broj učesnika: 45	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Zadatak je realizovan kroz saradnju sa UNICEF-om / u vezi zadatka 1.10. ukupno su održane 4 obuke: 1.urgentno hraniteljstvo 2.predah hraniteljstvo 3.hraniteljstvo za djecu sa problemima u ponašanju 4. hraniteljstvo za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju 1.ugrentno hraniteljstvo https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FUrgentno%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK 2.predah hraniteljstvo https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FRezime%2520programa%2520Predah%2520hraniteljstvo.docx&wdOrigin=BROWSELINK	8.000,00 eura	Utrošeno je 37.500,00 eura, sve to iz donatorskih sredstava, dok su bužetska sredstva ostala neutrošena	Budžet Crne Gore		

				3. hraniteljstvo za djecu sa smetnjama i teškomaća u razvoju https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FHraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520smetnjama%2520i%2520te%25C5%25A1ko%25C4%2587ama%2520u%2520razvoju%2520i%2520porodi%25C4%258Dni%2520sme%25C5%25A1taj%2520uz%2520intenzivnu%2520ili%2520dodatnu%2520podr%25C5%25A1ku.docx&wdOrigin=BROWSELINK 4.hraniteljstvo za djecu sa problemom u ponašanju https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FHraniteljstvo%2520za%2520decu%2520sa%2520problemima%2520u%2520pona%25C5%25A1anju.docx&wdOrigin=BROWSELINK K					

1.17. Realizacija obuka stručnih radnika za usvojenje	Broj obuka: 1 Broj učesnika: 20	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U januaru 2025. godine održana je dvodnevna obuka na temu usvojenja. Za obuku se prijavilo 20 stručnih radnika, kako je i predviđeno programom, ali se na dan realizacije obuke pojavilo svega 12 učesnika. Iz ovog razloga obuka je održana još jednom tokom maja, za obuku se prijavilo 9 učesnika, što znači da je obuku završio 21 učesnik.		3.000,00 eura	Utrošena sredstva u iznosu od 1.280,00 eura. Tokom 2025 godine usvojena je nova metodologija plaćanja obuka realizatorima programa, na način što je umjesto plaćanja obuke po danu i po broju realizatora obuke, donesena odluka da se realizatorima obuke plaća po satu njihovog anagažovanja, što je uticalo na značajnu uštedu sredstava. Iz tog razloga predviđena obuka je koštala manje nego što je projektovano budžetom.	Budžet Crne Gore	

1.18. Organizacija promotivnih aktivnosti namijenjenih hraniteljstvu	Organizovanje dana otvorenih vrata i promotivnih aktivnosti na kvartalnom nivou u svim JLS	CZSR, JLS, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U 11 centara za socijalni rad realizovane su promotivne aktivnosti namjenjene hraniteljstvu u vidu dana otvorenih vrata, promocija putem medija i radionica, konferencija, panel diskusija, štampanje flajera, kao i organizovanje obuka za hranitelje. U JU Centar za socijalni rad za opštine Plav i JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje nijesu realizovane navedene aktivnosti namijenjene hraniteljstvu.	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine	30.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 656,78 eura. Utrošeno je manje od planiranih sredstava jer je Nacrtom Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti predviđeno osnivanje Centra za hraniteljstvo i porodični smještaj, čime je planirano i organizovanje promocije hraniteljstva u cilju njegovog unapređenja. Kako Zakon nije usvojen, nacionalna kampanja nije realizovana u potpunosti, pa se utrošeni iznos sredstava odnosi samo na aktivnosti koje su samostalno organizovali centri za socijalni rad u svojim opštinama.	Budžet Crne Gore	U planovima rada ustanova za 2026. godinu treba definisati aktivnosti koje se odnose na promociju usluga. Takođe, treba izraditi jedinstveni promotivni materijal.

1.19. Uspostavljanje Centra za hraniteljstvo i usvojenje u Podgorici	Uspostavljen Centar za hraniteljstvo i usvojenje u Podgorici	MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim je u vrstama javnih ustanova propisana ustanova Centar za hraniteljstvo i porodični smještaj za čije osnivanje je propisan rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Obezbijeđen je prostor za uspostavljanje Centra za hraniteljstvo i porodični smještaj putem ugovora o korišćenju poslovnog prostora bez naknade br. 01-011/25-6881/1 od 20. 10. 2025. god. U toku je etažna razrada prostora.	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	550.000,00 eura	Ugovorom o korišćenju poslovnog prostora bez naknade obezbijeđen je prostor za Centra za hraniteljstvo i porodični smještaj što nije iziskivalo novčana sredstva. Za etažnu razradu i čišćenje prostora utrošeno 1.800,00 eura	Budžet Crne Gore	Izvršiti adaptaciju prostora, donijeti odluku o osnivanju Centra i druga opšta akta, te sprovesti postupke zapošljavanja.
1.20. Izrada standarda rada Centra za hraniteljstvo i usvojenje i odgovarajućih podzakonskih akata	Izrađeni standardi rada Centra za hraniteljstvo i usvojenje i odgovarajućih podzakonskih akata	MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim je u vrstama javnih ustanova	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon stupanja na snagu Zakona pripremiti podzakonska akta za nesmetano

				propisana ustanova Centar za hraniteljstvo i porodični smještaj za čije osnivanje je propisan rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Nakon stupanja na snagu Zakona i osnivanja ustanove, radiće se na standardima budući da je Zakonom propisan rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu, za usklađivanje podzakonskih akata.					funkcionisanje Centra. Za navedeni Centar neće se izrađivati novi standardi, već će se raditi izrade i dopune Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centara za socijalni rad i Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja
1.21. Realizacija obuke za razvoj kompetencija zaposlenih u Centru za hraniteljstv	Realizovana jedna obuka za 20 zaposlenih u Centru za hraniteljstvo i usvojenje	ZSDZ	III kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	S obzirom da nije otvoren Centar za hraniteljstvo, nije bilo moguće organizovati predviđenu obuku.	Rok za realizaciju aktivnosti je III kvartal 2026. godine	3.000,00 eura	Nisu utrošena sredstva budući da	Budžet Crne Gore	Nakon sprovođenja postupaka zapošljavanja, realizovati obuku za zaposlene u Centru.

o i usvojenje							aktivnost nije realizovana.		
1.22. Uspostavljanje usluge stanovanje uz podršku za osobe sa invaliditetom	Uspostavljena jedna usluga stanovanje uz podršku za osobe sa invaliditetom	MSSD, JLS, PUSDZ	II kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Opremljen je objekat u opštini Berane za potrebe uspostavljanja usluge stanovanje uz podršku. U narednom periodu pokrenuće se postupak za izdavanje licence za pružanje ove usluge.	Rok za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine	200.000,00 eura	Utrošena sredstva u iznosu 191.884,21 eura za rekonstrukciju i opremanje objekta	Budžet Crne Gore	Pokretanje postupka za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti za uslugu stanovanje uz podršku, od strane pružaoca usluge, kao i sprovođenje postupka po zahtjevu.
1.23. Realizacija obuke za pružanje usluge stanovanja uz podršku	Realizovana jedna obuka za 20 učesnika	ZSDZ	II kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Realizovana je osnovna obuka za pružanje usluge stanovanje uz podršku mladom, odraslom i starom licu sa invaliditetom, obuku je pohađao 21 učesnik		2.650,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 420,00 eura. Tokom izrade Akcionog plana nije bilo moguće predvidjeti koliko će trajati obuka, jer u to vrijeme ista nije bila akreditovana. S obzirom da je obuka akreditovana u trajanju od jednog	Budžet Crne Gore	

							dana, troškovi za realizaciju su bili mnogo manji, na što je takođe uticala nova metodologija plaćanja realizatora obuke.		
1.24. Razvoj usluge personalne asistencije	Uspostavljena usluga personalne asistencije u najmanje deset JLS	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Uspostavljena usluga personalne asistencije koju jedan pružalac usluge pruža na teritoriji cijele Crne Gore, a drugi pružalac na teritoriji opštine Rožaje. https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf		450.000,00 eura	Za uslugu personalne asistencije u 2025.godini ukupno je utrošeno:126.166,31 eura. Utrošeno je manje od planiranih sredstava zato što uslugu nije koristio planirani broj korisnika/korisnica	Budžet Crne Gore	
1.25. Razvoj usluge dnevnog boravka	Izgradnja dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u opštini Bar	Vlada Crne Gore, opština Bar	I kvartal 2025. – III kvartal 2025.	Donijeta je odluka o osnivanju dnevnog boravka Skupština opštine Bar na sjednici od 29. 12. 2025. godine donijela je Odluku o osnivanju JU Dnevni centar za	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	825.000,00 eura	Nisu utrošena planirana sredstva, odnosno Opština Bar nije raspolagala ovom informacijom.	Budžet Crne Gore - kapitalni budžet	Završiti radove na izgradnji objekta i izvršiti opremanje.

	Opremanje dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u opštini Bar	Opština Bar	II kvartal 2025. – III kvartal 2025.	djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju „Barsko sunce“ br. 030-016/25-787 od 29. 12. 2025. godine. (Službeni list-Opštinski propisi br. 70/25)		157.000,00 eura		Budžet opštine Bar	
	Uspostavljena usluga dnevnog boravka za osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Uspostavljena usuga dnevnog boravka za osobe sa invaliditetom i odrasla i stara lica, izdato je 19 licenci za obavljanje djelatnosti – pružanje usluge dnevni boravak za osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf		362.500,00 eura	Utrošeno je 285.368,54 eura Utrošeno je manje sredstva nego što je predviđeno jer se cijena usluge promijenila, kao i način obračuna cijene. Do 2024. godine se utvrđivala na mjesečnom nivou, a sada se cijena računa po broju sati korišćenja usluge, što je u skladu sa Rješenjem o učešću države u sufinansiranju	Budžet Crne Gore	

						troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu do 20 sati nedjeljno, Rješenjem o učešću države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu od 21 do 40 sati nedjeljno, i Pravilnikom o kriterijumima i mjerilima za utvrđivanje cijena usluga dnevnog boravka, smještaja u prihvatilištu-skloništu, pomoći u kući i personalne asistencije, koje obezbjeđuje država.		
Povećan broj korisnika/korisnica postojećih usluga dnevnih boravaka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju i djecu sa	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U decembru 2023. godine broj djece i mladih sa smetnjama u razvoju koji koriste uslugu dnevnog boravka bio je 353, a u decembru 2025. godini 387, što je povećanje od 10%.		1.400.000,00 eura	Utorošena sredstva u iznosu od 839.793,00 eura	Budžet Crne Gore	

	problemima u ponašanju za najmanje 10%						Utrošeno je manje sredstva nego što je predviđeno jer je cijena usluge definisana po satu po korisniku/korisnici, a ne na mjesečnom nivou kako je bilo u prethodnom periodu. Rješenjem o učešću države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu do 20 sati nedjeljno, Rješenjem o učešću države u sufinansiranju troškova usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju koji koriste uslugu od 21 do 40 sati nedjeljno. Nasjveći broj korisnika/korisnica koristio je uslugu dnevnog boravka do 20 sati nedjeljno.		

1.26. Licenciranje JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru licenciran za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	MPNI, JU Resursni centar „Peruta Ivanović“, MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru desile su se kadrovske promjene na rukovodećoj poziciji u 2025. godine i preduzete su aktivnosti za licenciranje nastavnog kadra, koji prethodi licenciranju ustanove za pružanje usluge dnevnog boravka. Izazov za realizaciju ove aktivnosti predstavlja nedostatak stručnog kadra.	Rok za realizaciju aktivnosti je u školskoj 2026/2027 godini	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Prioritizovati postupak licenciranja stručnog kadra, odnosno zapošljavanja nedostajućeg kadra. Nakon obezbjeđivanja stručnog kadra, pokrenuti postupak za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti za uslugu stanovanje uz podršku, od strane pružaoca usluge, kao i sprovođenje postupka po zahtjevu.
1.27. Razvoj usluge pomoći u kući	Uspostavljene usluge pomoći u kući za djecu sa smetnjama u razvoju i djecu čiji roditelji nisu u stanju da se staraju o njima	MSSD, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Izdato je šest licenci za uslugu pomoć u kući za djecu sa smetnjama u razvoju i djecu čiji roditelji nisu u stanju da se staraju o njima (jedna licenca je za teritoriju Crne Gore, jedna za opštinu Pljevlja, jedna za Glavni grad Podgorica, jedna za opštine Bar, Nikšić i		165.000,00 eura		Budžet Crne Gore	

	u najmanje pet JLS			Ulcinj, jedna za opštinu Kotor i jedna za opštinu Bijelo Polje). https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf					
	Uspostavljene usluge pomoći u kući za osobe s invaliditetom, trudnice bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, samohrane roditelje sa djecom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život u najmanje pet JLS	MSSD, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Izdato je osam licenci za uslugu pomoć u kući za odraslo i staro lice sa invaliditetom (dvije licence su za teritoriju Crne Gore, jedna za opštinu Danilovgrad, jedna za opštinu Rožaje, jedna za opštinu Pljevlja, jedna za opštine Bar, Nikšić i Ulcinj, jedna za opštinu Bijelo Polje i jedna za opštine Danilovgrad, Plav, Gusinje i Herceg Novi). https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf		165.000,00 eura	Za uslugu pomoć u kući ukupno je utrošeno u 2025.godini: 1.063.997,57 eura. Utrošeno je više od planiranih sredstava zato što se ovaj iznos odnosi na sve korisničke kategorije koje u Crnoj Gori koriste uslugu pomoć u kući jer sistem vođenja podataka ne omogućava da se izdvoje samo kategorije korisnika koje su navedene u aktivnosti. Sredstva u ukupnom iznosu od 1.063.997,57 eura utrošena su i za naredna dva	Budžet Crne Gore	

							indikatora rezultata u okviru ove aktivnosti jer se kroz informacijski sistem socijalnog staranja ne vode podaci po kategoriji korisnika već po vrsti usluge, pa nije moguće precizno definisati koliko je za koju kategoriju korisnika potrošeno sredstava		
	Povećan broj korisnika/korisnica postojećih usluga pomoć u kući 10%	MSSD, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U decembru 2025. godine je bilo 1156 korisnika/korisnica usluge pomoć u kući što je povećanje od 42% u odnosu na decembar 2023. godine kada je bilo 814 korisnika/korisnica.		665.500,00 eura	Objašnjeno u okviru prethodnog indikatora.	Budžet Crne Gore	
1.28. Razvoj usluga za podršku korisnicima kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite a	Usluge pomoći u kući se pružaju korisnicima kojima je usljed posebnih okolnosti i socijalnog rizika potreban odgovarajući oblik zaštite a	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Tri pružaoce usluge pomoć u kući pružaju uslugu za teritoriju Crne Gore, dok drugi pružaoce usluga pružaju uslugu po pojedinim opštinama i to: Pljevlja, Bar, Nikšić, Ulcinj, Kotor, Bijelo Polje, Rožaje, Danilovgrad, Plav Gusinje, Herceg Novi i Glavnom gradu Podgorica.		40.500,00 eura	Objašnjeno u okviru prethodnog indikatora.	Budžet Crne Gore	

koja žive u ruralnom području	koja žive u ruralnom području u najmanje pet JLS			https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf					
1.29. Razvoj usluge savjetovanja ³⁶	Povećanje broja licenciranih pružalaca usluge savjetovanja za pet novih	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Licencirano je pet pružalaca usluge za uslugu savjetovanje. https://www.gov.me/dokument/a/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf		58.200,00 eura	Nisu utrošena planirana sredstva jer se usluga nije plaćala zato što je potrebno kroz novi Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti precizirati da li će se ova usluga finansirati sa državnog ili lokalnog nivoa.	Budžet Crne Gore	
1.30. Razvoj usluge porodičnog smještaja–hraniteljstva	Povećanje broja korisnika/korisnica usluge porodičnog smještaja–hraniteljstva za 5%	MSSD, CZSR, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Broj korisnika/korisnica usluge porodični smještaj-hraniteljstvo na 31. 12. 2025 je 341. S obzirom da je u 2024. broj bio 328 u 2025 je povećan za 3.96 %	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine.	2.170.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 2.053.668,35 eura. Utrošeno je manje sredstava od planiranih jer nije dostignuta ciljana	Budžet Crne Gore	Intenzivirati kampanje u cilju povećanja zainteresovanosti potencijalnih hranitelja.

³⁶ Usluge savjetovanja se pružaju ciljnim grupama iz člana 3 Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavno-terapijskih i socijalno-edukativnih usluga ("Službeni list Crne Gore", br. 76/19)

							vrijednost povećanja za 5%.		
1.31. Razvoj usluge porodičnog smještaja	Povećanje broja korisnika/korisnica usluge porodičnog smještaja za 10%	MSSD, CZSR, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Broj korisnika/korisnica usluge porodičnog smještaja na kraju 2025. godine je 39. S obzirom da je u 2024. godini broj korisnika bio 38, u 2025. godini broj korisnika je povećan za 2,63% .	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine	190.000,00 eura	Utrošena sredstva u iznosu od 181.140,45 eura. Utrošena su sredstva u manjem iznosu od planiranog zato što nije postignuta ciljana vrijednost povećanja broja korisnika/korisnica usluge za 10%.	Budžet Crne Gore	Identifikovati razloge nedovoljnog broja pružalaca usluge i promovisati uslugu.
1.32. Izrada Analize usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik s definisanim preporukama za uvođenje ove usluge	Izrađena Analiza usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik i definisane preporuke za uvođenje ove usluge	ZSDZ, MSSD, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – III kvartal 2025.	S obzirom na to da je prepoznata potreba da se znakovni jezik najprije standardizuje u Crnoj Gori, čeka se odgovor Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, kako bi planirale dalje aktivnosti.	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	4.000,00 eura	Nisu utrošena sredstva jer aktivnost nije realizovana.	Budžet Crne Gore	Inicirati sastanak sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, prikupiti podatke o potrebama korisnika/korisnica, izraditi Analizu.
1.33. Propisivanje bližih uslova za pružanje i korišćenje,	Propisani bliži uslovi za pružanje i korišćenje, normativima i	ZSDZ, MSSD, ISDZ,	IV kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	S obzirom da Analiza usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik i definisane	Aktivnost će biti planirana Akcionim planom za 2027. godinu jer	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

normativima i minimalnim standardima usluga tumačenja i prevođenja na znakovni jezik u skladu s preporukama iz Analize	minimalnim standardima usluge tumačenja i prevođenja na znakovni jezik u skladu s preporukama iz Analize	PUSDZ, NVO		preporuke za uvođenje ove usluge nije realizovana, ova aktivnost će se realizovati nakon izrade Analize	je preduslov za izradu ovog pravilnika izrađena Analiza usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik, kao i standardizacija znakovnog jezika.				
1.34. Propisi vanje novih usluga u socijalnoj i dječjoj zaštiti	Utvrđen Predlog zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i propisane nove usluge Propisani bliži uslovi o pružanju, korišćenju, normativima i minimalnim standardima za nove usluge	MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim su propisane nove usluge u oblasti socijalne i dječje zaštite (psiho-socijalna podrška, socijalno mentorstvo, intenzivna podrška porodici, predah smještaj). Takođe, Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisan je rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona za donošenje podzakonskih akata kojim će se propisati bliži uslovi o pružanju, korišćenju,	Rok za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon stupanja na snagu Zakona, propisati bliže uslove o pružanju, korišćenju, normative i minimalne standarde za nove usluge.

				normativima i minimalnim standardima za nove usluge.					
1.35. Propisi vanje usluge intenzivne podrške porodici	Utvrđen predlog usluge intenzivne podrške porodici Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti Propisani bliži uslovi o pružanju, korišćenju, normativima i minimalnim standardima za uslugu intenzivne podrške porodici	MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim je propisana usluga intenzivna podrška porodici. Takođe, Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisan je rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona za donošenje podzakonskih akata kojim će se propisati bliži uslovi o pružanju, korišćenju, normativima i minimalnim standardima za uslugu intenzivne podrške porodici.	Rok za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon stupanja na snagu Zakona, propisati bliže uslove o pružanju, korišćenju, normative i minimalne standarde za uslugu intenzivna podrška porodici.
1.36. Promocija usluga koje podržavaju život u zajednici	Promovisane usluge kroz organizaciju promotivnih aktivnosti u svim JLS	MSSD, JLS, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Promovisane su usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici kroz tri regionalne konferencije pod nazivom "Reforme socijalnih politika u službi građana", u Podgorici, Bijelom Polju i Baru, kao i proces deinstitutionalizacije.		10.000,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 12.600,00 eura. Finansiranje je obezbijeđeno iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć – IPA II u okviru	Budžet Crne Gore	

				https://www.gov.me/clanak/regionalna-konferencija-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana-odrzan-u-bijelom-polju https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana U emisiji Budilnik na Televiziji E, promovisane su usluge podrške za život u zajednici i Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine. https://youtu.be/aPYcRs9t6yU?si=ApTarosaZ--DoDE4			Jednogodišnjeg Akcionog dokumenta IPA 2020, kroz projekat „Unaprijedjeno kreiranje politika zasnovanih na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu.		

1.37. Organi zovanje Dana otvorenih vrata s ciljem prezentovanja usluga socijalne i dječje zaštite za zaposlene u sistemu socijalne i dječje zaštite	Predstavljeno pet usluga	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Svoje usluge prezentovali su: 1.Centar za djecu i mlade „Ljubović“ 2.SOS – Nikšić, 3.Dnevni centar za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Podgorica 4.Centara za podršku djeci i porodici iz Bijelog Polja 5.Lea – Bar (sklonište za majku i djecu žrtve nasilja)		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
1.38. Izrada obrazaca za internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga za usluge koje podržavaju život u zajednici	Izrađeni obrasci za internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga za usluge koje podržavaju život u zajednici	MSSD, ZSDZ, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Aktivnost će biti realizovana nakon donošenja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i usklađivanja podzakonskih akata.	Rok za realizaciju aktivnosti je IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Nakon stupanja na snagu Zakona i propisivanja bliže uslove o pružanju, korišćenju, normative i minimalne standarde za usluge koje podržavaju život u zajednici izraditi obrasce za internu evaluaciju kvaliteta pruženih usluga.

Operativni cilj 2:	Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju		
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
Indikator učinka 2.1. Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama	Trenutni broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama u Crnoj Gori: - djeca: 92 (45 muškog pola i 47 ženskog pola) - djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja: 77 od kojih je djece sa smetnjama u razvoju: 34 - djeca s problemima u ponašanju: 15 - mladi: 6 (4 muškog pola i 2 ženskog pola) - mladi s invaliditetom: 2 - mladi s problemima u ponašanju: 4 - odrasla i stara lica: 932 (407 muškog pola i 525 ženskog pola) - osobe s invaliditetom: 114 (52 ženskog pola i 62 muškog pola)	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: - djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 10% - djeca sa smetnjama u razvoju za 10% - djeca s problemima u ponašanju za 10% - mladi s invaliditetom za 10% - mladi s problemima u ponašanju za 10% - odrasla i stara lica za deset korisnika/korisnica - osobe s invaliditetom za pet korisnika/korisnica	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: - djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 20% - djeca sa smetnjama u razvoju za 20% - djeca s problemima u ponašanju za 20% - mladi s invaliditetom za 20% - mladi s problemima u ponašanju za 20% - odrasla i stara lica za 20 korisnika/korisnica - osobe s invaliditetom za deset korisnika/korisnica
Indikator učinka 2.2. Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu	Ukupan broj djece na smještaju u ustanovi i na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 445 Broj djece na smještaju u ustanovi: 92 (45 muškog pola i 47 ženskog pola) Broj djece na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 353 (194 muškog pola i 159 ženskog pola) Trenutni udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 21%	Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu smanjen za 5%	Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu smanjen za 10%

Indikator učinka 2.3. Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj) i formalnoj zaštiti u porodici na kraju godine na 100.000 djece		Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 81 ³⁷ Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 248 ³⁸		Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 65 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 250		Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 55 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 265					
Indikator učinka 2.4. Broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj		Trenutni broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj: 11		Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj za najmanje 70%		Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj za najmanje 100%					
Indikator učinka 2.5. Broj korisnika/korisnica smještenih u ustanovu koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku		Trenutni broj korisnika/korisnica koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku: - djeca: 25 (11 muškog pola i 14 ženskog pola) - mladi: 2 (ženskog pola) - odrasli i stariji: 0 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 10 (6 muškog pola i 4 ženskog pola)		Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 28 - mladi: 4 - odrasli i stariji: 10 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 12		Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 30 - mladi: 6 - odrasli i stariji: 20 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 15					
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 2	Indikator Rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	STATUS REALIZACIJE INDIKATORA REZULTATA			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Planiran a sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

³⁷ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

³⁸ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

2.1. Uvođenje liste indikatora koji treba da se prate prije donošenja odluke CZSR o smještaju korisnika/korisnika u ustanovu za smještaj kao jedan od mehanizama čuvara kapije	Izmjena Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centra za socijalni rad	MSSD, ZSDZ, ISDZ, CZSR	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Donesen Pravilnik o izmjeni Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centra za socijalni rad koji je objavljen je u Službenom listu Crne Gore 9. decembra 2025). https://www.sluzbenilist.me/propisi/5B95A813-40E4-4B88-BF4B-90313E8AD645		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
2.2. Izrada planova transformacije JU Dječjeg doma „Mladost“ Bijela, JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Podgorica, JU Dom starih Nikšić, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Dom starih Pljevlja	Izrađeni planovi transformacije JU Dječjeg doma „Mladost“ Bijela, JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Podgorica, JU Dom starih Nikšić, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Dom starih Pljevlja	MSSD, ZSDZ, JUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Izrađeni planovi transformacije JU Dječjeg doma „Mladost“ Bijela, JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Podgorica, JU Dom starih Nikšić, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Dom starih Pljevlja. https://juzkomanskimost.me/sites/juzkomanskimost.me/files/2026-		24.000,00 eura	Za izradu planova transformacije utrošeno je 7.900,00 eura. Nisu utrošena planirana sredstva jer nije angažovan konsultant.	Budžet Crne Gore	

				01/plan_transformacije_komprimovan.pdf https://www.domstarihisan.me/images/stories/Dokumenti/2025/Plan%20transformacije%20JU%20Dom%20starih%20Grabovac%20Risan%20za%20period%202026-2029.%20godine.pdf https://domstarihmk.me/images/Dokumenti/Opsti%20akti/Plan%20transformacije%20JU%20Dom%20starih%20"Nik%C5%A1i%C4%87"%20za%20period%202026-2029.pdf https://www.domstarihbp.me/images/Dokumenti/2026/Plan%20Transformacije%20za%20period%202026-2029.pdf https://www.dombijela.me/images/dokum/Plan-transformacije-2026.-godine-2.pdf https://domstarihpljevlja.eu/wp-					

				content/uploads/2026/02/Plan-transformacije-2026-2029-compressed.pdf <u>EMPIRIJSKA ANALIZA</u> <u>MEHANIZAMA</u> <u>ODBRANE KOD</u> <u>PANIČNOG</u> <u>POREMEĆAJA</u> JU Centar "Ljubović" br. 07-128/25-8266/1 od 31. 12. 2025. godine					
2.3. Obuke za zaposlene u ustanovama za pružanje usluga koje podržavaju život u zajednici, fokusirajući se na principe najmanje restriktivnog okruženja i individualizovane podrške	Organizovana jedna obuka za 20 učesnika	ZSDZ	II kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Realizovane su tri obuke: 1.Unapređenje znanja i vještina stručnih radnik/ca u radu sa potencijalnim korisnicima/korisnicama i korisnicima/korisnicama usluge podrška za život u zajednici-svratište (16 učesnika) - https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Funaprjedenje_znanja_i_vjestina_strucnih_radnikaca_u_radu_sa_potencijalnim_korisnicimaama_i_korisnicimaama_usluge_podrska_za_z		2.650,00 eura	Utrošena sredstva u iznosu od 2.000,00 eura. Tokom 2025 godine usvojena je	Budžet Crne Gore	

				ivot u zajednici svratiste.doc&wdOrigin=BROWSELINK 2.Rad sa pasivno-agresivnim roditeljima djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom (12 učesnika) https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/program_obuke/rad_sa_pasivno-agresivnim_roditeljima_djece_sa_smetnjama_u_razvoju_i.pdf 3.Uticaj izmenjenih ponašanja djece sa smetnjama u razvoju i osoba sa invaliditetom na okolinu i autoritet (16 učesnika) https://www.zsdzcg.me/sites/zsdzcg.me/files/program_obuke/uticaj_izmenjenih_ponašanja_djece_sa_smetnjama_u_razvoju_i_osoba_sa.pdf		nova metodologija plaćanja obuka realizatorima programa, na način što je umjesto plaćanja obuke po danu i po broju relalizatora obuke, donesena odluka da se realizatorima obuke plaća po satu njihovog anagažovanj ašto je uticalo na značajnu uštedu sredstsva. Iz tog razloga predviđena obuka je koštala manje nego što je projektovano budžetom.		

2.4. Definisanje maksimalnog trajanja smještaja za dijete koje se upućuje po rješenju CZSR u JU Centar „Ljubović“	Propisano maksimalno trajanje smještaja za dijete koje se upućuje po rješenju CZSR u JU Centar „Ljubović“ Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Radna grupa za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti konstatovala je da trajanje smještaja u ustanovu djeteta zavisi od potreba djeteta i procjene centra za socijalni rad. Najbolji interes djeteta nije vremenaki unaprijed odrediti se procijenjuje individualno za svako dijete, jer se potrebe i okolnosti djece znatno razlikuju, u tom smislu maksimalno trajanje smještaja se ne može ograničiti. Iz ovog razloga ova aktivnost se dalje neće prenositi u ostale akcione planove.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
2.5. Definisanje donje starosne granice za smještanje djece u JU Centar „Ljubović“	Propisana donja starosna granica za smještanje djece u JU Centar „Ljubović“ Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kojim je propisana donja starosna granica za smještanje djece u JU Centar „Ljubović“.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

2.6. Propisivanje mehanizma „čuvara kapije“ u Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti za djecu do sedam godina	Propisan mehanizam „čuvara kapije“ u Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti za djecu do sedam godina	MSSD	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je propisano da se djetetu mlađem od 7 godina života ne obezbjeđuje smještaj u ustanovu.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
2.7. Dobijanje licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici od strane ustanova za smještaj: dnevni boravci, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, personalna asistencija, savjetovanje, svratište i dr.	Dobijeno najmanje pet licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici od strane ustanova za smještaj: dnevni boravci, pomoć u kući, stanovanje uz podršku, personalna asistencija, savjetovanje, svratište i dr.	MSSD, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Šest ustanova za smještaj dobilo je 15 licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici za usluge: dnevni boravak, pomoć u kući, savjetovanje i dr. https://www.gov.me/dokumenta/f22b4e05-5fcf-4bdc-996c-c821df7cdeaf		80.000,00 eura	Utrošeno je 142.111,09 eura za finansiranje usluga dnevni boravak za odrasla i stara lica i stara lica sa invaliditetom, zato što su revidirane cijene usluga i usklađene sa tržišnim kretanjima, pa su povećani troškovi po	Budžet Crne Gore	

							korisniku/korisnici, i veći je broj korisnika/korisnica u odnosu na prethodni period jer za sedam dnevnih boravaka u prethodnom periodu usluga pružana bez licence. Za uslugu dnevni boravak u Dječjem domu "Mladost"- Bijela utrošeno je u 2025.godini: 34.299,44 eura. Za uslugu dnevni boravak u JU Centar "Ljubović"- utrošeno je :		

							2.554,20 eura.		
Operativni cilj 3:		Osnaživanje korisnika/korisnica za proces deinstitucionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije							
Indikatori učinka		Početna vrijednost (2024)		Srednja vrijednost (2026)		Ciljana vrijednost (2028)			
Indikator učinka 3.1. Broj osoba kojima je u potpunosti ili djelimično vraćena poslovna sposobnost		Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost potpuno: 948 (493 muškog pola i 455 ženskog pola) ili djelimično: 38 (24 muškog pola i 14 ženskog pola)		Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 10		Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 20			
		Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost (period 2022–2023): tri korisnika/korisnice (vraćena djelimična poslovna sposobnost, a bila im je potpuno oduzeta poslovna sposobnost)		Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 10		Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 20			
		Trenutni broj ponovno pokrenutih postupaka procjene poslovne sposobnosti (period 2022–2023): 11 korisnika/korisnica kojima je potpuno oduzeta poslovna sposobnost (7 muškog pola i 4 ženskog pola) i 1 korisnik kome je djelimično oduzeta poslovna sposobnost (muškog pola)		Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 25		Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 50			
Indikator učinka 3.2.		Individualni planovi ne sadrže aktivnosti koje su razvijene uz puno učešće korisnika/korisnica		Minimum 50% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica		100% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica			

Povećano učešće korisnika/korisnica prilikom izrade/revizije individualnih planova (samostalno ili uz podršku)											
Indikator učinka 3.3. Povećan broj korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi koji su osnaženi za samostalan život ili život u zajednici		Korisnici usluga smještaja u ustanovi nisu osnaženi za samostalan život ili život uz podršku Broj korisnika/korisnica koji je dobio podršku za odlučivanje umjesto zamjenskog odlučivanja i starateljstva		Minimum 30 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku		Minimum 40 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku					
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 3	Indikator Rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju u aktivnosti	STATUS REALIZACIJE INDIKATORA REZULTATA			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1. Kreiranje obuka za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	Kreirana i akreditovana obuka za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Raspisan je tematski javni poziva za akreditaciju programa obuke za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku). https://www.zsdzcg.me/javnipozivi/2025-06-19/j-v-n-i-p-o-z-i-v-za-akreditaciju-programa-obuke-za-izradu-individualnih			Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Ponovo raspisati tematski javni poziv i akreditovati program obuke za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku).

3.2. Realizacija obuke za zaposlene u CZSR i kod pružalaca usluga smještaja na temu izrade individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	Realizovane dvije obuke za 40 učesnika	ZSDZ	II kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	S obzirom na to da nije bilo interesovanja za akreditaciju programa obuke koja bi bila fokusirana isključivo na izradu individualnih planova, realizovane su obuke koje u svom sadržaju obuhvataju i izradu individualnih planova: 1. Kreiranje plana rada sa korisnikom/korisnicom kroz adekvatnu procenu mogućnost korisnika/korisnica - https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2FKreiranje_programa_usluge_kroz_adekvatnu_procenu_mogucnosti_korisnika.doc&wdOrigin=BROWSELINK 2. Unapređenje znanja i vještina stručnih radnika/ca u radu sa potencijalnim korisnicima/korisnicama i korisnicima/korisnicama usluge podrška za život u zajednici - https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.zsdzcg.me%2Fsites%2Fzsdzcg.me%2Ffiles%2Fprogram_obuke%2Funapredjenje_znanja_i_vjestina_strucnih_radnikaca_u_radu_sa_potencijalnim_korisnicimaama_i_korisnicama_usluge_podrska_za_zivot	2.600,00 eura	Utrošena su sredstva u iznosu od 2.700,00 eura. S obzirom na to da su organizovane dvije obuke u trajanju od po dva dana, od kojih je jedna realizovana od strane inostranih autora, troškovi realizacije obuke su se povećali na iznos malo veći od predviđenog budžeta.	Budžet Crne Gore	

				u zajednici_svratiste.doc&wd Origin=BROWSELINK					
3.3. Sprovođenje obuka za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u zajednici namijenjenih korisnicima smještaja	Sprovođenje minimum jedne obuke za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u svim ustanovama za smještaj	JUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U JU Zavod „Komanski most“ se svakodnevno realizuju obuke za sticanje vještina za samostalan život u zajednici u odjeljenju C u kome se nalazi 4 korisnika/korisnice. Ostali korisnici/korisnice se svakodnevno obučavaju da brinu o ličnoj higijeni i higijeni prostora, da spremaju obroke i sl. JU Dječji dom Mladost Bijela - Realizovano - Projekat „ Put ka samostalnosti : Osnaživanje i integracija djece i mladih „ Organizator NVO Mreža evropske politike MASTER JU Centar „Ljubović“ - korisnici muškog pola koji nisu bili uključeni u sistem redovnog obrazovanja, učestvovali su u praktičnoj obuci kroz radni angažman na poslovima pranja vozila u autoparionicima na	Aktivnost će se realizovati i u periodu II-IV kvartala 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela u narednom periodu planira realizaciju projekta, s ciljem pružanja podrške mladima u razvoju preduzetničkih kompetencija, socijalnih vještina, samopouzdanja i pripreme za samostalan život. JU Centar „Ljubović“ u narednom periodu planira nastavak dugogodišnje saradnje sa Školom stranih jezika i računara „Don Bosko“ za unapređenje znanja stranih jezika i rada

				teritoriji Podgorice, čime su sticali radne navike i vještine za samostalno funkcionisanje u zajednici. Takođe, sedam korisnika je pohađalo obuku na „Akademiji ljepote“ u Podgorici, u cilju unapređenja njihovih kompetencija za uključivanje na tržište rada. Osim toga, jedan korisnik je bio angažovan na sezonskom poslu u AD „13. Jul Plantaže“. Aktivnosti će biti nastavljene i tokom 2026. godine, odnosno do otvaranja autoperionice u okviru ustanove, što je predviđeno Planom transformacije. U JU Dom starih „Nikšić“, JU Dom starih „Bijelo Polje“ i JU Dom starih „Pljevlja“ i JU Dom starih „Podgorica“ sprovedene su obuke za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u ustanovama za smještaj koje je pohađalo ukupno 104 korisnika/korisnica. U JU Dom starih „Grabovac“ u toku 2025. godine nije bilo sprovedenih obuka za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u ustanovama za smještaj.				na računaru korisnika/korisnica. Takođe, planiran nastavak saradnje sa NVO Juventas, kroz realizaciju njihovih programa obuka.

3.4. Razvijanje programa mentorstva za pružanje podrške korisnicima za samostalan život ili život uz podršku	Razvijen program mentorstva za pružanje podrške korisnicima za samostalan život ili život uz podršku	ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Akreditovan je program obuke „Osnovna znanja o mentorstvu kao vidu podrške korisnicima za samostalan život ili život uz podršku“. U toku je akreditacija programa obuke „Stanovanje uz podršku - obuka volontera za podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“.	Aktivnost će se realizovati i u periodu II-IV kvartala 2026. godine	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	U toku 2026.godine u planu je akreditacija još jednog programa na temu „Program Stanovanje uz podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“
3.5. Pružanje podrške roditeljima za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za ostanak u porodici	Pružena podrška roditeljima za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za ostanak u porodici	CZSR	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Pružena podrška roditeljima za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za ostanak u porodici.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
3.6. Uključivanje korisnika/korisnica i lica značajna za korisnike/korisnice u proces planiranja i implementaciju usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite uz samostalno i/ili podržano odlučivanje	Uključeni korisnici/korisnice u proces planiranja i implementacije usluga u oblasti socijalne i dječje zaštite uz samostalno i/ili podržano odlučivanje	MSSD i sva druga ministarstva, JLS	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Korisnici/korisnice se uključuju u izradu individualnih planova usluga koje izrađuju centri za socijalni rad, kao i u izradu individualnih planova rada koje izrađuju pružaoci usluga u saradnji sa korisnikom/korisnicom, licima od značaja za korisnika/korisnicu i centrom za socijalni rad.	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine.	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Izraditi analizu zakonodavnog okvira u silju reforme sistema preispitivanja poslovne sposobnosti. Nakon analize, normativno precizirati postupak samostalnog i/ili podržanog odlučivanja.

				U narednom periodu Ministarstvo pravde će preduzeti aktivnosti na razvoju usluge podržano odlučivanje.					Nosilac ove aktivnosti treba da bude Ministarstvo pravde.
3.7. Pokretanje postupaka za preispitivanje poslovne sposobnosti za lica lišena poslovne sposobnosti smještena u ustanovama socijalne zaštite	Pokrenuti postupci za 50 lica za preispitivanje poslovne sposobnosti	CZSR	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Pokrenut je 71 postupak za peispitivanje poslovne sposobnosti za lica lišena poslovne sposobnosti smještena u ustanovama socijalne zaštite (JU Centar za socijalni rad za prijestonicu Cetnije pokrenuta 3 postupka, JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi 2, JU Centar za socijalni rad za opštine Plavi i Gusinje 1, JU Centar za socijalni rad za opštinu Herceg Novi 7, JU Centar za socijalni rad za opštinu Bar i Ulcinj 55, JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje 3		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
3.8. Organizovanje promotivne kampanje o ostvarivanju prava na samostalan život ili život uz podršku	Sprovedena promotivna kampanja o ostvarivanju prava na samostalan život ili život uz podršku	MSSD, MLJMP, ZSDZ, CZSR, PUSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Promovisane su usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici kroz tri regionalne konferencije pod nazivom "Reforme socijalnih politika u službi građana", u Podgorici, Bijelom		7.000,00 eura	Sredstva za ovu uslugu prikazana su u okviru aktivnosti iz	Budžet Crne Gore	

				Polju i Baru, kao i proces deinstucionalizacije. https://www.gov.me/clanak/regionalna-konferencija-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana-odrzan-u-bijelom-polju https://www.gov.me/clanak/regionalni-dogadaj-reforme-socijalnih-politika-u-sluzbi-gradana U emisiji Budilnik na Televiziji E, promovisane su usluge podrške za život u zajednici i Strategija deinstucionalizacije za period od 2025. do 2028. godine. https://youtu.be/aPYcRs9t6yU?si=ApTarosaZ--DoDE4			Operativnog cilja 1 pod brojem 1.36		

Operativni cilj 4:		Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitucionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici									
Indikatori učinka		Početna vrijednost (2024)		Srednja vrijednost (2026)			Ciljana vrijednost (2028)				
Indikator učinka 4.1. Razvijene integrisane usluge koje uključuju sve potrebne usluge iz različitih sektora		Ne postoje integrisane usluge u sistemu		Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i drugim zakonima i podzakonskim aktima propisan je način funkcionisanja pružanja integrisanih usluga i način saradnje između sektora			Razvijene integrisane usluge se pružaju korisnicima				
Indikator učinka 4.2. Uspostavljeno socijalno preduzetništvo		Nije uspostavljeno socijalno preduzetništvo		Usvojen Zakon o socijalnom preduzetništvu			Registrovano najmanje deset socijalnih preduzeća				
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 4	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	STATUS REALIZACIJE INDIKATORA REZULTATA			Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1. Razvoj saradnje dnevnih centara s vrtićima, školama i resursnim	Svi dnevni centri usklađuju individualne planove rada i individualne razvojno-	MPNI, MSSD	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Saradnja vaspitno-obrazovnih ustanova sa DC u svim gradovima vršila se kontinuirano i uspješno u školskoj 2024/25. godini, što se nastavilo i za školsku				Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

centrima kroz usaglašavanje individualnih planova rada i individualnih razvojno-obrazovnih planova za djecu	obrazovne planove za djecu s vrtićima, školama i resursnim centrima			2025/26. godinu – vodi se računa o usaglašavanju IROP-a i IPR, kako bi se svakom djetetu pružila adekvatna podrška, a posebno djeci koja pohađaju integrisana odjeljenja u sedam osnovnih škola u Crnoj Gori, u kojima se realizuje poseban obrazovni program.					
4.2. Formulisanje modela integrisanih usluga	Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i povezanim zakonskim aktima formulisan model funkcionisanja i finansiranja integrisanih usluga	MSSD, MPNI, MZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 26. februara 2026. godine, je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti kojim je propisan integrisani pristup u obezbjeđivanju usluga i formulisan model funkcionisanja i finansiranja.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
4.3. Usvajanje Zakona o socijalnom preduzetništvu u	Usvojen Zakon o socijalnom preduzetništvu s ciljem podrške zapošljavanju i uključivanju u zajednicu	MRZS	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Formirana je Radna grupa za izradu nacrta Zakona o socijalnoj ekonomiji Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu u IV kvartalu, planirana je izrada i usvajanje predloga Zakona o socijalnom preduzetništvu. Naziv dokumenta u međuvremenu je promijenjen u nacrt Zakona o socijalnoj	Rok za realizaciju aktivnosti je II kvartal 2026. godine.	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Uputiti Predlog zakona Vladi i Skupštini radi usvajanja.

				ekonomiji, kako bi se terminološki i sadržajno uskladio sa širim pristupom koji reflektuje duh dokumenta, te pratio savremene tendencije u zakonodavnim praksama u ovoj oblasti.					
4.4. Jačanje kapaciteta zaposlenih u JLS koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite	Organizovana jedna obuka za 25 osoba	ZOCG, JLS, ZSDZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U okviru projekta „Opštine za EU – Osnaživanje lokalnih zajednica u procesu EU integracija Crne Gore“, u cilju jačanja kapaciteta zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite, održana su dva sastanka Tematske mreže za socijalnu zaštitu, demografiju i brigu o porodici. Prvi sastanak, održan 27. juna u Podgorici, bio je posvećen razmjeni informacija o prioritetnim obavezama koje jedinice lokalne samouprave treba da preuzmu u narednom periodu radi efikasnijeg procesa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.		2.000,00 eura		Budžet ZOCG	

				Drugi sastanak, održan 21. januara 2025. godine, fokusirao se na politike zapošljavanja i socijalnu politiku Evropske unije, sa posebnim osvrtom na ulogu Evropskog socijalnog fonda. Na sastancima su razmatrani izazovi i mogućnosti unapređenja sistema socijalne i dječje zaštite, uz aktivno učešće predstavnika državnih institucija, Zajednice opština i predstavnika 25 lokalnih samouprava. https://opstinezaeu.me/me/partnerstvo-za-promjene-prvi-sastanak-tematske-mreze-za-socijalnu-zastitu-demografiju-i-brigu-o-porodici/ https://opstinezaeu.me/me/vise-od-31-6-miliona-eura-za-zaposljavanje-i-socijalnu-inkluziju/			Nisu utrošena planirana sredstva jer su tematski sastanci realizovani uz podršku EU projekta “Opštine za EU - Osnaživanje lokalnih zajednica u procesu EU integracija Crne Gore”.		
4.5. Inicirati definisanje Predloga zakona o znakovnom jeziku	Iniciran proces definisanja Predloga zakona o znakovnom jeziku ka Vladi Crne Gore i svim	MSSD	I kvartal 2025. – II kvartal 2025.	Dana 9. aprila 2025. godine održana je sjednica Savjeta za prava lica sa invaliditetom na kojoj je, između ostalog, razmatrana potreba za donošenjem Zakona o		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

	partnerskim institucijama			znakovnom jeziku. Zaključeno je da je nivou Savjeta za prava lica sa invaliditetom postignuta saglasnost da Savjet preporučuje nadležnom resoru - Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija da izradi Predloga zakona o znakovnom jeziku kako bi se licima sa invaliditetom omogućilo uživanje osnovnih ljudskih prava ravnopravno sa drugim licima. Dana 3. novembra 2025. godine u prostorijama Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije održan je sastanak sa predstavnikom Saveza organizacija gluvi i nagluvi u vezi sa uslugom tumačenje i prevođenje na znakovni jezik, a 23. decembra 2025. godine održana je sastanak u ministarstvu ljudskih i manjinskih prava sa predstavnicima MSSD, MPNI i Saveza organizacija gluvi i nagluvi. U narednom periodu potrebno je da Vlada definiše koji će resor biti nadležan za					

				izradu Zakona o znakovnom jeziku.					
4.6. Uspostavljanje saradnje s Ministarstvom zdravlja u cilju otkrivanja osoba koje žive u izolaciji	Potpisan protokol o saradnji s Ministarstvom zdravlja u cilju otkrivanja osoba koje žive u izolaciji	MSSD, MZ	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Započinjanjem postupka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa modelom ljudskih prava, osobe koje žive u izolaciji postaće vidljivije i informacije o njima biće dostupne. Imajući u vidu da primjena Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta počinje u junu 2026. godine, prestala je potreba za ovom aktivnosti iz kog razloga se neće prenositi u novi akcioni plan. Vlada je 27. oktobra 2023. godine na elektronskoj sjednici usvojila Strategiju ranog razvoja djeteta za period 2023-2027. godine sa Akcionim planom za 2023-2024. godinu. S obzirom da Ministarstvo zdravlja sprovodi Strategiju ranog razvoja i Program porodično orjentisane rane intervencije, te se na taj način dolazi do korisnika u izolaciji.	Aktivnost se neće prenositi u naredne akcione planove.	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

4.7. Uspostaviti nacionalnu <i>fokal point</i> mrežu za osobe s invaliditetom na lokalnom nivou za praćenje i primjenu Konvencije o pravima OSI	Uspostavljena nacionalna <i>fokal point</i> mreža za osobe s invaliditetom, predstavnika/predstavica lokalnih samouprava Održan prvi sastanak <i>fokal point</i> mreže	MLJMP i sva druga ministarstva, ZOCCG, JLS	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Uspostavljena je nacionalna <i>fokal point</i> mreža za osobe s invaliditetom, koju čine predstavnici/predstavice lokalnih samouprava, koji su kontakt osobe za oblast zaštite lica sa invaliditetom. Održana su tri sastanka (u sjevernoj, južnoj i centralnoj regiji).		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
4.8. Uspostavljanje produženog boravka za djecu s posebnim obrazovnim potrebama iz JU OŠ „Vuk Karadžić“ i JU OŠ „Oktoih“ u JU Resursni centar Podgorica	Uspostavljen produženi boravak Najmanje desetoro djece koristi produženi boravak	MPNI	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Početkom školske godine pokrenuta je inicijativa za uspostavljanje produženog boravka u okviru RC „Podgorica“ za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama iz JU OŠ „Oktoih“ i JU OŠ „Vuk Karadžić“ – učenike prvog i drugog razreda. Predviđeno je dnevni boravak funkcioniše u vremenskom intervalu od 12-16 časova, svakog dana, nakon završetka redovne nastave, a da se djeca iz škola kombijem dovezu do RC. Nakon završenog anketiranja roditelja, u oktobru, niko nije dao saglasnost da djeca pohađaju produženi boravak u RC.	Aktivnost se neće prenositi u naredne akcione planove.	45.000,00 eura	Za sprovedene aktivnosti nisu bila potrebna sredstva, tako da ništa od predviđenih, nije utrošeno.	Budžet Crne Gore	

				S obzirom na to da nije postojala zainteresovanost za uspostavljanje produženog boravka, ova aktivnost se neće prenositi u novi Akcioni plan.					
4.9. Organizovanje promotivnih kampanja za uključivanje mladih, koji su u riziku od institucionalizacije, u omladinske servise	Organizovane dvije promotivne kampanje putem društvenih mreža za uključivanje mladih koji su u riziku od institucionalizacije u omladinske servise	MSM, MPNI	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	U saradnji sa NVO „Master“ organizovana je promotivna aktivnost koja je obuhvatila projekciju filma „Manine“, kao i prateću radionicu posvećenu osobama sa posebnim potrebama. Aktivnost je imala za cilj podizanje svijesti i uključivanje mladih koji su u riziku od institucionalizacije, a realizovana je kroz direktan rad sa mladima.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	
4.10. Analiza načina dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije	Analiziran način dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije	MZ, Fond za zdravstveno osiguranje, Domovi zdravlja	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Aktivnost nije realizovana u predviđenom roku.	Rok za realizaciju aktivnosti je II-IV kvartal 2026. godine.	Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	Formirati međuresornu radnu grupu, mapirati postojeći sistem i tehničke mogućnosti integracije, definisati potrebne podatke za evidentiranje, analizirati pravne aspekte zaštite ličnih podataka, izraditi dokument analize sa

									preporukama, utvrditi plan implementacije sa vremenskim okvirom.
4.11. Organizovane tribine o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije	Organizovane 2 tribine o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije u saradnji sa akademskom zajednicom	MSSD, Univerzitet Crne Gore – Fakultet političkih nauka	I kvartal 2025. – IV kvartal 2025.	Organizovana jedna tribina sa studentima UDG 10. novembra 2025. godine. https://www.gov.me/clanak/studenti-udg-a-u-posjeti-ministarstvu-socijalnog-staranja-dijalog-o-porodici-mladima-i-vrijednostima Na Fakultetu političkih nauka, na studijskom programu socijalna politika i socijalni rad studentima druge godin je 9. marta 2026. godine održano predavanje o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije.		Nisu potrebna sredstva		Budžet Crne Gore	

IV FINANSIJSKI OKVIR SPROVOĐENJA STRATEGIJE U PERIODU 2025. GODINE

U pogledu nivoa planiranih i utrošenih sredstava, važno je ukazati da je strateški dokument finansiran iz sredstava obezbijedenih iz državnog budžeta, kao i sredstava dobijenih kroz donatorsku podršku. U nastavku je dat prikaz planiranih i utrošenih sredstava po operativnim ciljevima,

kao i prikaz realizovanih u odnosu na planirana finansijska sredstva proistekla iz budžeta i donacija za cjelokupni period trajanja akcionog plana.

	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Procenat izvršenja
Operativni cilj 1	7.538.350,00 eura	4.902.203,84 eura	65,03%
Operativni cilj 2	106.650,00 eura	188.864,73 eura	177,10%
Operativni cilj 3	9.600,00 eura	2.700,00 eura	28,13%
Operativni cilj 4	47.000,00 eura	0,00 eura	0%
Ukupno za AP 2025.	7.701.600,00 eura	5.093.768,57 eura	66,14%

Tabela br. 6: Prikaz planiranih i utrošenih sredstava po operativnim ciljevima

Izvor finansiranja	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Procenat izvršenja
Budžet Crne Gore	7.542.600,00 eura	5.031.668,57 eura	66,71%
Budžet JLS	157.000,00 eura	0,00 eura	0%
Budžet ZOCCG	2.000,00 eura	0,00 eura	0%
Donatorska sredstva	0,00 eura	62.100,00 eura	Nije primjenjivo

Ukupno za AP 2025.	7.701.600,00 eura	5.093.768,57 eura	66,14%

Tabela br. 7: Prikaz planiranih i utrošenih sredstava po izvorima finansiranja

Sredstva planirana za realizaciju aktivnosti iz ovog Akcionog plana su utrošena u manjoj mjeri iz razloga što neke aktivnosti nisu realizovane ili su djelimično realizovane, za pojedine aktivnosti angažovani su domaći umjesto inostranih konsultanata, nije bilo moguće predvidjeti vrijeme trajanja obuka koje u trenutku izrade Akcionog plana nisu bile akreditovane, za neke usluge socijalne i dječje zaštite promijenila se cijena usluge kao i način obračuna cijene, a za neke aktivnosti su obezbijeđena donatorska sredstva umjesto planiranih budžetskih sredstava. Za pojedine aktivnosti utrošena su veća sredstva od planiranih jer u trenutku izrade Akcionog plana, nije se mogao pretpostaviti tačan broj korisnika/korisnica usluga i tržišna kretanja, kao ni broj zaposlenih stručnih radnika u centrima za socijalni rad i trošak njihovih zarada (umjesto 5 stručnih radnika zaposleno je 11).

Za aktivnost iz Akcionog plana za 2025. godinu pod brojem 1.27. Razvoj usluge pomoć u kući, postavljena su tri indikatora: uspostavljene usluge pomoći u kući za djecu sa smetnjama u razvoju i djecu čiji roditelji nisu u stanju da se staraju o njima u najmanje pet JLS za koja su planirana finansijska sredstva u iznosu od 165.000,00 eura; uspostavljene usluge pomoći u kući za osobe s invaliditetom, trudnice bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život, samohrane roditelje sa djecom bez porodične podrške i odgovarajućih uslova za život u najmanje pet JLS za koja su planirana finansijska sredstva u iznosu od 165.000,00 eura; i povećan broj korisnika/korisnica postojećih usluga pomoć u kući 10% za koja su planirana finansijska sredstva u iznosu od 665.500,00 eura, odnosno u ukupnom iznosu od 995.500,00 eura. Za sve indikatore rezultata, utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 1.063.997,57 eura, jer se podaci u informacionom sistemu ne vode po kategoriji korisnika/korisnica koji su korisnici/korisnice ove usluge.

Za aktivnosti iz Akcionog plana za 2025. godinu pod brojem 1.36. Promocija usluga koje podržavaju život u zajednici za koju su planirana finansijska sredstva u iznosu od 10.000,00 eura i 3.8. Organizovanje promotivne kampanje o ostvarivanju prava na samostalan život ili život uz podršku za koju su planirana finansijska sredstva u iznosu od 7.000,00 eura, potrošena su donatorska sredstva u ukupnom iznosu od 12.000,00 eura. Finansiranje je obezbijeđeno iz Instrumenta za pretpristupnu pomoć – IPA II u okviru Jednogodišnjeg Akcionog dokumenta IPA 2020, kroz projekat „Unaprijedjeno kreiranje politika zasnovanih na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu, a aktivnosti su realizovane kroz tri regionalne konferencije pod nazivom „Reforme socijalnih politika u službi građana“, u Podgorici, Bijelom Polju i Baru.

V PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA

PREPORUKE PO IZAZOVIMA

1. OGRANIČENI LJUDSKI RESURSI

- Sistemsko planiranje i povećanje broja stručnih radnika.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da izradi sveobuhvatnu analizu postojećih kadrovskih kapaciteta u sistemu socijalne i dječje zaštite, uključujući javne ustanove i licencirane pružaoce usluga, sa projekcijom potrebnog broja stručnih radnika do 2028. godine. Na osnovu te analize, potrebno je definisati godišnje kvote zapošljavanja u skladu sa planiranim razvojem usluga u zajednici i procesom smanjenja institucionalnih kapaciteta.

- Obezbeđivanje stabilnih budžetskih sredstava za zapošljavanje i profesionalni razvoj.

Ministarstvo finansija treba da, u saradnji sa Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, planira posebne budžetske linije namijenjene zapošljavanju novih stručnih radnika, finansiranju pripravnčkih programa i kontinuiranih obuka, kako bi se obezbijedila dugoročna održivost reforme.

- Uspostavljanje obaveznog sistema kontinuirane edukacije i supervizije.

Zavod za socijalnu i dječju zaštitu treba da razvije standardizovane programe obuke za rad u zajednici (individualno planiranje, rad sa porodicom, vođenje slučaja, multidisciplinarni pristup), kao i sistem redovne stručne supervizije, kako bi se obezbijedio kvalitet usluga i profesionalna podrška zaposlenima u procesu promjena.

2. NEDOVOLJNO RAZVIJENE USLUGE U ZAJEDNICI

- Definisanje najmanje tri usluge na teritoriji svake opštine.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije u saradnji sa jednicima lokalne samouprave treba da utvrditi usluge koje moraju biti dostupne u svakoj jedinici lokalne samouprave (pomoć u kući, dnevni boravak, savjetodavne usluge, stanovanje uz podršku i sl.), uz jasno definisane standarde kvaliteta i kriterijume dostupnosti.

- Jačanje uloge lokalnih samouprava u planiranju i finansiranju usluga.

Jedinice lokalne samouprave treba da, kroz lokalne akcione planove, identifikuju potrebe stanovništva i planiraju razvoj usluga u skladu sa demografskim i socijalnim karakteristikama sredine, uz obezbjeđivanje finansiranja iz lokalnih budžeta.

- Razvoj usluga podrške za prevenciju institucionalizacije i reintegraciju.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da unaprijedi protokole za prevenciju izdvajanja djece i odraslih iz porodice, kao i da obezbijedi obaveznu izradu individualnih planova reintegracije prije izlaska korisnika iz institucije.

3. FINANSIJSKA OGRANIČENJA

- Postepeno budžetsko preusmjeravanje sredstava ka uslugama u zajednici.

Ministarstvo finansija treba da, u saradnji sa Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, izradi plan fiskalne tranzicije kojim će se postepeno smanjivati izdvajanja za institucionalne oblike zaštite i povećavati ulaganja u usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici.

- Uspostavljanje višegodišnjih modela finansiranja.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije u saradnji sa Ministarstvom finansija treba da razvije model stabilnog finansiranja usluga, čime bi se smanjila zavisnost od kratkoročnih projektnih sredstava i obezbijedila stabilnost sistema.

- Jačanje kapaciteta za korišćenje EU i međunarodnih fondova.

Ministarstvo evropskih poslova treba da pruži tehničku i stručnu podršku lokalnim samoupravama i pružaocima usluga u pripremi i implementaciji projekata finansiranih iz međunarodnih izvora.

4. ADMINISTRATIVNE PREPREKE

- Unapređenje normativnog okvira i preciziranje nadležnosti.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da inicira izmjene zakonskog okvira radi jasnog razgraničenja odgovornosti između državnog i lokalnog nivoa, posebno u dijelu finansiranja i organizacije usluga u zajednici.

- Digitalizacija i unaprjeđenje evidencija.

Ministarstvo javne uprave treba da razvije integrisani informacioni sistem koji omogućava razmjenu podataka između relevantnih institucija i kvalitetno praćenje procesa deinstitucionalizacije.

5. NEDOVOLJNA MEĐUSEKTORSKA KOORDINACIJA

- Uspostavljanje formalnog međuresornog tijela.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da inicira formiranje stalnog međuresornog koordinacionog tijela sa predstavnicima sektora zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja i pravosuđa.

- Izrada zajedničkih protokola postupanja.

Nadležna ministarstva treba da razviju standardizovane protokole za zajedničko planiranje i pružanje podrške korisnicima sa kompleksnim potrebama.

6. OTPOR PROMJENAMA

- Uključivanje zaposlenih u proces reforme.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da obezbijedi participativni pristup u planiranju transformacije ustanova, uključujući konsultacije sa zaposlenima i sindikatima.

- Sprovođenje kampanja informisanja javnosti.

Ministarstvo treba da, u saradnji sa civilnim sektorom i medijima, realizuje kontinuirane kampanje promocije života u zajednici i prava korisnika na inkluziju.

7. GEOGRAFSKA NEJEDNAKOST

- Uvođenje principa većeg učešća države u finansiranju usluga u nerazvijenim opštinama.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba kroz normativno uređenje da definiše visinu učešća u finansiranju usluga u manje razvijenim i ruralnim sredinama.

- Razvoj mobilnih i fleksibilnih oblika podrške.

Jedinice lokalne samouprave treba da organizuju mobilne timove koji će pružati stručnu podršku korisnicima u udaljenim područjima.

8. STIGMA I NEGATIVNI DRUŠTVENI STAVOVI

- Nacionalna kampanja za smanjenje stigme.

Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije treba da pokrene dugoročnu kampanju usmjerenu na promociju prava korisnika na život u zajednici i suzbijanje diskriminacije.

- Aktivno uključivanje korisnika u donošenje odluka.

Nadležne institucije treba da obezbijede mehanizme konsultovanja korisnika i njihovih porodica u procesu planiranja i evaluacije usluga, čime se jača transparentnost i inkluzivnost sistema.

PREPORUKE PO OPERATIVNIM CILJEVIMA

Operativni cilj 1: Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

- U narednom periodu neophodno je završiti normativno uređenje sistema usluga u zajednici kroz usvajanje Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti i donošenje podzakonskih akata koji definišu minimalne standarde, normative i način finansiranja usluga na državnom i lokalnom nivou.

Poseban fokus treba staviti na:

- uspostavljanje i licenciranje novih usluga; jačanje i promociju hraniteljstva i usvojenja;

- uspostavljanje Centra za hraniteljstvo i usvojenje u Podgorici;
- razvoj sistema interne evaluacije kvaliteta usluga; obezbjeđivanje održivog finansiranja usluga socijalne i dječje zaštite sa jasnom podjelom nadležnosti između državnog i lokalnog nivoa;
- teritorijalnu dostupnost usluga; kontinuirano jačanje kapaciteta stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika kroz razvoj i akreditaciju programa obuka i kontinuiranu edukaciju;
- uvođenje novih usluga (normativno uređenje usluge intenzivne podrške porodici radi prevencije izdvajanja djece);
- izradu Analize potrebe za uslugom prevođenja i tumačenja na znakovni jezik; razvoj integrisanog pristupa uslugama i multisektorskih modela podrške.

Operativni cilj 2: Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju

U narednom periodu potrebno je:

- normativno ograničiti institucionalni smještaj djece kroz definisanje maksimalnog trajanja boravka u ustanovi, propisivanje donje starosne granice za smještaj djece i uspostavljanje mehanizma „čuvara kapije“ za djecu do sedam godina, kao obaveznog postupka procjene prije upućivanja u institucionalni smještaj;
- ubrzati usvajanje zakonskih rješenja kojima se uvode jasni kriterijumi i procedure za upućivanje u ustanove, uz obavezno dokumentovanje iscrpljenosti svih dostupnih usluga podrške u zajednici;
- postepeno smanjivati broj korisnika/korisnica u institucionalnom smještaju kroz razvoj usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici (stanovanje uz podršku, pomoć u kući, predah smještaj, intenzivna podrška porodici, mala grupna zajednica i drugih usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u najmanje restriktivnom okruženju);
- paralelno sa smanjenjem institucionalnih kapaciteta razvijati i teritorijalno širiti usluge u zajednici, kako bi se spriječio rizik ponovne institucionalizacije;
- kontinuirano sprovoditi edukaciju zaposlenih u ustanovama radi njihove integracije u nove usluge u zajednici;
- uspostaviti sistem kontinuiranog praćenja procesa transformacije, uključujući redovno izvještavanje o broju korisnika/korisnica u ustanovama, sa jasno definisanim pokazateljima smanjenja kapaciteta, dužini boravka i broju korisnika/korisnica uključenih u usluge u zajednici;

- obezbijediti aktivno učešće korisnika/korisnica i članova njihovih porodica u planiranju i sprovođenju procesa transformacije.

Operativni cilj 3: Osnaživanje korisnika/korisnica za proces deinstitucionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije

U narednom periodu potrebno je:

- normativno urediti postupke samostalnog i/ili podržanog odlučivanja u saradnji sa Ministarstvom pravde, u cilju jačanja autonomije i pravne sigurnosti korisnika/korisnica;
- unaprijediti sistem individualnog planiranja kroz obavezno uključivanje korisnika/korisnica i njima značajnih lica u izradu, praćenje i evaluaciju individualnih planova;
- razviti programe osnaživanja korisnika/korisnica kroz treninge životnih vještina (upravljanje finansijama, briga o sebi, zapošljivost, socijalne i komunikacione vještine) radi njihove veće samostalnosti i integracije u zajednicu, sa fokusom na pristup zasnovan na ljudskim pravima;
- jačati programe podrške porodicama (savjetodavne, psihosocijalne i materijalne) kako bi se preveniralo izdvajanje djece i drugih ranjivih grupa iz porodice;
- razviti i distribuirati informativne i edukativne materijale prilagođene korisnicima/korisnicama (pristupačni formati), radi povećanja informisanosti o pravima iz oblasti socijalne i dječje zaštite;
- razviti programe osnaživanja korisnika/korisnica kroz obuke životnih i socijalnih vještina, kao i programe profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja u saradnji sa relevantnim institucijama;
- uspostaviti mehanizme zaštite prava korisnika/korisnica kroz jačanje sistema pritužbi, nadzora i nezavisnog monitoringa usluga;
- uspostaviti vršnjačku podršku i mreže samopomoći korisnika/korisnica radi razmjene iskustava i jačanja kapaciteta za samostalno zastupanje svojih prava;
- unaprijediti dostupnost obrazovanja, zdravstvene zaštite, kulture, sporta i drugih usluga u zajednici, uz uklanjanje fizičkih, komunikacionih i administrativnih barijera;
- sprovoditi kampanje podizanja svijesti javnosti o pravima korisnika/korisnica i prednostima života u zajednici, sa ciljem smanjenja stigme i diskriminacije;
- razviti mehanizme rane intervencije i prevencije institucionalizacije, posebno za djecu, osobe sa invaliditetom i starije osobe, kroz jačanje terenskog rada i mobilnih timova podrške.

Operativni cilj 4: Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitucionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici

- U narednom periodu potrebno je:

- normativno urediti model integrisanog pristupa uslugama kroz jasno definisanje uloga, nadležnosti i procedura saradnje između sistema socijalne i dječje zaštite, zdravlja, obrazovanja, zapošljavanja i pravosuđa;
- formalizovati međusektorsku saradnju kroz potpisivanje protokola o saradnji između sistema socijalne i dječje zaštite, zdravlja, obrazovanja, zapošljavanja, pravosuđa i lokalne samouprave, sa jasno definisanim nadležnostima i procedurama postupanja;
- uspostaviti funkcionalne multisektorske timove na lokalnom nivou radi planiranja i koordinacije podrške korisnicima/korisnicama, posebno u složenim slučajevima koji zahtijevaju integrisani pristup uslugama;
- razviti zajedničke operativne timove na lokalnom nivou (zdravstvo i socijalna zaštita) radi terenskog rada i pravovremenog uključivanja osoba u riziku od institucionalizacije u odgovarajuće usluge podrške u zajednici;
- jačati ulogu lokalnih samouprava u planiranju i finansiranju usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici i/ili porodici, kroz izradu lokalnih planova usklađenih sa nacionalnim strateškim okvirom;
- uključiti organizacije civilnog društva kao ravnopravne partnere u planiranju, pružanju i evaluaciji usluga, uz razvoj transparentnih mehanizama finansiranja i saradnje;
- razviti zajedničke programe obuka za stručnjake iz različitih sektora radi unapređenja razumijevanja koncepta deinstitutionalizacije, pristupa zasnovanog na ljudskim pravima i timskog rada;
- ubrzati usvajanje Zakona o socijalnom preduzetništvu radi stvaranja normativnog okvira za zapošljavanje korisnika/korisnica i razvoj održivih modela podrške u zajednici;
- sprovesti Analizu načina dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema podacima o uslugama rane intervencije, uz definisanje tehničkih, pravnih i organizacionih uslova za razmjenu podataka;
- na osnovu Analize, razviti model integracije podataka o uslugama rane intervencije u zdravstveni informacioni sistem, uz poštovanje propisa o zaštiti ličnih podataka i jasno definisane nadležnosti;
- uspostaviti mehanizam redovne razmjene podataka između sektora zdravlja i socijalne zaštite u oblasti rane intervencije, radi efikasnijeg planiranja i praćenja podrške djeci i porodicama;
- unaprijediti saradnju sa međunarodnim partnerima i koristiti dostupne EU fondove i druge izvore finansiranja za razvoj usluga u zajednici i jačanje kapaciteta sistema.

OPŠTI ZAKLJUČAK

Realizacija Akcionog plana za 2025. godinu pokazuje da je značajan broj aktivnosti realizovan, dok je određeno broj aktivnosti započet, odnosno da je su u fazi normativne pripreme ili djelimične realizacije. Ključni izazov ostaje dinamika zakonodavnih procedura i operativna implementacija usvojenih rješenja.

U narednom periodu neophodno je ubrzati zakonodavne procese, osigurati održivo finansiranje usluga u zajednici, ojačati međusektorsku koordinaciju i uspostaviti mjerljive pokazatelje napretka kako bi se obezbijedila puna realizacija ciljeva Strategije deinstitucionalizacije za period od 2025. do 2028. godine.

Vlada Crne Gore
Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

**PREDLOG AKCIONOG PLANA ZA 2026. GODINU ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE DEINSTITUCIONALIZACIJE ZA PERIOD OD
2025. DO 2028. GODINE**

Podgorica, mart 2026. godine

I UVOD

Strategija deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine (u daljem tekstu: Strategija) s Akcionim planom za 2025. godinu za sprovođenje Strategije donosi se u cilju prevencije institucionalizacije, deinstitutionalizacije korisnika/korisnica i transformacije pružalaca usluga kako bi se osigurao život u porodici, odnosno zajednici, kao i razvoja usluga podrške za život u zajednici, usluga savjetovanja i socijalno-edukativnih usluga. Strategija predstavlja prvi nacionalni strateški dokument koji utvrđuje ciljeve i prioritete za proces deinstitutionalizacije, način postizanja tih ciljeva, vremenski okvir, finansijska sredstva neophodna za njihovo postizanje, kao i intersektorsku saradnju organa državne uprave uključenih u sprovođenje Strategije i međusektorsku saradnju s pružaocima usluga i NVO.

Akcioni plan za 2026. godinu za sprovođenje Strategije deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine donijet je za period mart - decembar 2026. godine.

Dosadašnja implementacija Strategije deinstitutionalizacije za period od 2025. do 2028. godine, donijela je vidljiva poboljšanja u sistemu socijalne i dječje zaštite. Aktivnosti realizovane po ciljevima pokazuju značajan napredak u transformaciji sistema socijalne i dječje zaštite, s naglaskom na integraciju korisnika/korisnica u zajednicu i jačanje kapaciteta stručnjaka i institucija. U okviru operativnog cilja 1. Unaprjeđenje standarda i normativi za usluge podrške životu u zajednici: izrađene su analize za unaprjeđenje usluga koje podržavaju život u zajednici; mapirane su usluge na lokalnom nivou i utvrđene cijene; izmijenjen je Pravilnik o kriterijumima i mjerilima za učešće korisnika/korisnica, roditelja odnosno srodnika u plaćanju troškova usluga podrške za život u zajednici, savjetodavno-terapijskih i socijalno edukativnih usluga i usluga smještaja; zaposleno je 11 stručnih radnika u centrima za socijalni rad; razvijeni su i akreditovani programi obuke za hraniteljstvo i znakovni jezik; realizovane su obuke za stručne radnike i hranitelje u različitim oblastima (urgentno hraniteljstvo, predah hraniteljstvo, hraniteljstvo za djecu sa smetnjama u razvoju); uspostavljene su usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici, kao što su personalna asistencija, dnevni boravak i pomoć u kući; povećan je broj korisnika/korisnica usluga dnevnog boravka i pomoći u kući (10% za djecu, 42% za odrasle i starije osobe). U okviru operativnog cilja 2. Transformacija ustanova za smještaj i podrška životu u zajednici: izmijenjen je Pravilnik o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centara za socijalni rad, izrađeno je osam planova transformacije za ustanove za smještaj čiji je osnivač država; realizovane su tri obuke za zaposlene u ustanovama za pružanje usluge koje podržavaju život u zajednici s fokusom na najmanje restriktivno okruženje i individualizovanu podršku; šest ustanova za smještaj dobilo je 15 licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici (dnevni boravak, pomoć u kući, savjetovanje). U okviru operativnog cilja 3. Unaprjeđenje kapaciteta zaposlenih i podrška korisnicima/korisnicama: realizovane su obuke za zaposlene u centrima za socijalni rad i ustanovama za smještaj za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica; ustanove za smještaj organizovale su obuke za korisnike/korisnice za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje; akreditovan je program obuke za socijalno mentorstvo i pružanje podrške

korisnicima/korisnicama za samostalan život; pokrenut je 71 postupak za preispitivanje poslovne sposobnosti lica u ustanovama za smještaj. U okviru operativnog cilja 4. Jačanje kapaciteta zaposlenih u lokalnim samoupravama: organizovana su dva tematska sastanka za zaposlene u lokalnim samoupravama za jačanje kapaciteta zaposlenih koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite; Savjet za prava lica sa invaliditetom preporučio je Ministarstvu prosvjete, nauke i inovacija da izradi Predlog zakona o znakovnom jeziku; uspostavljena je nacionalna fokal point mreža za osobe sa invaliditetom; u saradnji sa akademskom zajednicom održane su dvije tribine na temu deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije.

Svrha Akcionog plana za 2026. godinu je da obezbijedi uspostavljanje i finansijsku održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnicau zajednici i/ili porodici, normativno uređenje usluga socijalne i dječje zaštite, uspostavljanje održivog modela finansiranja usluga na državnom i lokalnom nivou i konkretno širenje dostupnosti usluga na teritoriji Crne Gore. Akcioni plan za 2026. godinu ima za cilj da pređe sa faze normativne pripreme na fazu pune implementacije Strategije, kroz: uspostavljanje i licenciranje nedostajućih i novih usluga; jačanje sistema porodičnog smještaja-hraniteljstva, usvojenja i porodičnog smještaja, uključujući uspostavljanje Centra za porodični smještaj-hraniteljstvo i porodični smještaj; normativno ograničavanje institucionalizacije djece i uvođenje mehanizama prevencije smještaja; osnaživanje korisnika/korisnica kroz individualno planiranje, podržano odlučivanje i pripremu za samostalan život; razvoj integrisanog i međusektorskog pristupa u pružanju usluga; unapređenje kapaciteta lokalnih samouprava i ustanova za pružanje podrške u najmanje restriktivnom okruženju.

U suštini, Akcioni plan za 2026. godinu usmjeren je na sistemsko jačanje održivog modela deinstitutionalizacije, sa posebnim fokusom na razvoj usluga u zajednici, prevenciju institucionalizacije i zaštitu prava korisnika/korisnica kroz pristup zasnovan na ljudskim pravima i aktivnoj participaciji.

Za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2026. godinu potrebno je 2.637.250,00 eura, od čega su 1.751.750,00 eura redovna budžetska sredstva, 825.000,00 eura sredstva iz kapitalnog budžeta, a 60.500,00 eura donatorska sredstva.

PREDLOG AKCIONOG PLANA ZA 2026. GODINU ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE DEINSTIZUCIONALIZACIJE ZA PERIOD OD 2025. DO 2028. GODINE

STRATEŠKI CILJ: Ostvarivanje prava na dostojanstven, nezavisan i kvalitetan život u zajednici kroz proces deinstytucionalizacije, prevenciju institucionalizacije, podršku socijalnoj inkluziji, razvoj održivih i dostupnih usluga koje omogućavaju korisnicima da žive u najmanje restriktivnom okruženju

Operativni cilj 1:	Razvoj i održivost usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici u najmanje restriktivnom okruženju		
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)	Ciljana vrijednost (2028)
Indikator učinka 1.1. Udio rashoda iz državnog budžeta za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu	Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta je: 3.690.000,00 eura (67%) Trenutni nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju usluge smještaja iz državnog budžeta je: 1.810.000,00 eura (33%)	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta za 160% (9.594.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 84%:16%	Povećanje godišnjih izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz državnog budžeta za 400% u odnosu na 2024. godinu (18.450.000,00 eura) Povećanje udjela izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici u odnosu na usluge smještaja u ustanovu 91%:9%

Indikator učinka 1.2. Udio rashoda iz lokalnog budžeta koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Nivo izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta u 2022. godini je bio: 4.571.149,86 eura	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta za 25% u odnosu na 2023. godinu	Povećanje izdvajanja za usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici iz lokalnih budžeta za 50% u odnosu na 2023. godinu
Indikator učinka 1.3. Dostupne najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u JLS u skladu s potrebama korisnika/korisnica	9 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici	13 JLS koje imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica	Sve JLS imaju najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici u skladu s potrebama korisnika/korisnica

Indikator učinka 1.4. Povećanje broja korisnika/korisnica koji koriste usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Broj korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR: 1752 - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju: 353 - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica: 103 - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju: 23 - pomoć u kući: 814 - personalna asistencija: 1 - svratište: 0 - savjetovanje: 0 - porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca): 353 - porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi): 67 - porodični smještaj (odrasla i stara lica): 38	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 10% - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju - pomoć u kući - personalna asistencija - svratište - nove usluge - savjetovanje - porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) - porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) - porodični smještaj (odrasla i stara lica)	Povećanje broja korisnika/korisnica usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici na osnovu rješenja CZSR za 30% - dnevni boravak za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju - dnevni boravak za odrasle i stare osobe s invaliditetom i odrasla i stara lica - dnevni boravak za djecu s problemima u ponašanju - pomoć u kući - personalna asistencija - svratište - nove usluge - savjetovanje - porodični smještaj–hraniteljstvo (djeca) - porodični smještaj–hraniteljstvo (mladi) - porodični smještaj (odrasla i stara lica)

Indikator učinka 1.5. Uspostavljene nedostajuće usluge koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Trenutno postoji 549 usluga ³⁹ koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici		Povećan broj usluga za najmanje jednu nedostajuću uslugu – stanovanje uz podršku	Povećan broj usluga za najmanje tri nedostajuće usluge	
Indikator učinka 1.6. Zadovoljstvo korisnika/korisnica uslugama koje podržavaju život u zajednici	Nije praćeno zadovoljstvo		Uspostavljen model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica	Model praćenja zadovoljstva korisnika/korisnica se primjenjuje i prikupljaju se podaci o nivou zadovoljstva uslugama koje podržavaju život u zajednici	
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 1	Indikator Rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
1.39. Unapređenje bližih uslova za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici	Izmijenjen Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

³⁹ Usluge podrške životu u zajednici, usluge savjetovanja i SOS telefona, usluge porodičnog smještaja i porodičnog smještaja–hraniteljstva

1.40. Unapređenje bližih uslova za pružanje i korišćenje usluga hraniteljstva i porodičnog smještaja	Izmijenjen Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje usluga hraniteljstva i porodičnog smještaja	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
1.41. Izmjena Pravilnika o visini sredstava za razvoj odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu	Izmijenjen Pravilnik o visini sredstava za razvoj, odnosno finansiranje usluga socijalne i dječje zaštite i kriterijumima za njihovu raspodjelu	MSSD, ZOCG, JLS	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

1.42. Unapređenje bližih uslova za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavnih usluga	Izmijenjen Pravilnik o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima savjetodavnih usluga	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
1.43. Razvoj programa obuke na temu usvojenja	Razvijen i akreditovan program obuke na temu usvojenja	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

1.44. Unapređenje vaninstitucionalnih aktivnosti korisnika/korisnica JU Centar „Ljubović“ kroz organizaciju i realizaciju posjeta kulturnim i sportskim događajima u cilju podsticanja socijalne uključenosti uz ravnopravnu zastupljenost dječaka i djevojčica i praćenje njihovog učešća po polu	Organizovane najmanje 4 posjete kulturnim i sportskim događajima uz evidenciju učešća korisnika i korisnica prema polu	JU Centar „Ljubović“, KIC „Budo Tomović“, KIC „Zeta“, KIC „Malesija“ Tuzi, CNP, Cineplexx, SC Morača, Muzeji Podgorice, sportski klubovi	U kontinuitetu I kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	500,00 eura 500,00 eura	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva
1.45. Organizacija aktivnosti u cilju promocije hraniteljstva i porodičnog smještaja	Organizovanje dana otvorenih vrata i promotivnih aktivnosti na kvartalnom nivou u svim JLS	CZSR, JLS, PUSDZ, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	1.300,00 eura	Budžet Crne Gore

1.46. Sprovođenje programa kontinuirane podrške hraniteljskim porodicama u Prijestonici Cetinje	Organizovana četiri kvartalna sastanka godišnje, u trajanju od dva do tri sata, sa najmanje sedam hraniteljskih porodica po sastanku	CZSR za Prijestonicu Cetinje, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	750,00 eura	Budžet Crne Gore
1.47. Uspostavljanje Centra za hraniteljstvo i porodični smještaj	Uspostavljen Centar za hraniteljstvo i porodični smještaj	MSSD	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	200.000,00 eura 30.000,00 eura	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva
1.48. Unaprjeđenje Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centara za socijalni rad	Izrađena izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji, normativima, standardima i načinu rada centara za socijalni rad	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

1.49. Unaprjeđenje bližih uslova za pružanje i korišćenje usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja	Izrađene izmjene i dopune Pravilnika o bližim uslovima za pružanje i korišćenje usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva i porodičnog smještaja	MSSD, ZSDZ, ISDZ, PUSDZ, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
1.50. Realizacija obuke za razvoj kompetencija zaposlenih u Centru za hraniteljstvo i porodični smještaj	Obuku pohađalo najmanje 10 učesnika/učesnica, uz rodno razvrstanu evidenciju	ZSDZ	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	3.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.51. Izrada Priručnika za obučavanje pružalaca usluge hraniteljstvo i porodični smještaj	Izrađen Priručnik za obučavanje pružalaca usluge hraniteljstvo i porodični smještaj	ZSDZ	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	2.500,00 eura	Budžet Crne Gore

1.52. Uspostavljanje usluge stanovanje uz podršku	Uspostavljene četiri usluge stanovanje uz podršku	MSSD, JLS, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	400.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.53. Uspostavljanje najmanje tri usluge dnevni boravak za odrasla i stara lica i odrasala i stara lica sa invaliditetom	Uspostavljene najmanje tri usluge dnevni boravak za odrasla i stara lica i odrasala i stara lica sa invaliditetom	MSSD, JLS, PUSDZ	III kvartal 2026 – IV kvartal 2026.	200.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.54. Sprovođenje postupka izdavanja licence JU Dječji dom „Mladost“ Bijela za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu u opštini Bijelo Polje	Izdana jedna licenca za uslugu smještaj u malu grupnu zajednicu u opštini Bijelo Polje	JU Dječji dom “Mladost” Bijela MSSD	III kvartal 2026. godine	2.000,00 eura	Budžet Crne Gore

1.55. Uspostavljanje usluge i sprovođenje postupka izdavanja licence za uslugu dnevni boravak za odrasla i stara lica i odrasla i stara lica sa invaliditetom u opštini Berane	Uspostavljena usluga i izdata jedna licenca za uslugu dnevni boravak za odrasla i stara lica i odrasla i stara lica sa invaliditetom u opštini Berane	MSSD, JLS, PUSDZ	III kvartal 2026 – IV kvartal 2026.	50.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.56. Razvoj usluge personalne asistencije	Uspostavljena usluga personalne asistencije u najmanje tri nove JLS Povećan broj korisnika/korisnica usluge personalne asistencije za najmanje 20%	MSSD, JLS, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	200.000,00 eura	Budžet Crne Gore

1.57. Razvoj usluge pomoć u kući	Uspostavljena usluga pomoć u kući u najmanje tri JLS Povećan broj korisnika/korisnica usluge pomoć u kući za 10%	MSSD, JLS, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	200.000,00 eura	Budžet Crne Gore Budžet JLS
1.58. Razvoj usluge dnevnog boravka u opštini Bar	Izgradnja dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u opštini Bar	Vlada Crne Gore, opština Bar	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	825.000,00 eura	Budžet Crne Gore – kapitalni budžet
	Opremanje dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju u opštini Bar	Opština Bar	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	157.000,00 eura	Budžet opštine Bar

1.59. Razvoj usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju	Povećan broj korisnika/korisnica usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju za najmanje 5%	MSSD, CZSR, PUSDZ, JLS	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	97.000,00 eura	Budžet Crne Gore Budžet JLS

1.60. Razvoj usluge dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom	Povećan broj korisnika/korisnica usluge dnevnog boravka za odrasla i stara lica sa invaliditetom za najmanje 5%	MSSD, CZSR, PUSDZ, JLS	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	18.000,00 eura	Budžet Crne Gore Budžet JLS
1.61. Sprovođenje postupka izdavanja licence JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	JU Resursni centar „Peruta Ivanović“ u Kotoru licenciran za pružanje usluge dnevnog boravka za djecu i mlade sa smetnjama u razvoju	MSSD, JU Resursni centar „Peruta Ivanović“	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	1.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.62. Razvoj usluge savjetovanja	Najmanje deset odraslih i starih lica sa invaliditetom koristi uslugu savjetovanja	CZSR, JU Zavod „Komanski most“	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	1.600,00 eura	Budžet Crne Gore

1.63. Razvoj usluge hraniteljstvo	Povećanje broja korisnika/korisnica usluge hraniteljstva za 5%	MSSD, CZSR, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	100.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.64. Razvoj usluge porodičnog smještaja	Povećanje broja korisnika/korisnica usluge porodičnog smještaja za 5%	MSSD, CZSR, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	9.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.65. Izrada Analize potrebe za uspostavljanje usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik	Izrađena Analiza potrebe za uspostavljanje usluge prevođenja i tumačenja na znakovni jezik	ZSDZ, MSSD, ISDZ, PUSDZ, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	4.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.66. Realizacija obuke „Osnovna obuka za pružanje usluge savjetovanje za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju“	Obuku je pohađalo minimum 15 stručnih radnika	ZSDZ	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	900,00 eura	Budžet Crne Gore

1.67. Promocija usluga koje podržavaju život u zajednici kroz kampanje koje uključuju rodno osjetljive poruke i ravnopravnu vidljivost žena i muškaraca među korisnicima i pružaocima usluga	Realizovane promotivne aktivnosti (kampanje ili javne tribine ili putem medija ili informativnog materijala) o uslugama koje podržavaju život u zajednici u najmanje 10 JLS	MSSD, JLS, PUSDZ, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	10.000,00 eura	Budžet Crne Gore
1.68. Izrada instrumenta za prikupljanje podataka o zadovoljstvu korisnika/lica značajnih za korisnika o pruženim uslugama	Izrađen instrument za prikupljanje podataka o zadovoljstvu korisnika/lica značajnih za korisnika o pruženim uslugama	ZSDZ, MSSD, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

1.69. Uspostavljanje najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u dvije sjeverne opštine	Obezbeđene najmanje tri usluge koje podržavaju život u zajednici za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju u dvije sjeverne opštine	MSSD, JLS, PUSDZ, UNICEF	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	70.000,00 eura 5.000,00 eura	Budžet Crne Gore Donatorska sredstva
Ukupna sredstva za 2026. godinu za operativni cilj 1:				2.589.050,00 eura	
Operativni cilj 2:	Transformacija ustanova za smještaj korisnika/korisnica kroz pružanje usluga u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju				
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)		Ciljana vrijednost (2028)	

Indikator učinka 2.1. Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama	Trenutni broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama u Crnoj Gori: ▪ djeca: 92 (45 muškog pola i 47 ženskog pola) – djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja: 77 od kojih je djece sa smetnjama u razvoju: 34 – djeca s problemima u ponašanju: 15 ▪ mladi: 6 (4 muškog pola i 2 ženskog pola) – mladi s invaliditetom: 2 – mladi s problemima u ponašanju: 4 ▪ odrasla i stara lica: 932 (407 muškog pola i 525 ženskog pola) – osobe s invaliditetom: 114 (52 ženskog pola i 62 muškog pola)	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: ▪ djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 10% ▪ djeca sa smetnjama u razvoju za 10% ▪ djeca s problemima u ponašanju za 10% ▪ mladi s invaliditetom za 10% ▪ mladi s problemima u ponašanju za 10% ▪ odrasla i stara lica za deset korisnika/korisnica ▪ osobe s invaliditetom za pet korisnika/korisnica	Smanjen broj korisnika/korisnica na smještaju u ustanovama za: ▪ djeca bez adekvatnog roditeljskog staranja za 20% ▪ djeca sa smetnjama u razvoju za 20% ▪ djeca s problemima u ponašanju za 20% ▪ mladi s invaliditetom za 20% ▪ mladi s problemima u ponašanju za 20% ▪ odrasla i stara lica za 20 korisnika/korisnica ▪ osobe s invaliditetom za deset korisnika/korisnica

Indikator učinka 2.2. Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu	Ukupan broj djece na smještaju u ustanovi i na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 445 Broj djece na smještaju u ustanovi: 92 (45 muškog pola i 47 ženskog pola) Broj djece na porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 353 (194 muškog pola i 159 ženskog pola) Trenutni udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu: 21%	Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu smanjen za 5%	Udio djece na smještaju u ustanovi u ukupnom broju djece na smještaju u ustanovi i porodičnom smještaju–hraniteljstvu smanjen za 10%

Indikator učinka 2.3. Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj) i formalnoj zaštiti u porodici na kraju godine na 100.000 djece	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 81 ⁴⁰ Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 248 ⁴¹	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 65 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 250	Stopa djece u formalnoj rezidencijalnoj zaštiti (u ustanovama za smještaj): 55 Stopa djece u formalnoj zaštiti u porodici: 265
Indikator učinka 2.4. Broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj	Trenutni broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj: 11	Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj za najmanje 70%	Povećan broj usluga koje podržavaju život u zajednici koje pružaju ustanove za smještaj za najmanje 100%
Indikator učinka 2.5. Broj korisnika/korisnica smještenih u ustanovu koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku	Trenutni broj korisnika/korisnica koji su procijenjeni kao sposobni za samostalan život ili život uz podršku: - djeca: 25 (11 muškog pola i 14 ženskog pola) - mladi: 2 (ženskog pola) - odrasli i stariji: 0 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 10 (6 muškog pola i 4 ženskog pola)	Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 28 - mladi: 4 - odrasli i stariji: 10 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 12	Povećan broj korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove: - djeca: 30 - mladi: 6 - odrasli i stariji: 20 - odrasle i stare osobe s invaliditetom: 15

⁴⁰ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

⁴¹ <https://www.transmonee.org/dashboard?prj=tm&page=CPC>, podaci dostupni za 2021. godinu

Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 2	Indikator Rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
2.8. Unaprjeđenje kompetencija zaposlenih u ustanovama za smještaj kroz organizovanje i sprovođenje obuke za pružanje usluga koje podržavaju život u zajednici, fokusirajući se na principe najmanje restriktivnog okruženja i individualizovane podrške	Obuku pohađalo najmanje 20 učesnika/učesnica	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	2.650,00 eura	Budžet Crne Gore
2.9. Unaprjeđenje kompetencija zaposlenih u sistemu socijalne i dječje zaštite kroz obuku „Standardni porodični smještaj za odrasla i stara lica“	Obuku je pohađalo najmanje 15 učesnika/učesnica	ZSDZ	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	750,00 eura	Budžet Crne Gore
2.10. Sprovođenje postupka izdavanja licence pružaocima usluga za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici	Izdato najmanje 10 licenci za pružanje usluga socijalne i dječje zaštite koje podržavaju život u zajednici	MSSD, PUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	900,00 eura	Budžet Crne Gore

2.4. Sprovođenje postupka izdavanja licencence JU Centar „Ljubović“ za uslugu savjetovanje	Izdana jedna licenca za uslugu savjetovanje	JU Centar „Ljubović“ MSSD	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
2.5. Sprovođenje postupka izdavanja licencence JU Zavod „Komanski most“ za uslugu savjetovanje	Izdana jedna licenca za uslugu savjetovanje	MSSD, JU Zavod „Komanski most“	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

2.6. Unaprjeđenje procedura koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge u JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih „Bijelo Polje“, JU Dom starih „Pljevlja“, JU Dom starih „Podgorica“, JU Dom starih „Nikšić“, JU Zavod „Komanski most“, JU Centar „Ljubović“ i JU Dječji dom „Mladost“ Bijela	Donijete i/ili izmijenjene procedure koje pružalac usluge obezbjeđuje u skladu sa propisom kojim se uređuju bliži uslovi za pružanje, korišćenje, normativi i minimalni standardi usluge u u JUSDZ	JUSDZ, ZSDZ	III kvartal 2026. - IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

2.7. Izrada izvještaja o sprovedenim aktivnostima iz akcionih planova za sprovođenje planova transformacije ustanova za smještaj čiji je osnivač država	Izrađeni izvještaji o sprovedenim aktivnostima iz akcionih planova za sprovođenje planova transformacije ustanova za smještaj čiji je osnivač država za JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Podgorica, JU Dom starih Nikšić, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Dom starih Pljevlja	JU Dječji dom „Mladost“ Bijela, JU Centar „Ljubović“, JU Zavod „Komanski most“, JU Dom starih „Grabovac“ Risan, JU Dom starih Podgorica, JU Dom starih Nikšić, JU Dom starih Bijelo Polje, JU Dom starih Pljevlja	III kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

	JU Dom starih Pljevlja				
2.8. Procijeniti broj korisnika/korisnica u ustanovama za smještaj koji su sposobni za samostalan život ili život uz podršku, uz obaveznu analizu podataka prema polu i specifičnim potrebama žena i muškaraca	Izvršena procjena za najmanje 50% korisnika/korisnica smještenih u ustanovu u cilju utvrđivanja njihove sposobnosti za samostalan život ili život uz podršku, uz obaveznu analizu podataka prema polu i specifičnim potrebama žena i muškaraca	CZSR,PUSD Z, MSSD	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

2.9. Priprema korisnika/korisnica koji koriste uslugu smještaja za izlazak iz JU Zavod „Komanski most“ i uključivanje u život u zajednici u najmanje restriktivnom okruženju	Povećanje broja korisnika/korisnica kojima se pruža podrška u periodu pripreme za izlazak iz ustanove za najmanje dva korisnika/korisnice	JU Zavod „Komanski most“ MSSD	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
Ukupna sredstva za 2026. godinu za operativni cilj 2:				4.300,00 eura	
Operativni cilj 3:	Osnaživanje korisnika/korisnica za proces deinstitutionalizacije, uključivanje u zajednicu i sprečavanje institucionalizacije				
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)		Ciljana vrijednost (2028)	
Indikator učinka 3.1. Broj osoba kojima je u potpunosti ili djelimično vraćena poslovna sposobnost	Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost potpuno: 948 (493 muškog pola i 455 ženskog pola) ili djelimično: 38 (24 muškog pola i 14 ženskog pola)	Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 10		Smanjenje broja osoba kojima je oduzeta poslovna sposobnost za najmanje 20	

	Vrijednost koja se odnosi na trenutni broj osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost (period 2022–2023): tri korisnika/korisnice (vraćena djelimična poslovna sposobnost, a bila im je potpuno oduzeta poslovna sposobnost) Trenutni broj ponovno pokrenutih postupaka procjene poslovne sposobnosti (period 2022–2023): 11 korisnika/korisnica kojima je potpuno oduzeta poslovna sposobnost (7 muškog pola i 4 ženskog pola) i 1 korisnik kome je djelimično oduzeta poslovna sposobnost (muškog pola)	Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 10 Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 25	Povećanje broja osoba kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost za najmanje 20 Povećanje broja osoba za koje su ponovno pokrenuti postupci procjene poslovne sposobnosti za najmanje 50
Indikator učinka 3.2. Povećano učešće korisnika/korisnica prilikom izrade/revizije individualnih planova (samostalno ili uz podršku)	Individualni planovi ne sadrže aktivnosti koje su razvijene uz puno učešće korisnika/korisnica	Minimum 50% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica	100% individualnih planova razvijeno/revidirano uz puno učešće korisnika/korisnica

Indikator učinka 3.3. Povećan broj korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi koji su osnaženi za samostalan život ili život u zajednici	Korisnici usluga smještaja u ustanovi nisu osnaženi za samostalan život ili život uz podršku Broj korisnika/korisnica koji je dobio podršku za odlučivanje umjesto zamjenskog odlučivanja i starateljstva		Minimum 30 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku	Minimum 40 korisnika/korisnica usluge smještaja u ustanovi osnaženo za samostalan život ili život uz podršku	
Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 3	Indikator Rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
3.9. Kreiranje obuka za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	Kreirana i akreditovana obuka za izradu individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.10. Izrada/revizija individualnih planova rada sa korisnikom/korisnicom uz učešće korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	Minimum 50% individualnih planova rada izrađeno/revidirano	CZSR, PUSDZ, korisnici/korisnice, lica značajna za korisnika/korisnicu	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.11. Realizacija obuke za zaposlene u CZSR i kod pružalaca usluga smještaja na temu izrade individualnih planova uz aktivnu participaciju korisnika/korisnica (samostalno ili uz podršku)	Realizovane dvije obuke za 20 učesnika/učesnica	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	2.800,00 eura	Budžet Crne Gore
3.4. Sprovođenje obuka za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u zajednici namijenjenih korisnicima/korisnicima smještaja	Sprovođenje minimum jedne obuke za sticanje vještina za samostalno funkcionisanje u svim ustanovama za smještaj	JUSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.5.	Realizacija obuke po programu „Osnovna znanja o mentorstvu kao vidu podrške korisnicima/korisnicima za samostalan život ili život uz podršku“	Realizovane dvije obuke za 20 učesnika/učesnica	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	500,00 eura	Budžet Crne Gore
3.6.	Akreditacija programa obuke „Stanovanje uz podršku - obuka volontera za podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“	Akreditovan program obuke „Stanovanje uz podršku - obuka volontera za podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.7. Akreditacija Programa obuke „Stanovanje uz podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“ za stručne radnike	Akreditovan Program obuke „Stanovanje uz podršku mladima bez roditeljskog staranja nakon napuštanja domskog smještaja“ za stručne radnike	ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.8. Pružanje podrške roditeljima majkama i očevima za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica iz ustanove ili za ostanak u porodici	Pružena podrška za najmanje 20 roditelja	CZSR	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.9. Analiza zakonodavnog okvira u cilju reforme instituta poslovne sposobnosti	Izradjena analiza zakonodavnog okvira	MP UNDP	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	6.000,00 eura	Donatorska sredstva

3.10. Formiranje međuresornog koordinacionog tijela za sprovođenje reforme instituta poslovne sposobnosti	Formirano međuresorno koordinaciono tijelo za sprovođenja reforme instituta poslovne sposobnosti	MP	II kvartal 2026.– III kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.11. Izrada mape puta za sprovođenje reformi instituta poslovne sposobnosti	Usvojena mapa puta za sprovođenje reformi instituta poslovne sposobnosti	MP	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.12. Ponovno pokretanje postupaka za preispitivanje poslovne sposobnosti za lica lišena poslovne sposobnosti smještena u ustanovama socijalne zaštite	Ponovno pokrenuti postupci za 30 lica za preispitivanje poslovne sposobnosti Broj lica kojima je potpuno ili djelimično vraćena poslovna sposobnost	CZSR	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.13. Izrada Analize prakse postupanja organa starateljstva kao i smjernica za njihovo usklađivanje sa pristupom zasnovanom na modelu ljudskih prava	Izrađena Analiza prakse postupanja organa starateljstva kao i smjernica za njihovo usklađivanje sa pristupom zasnovanom na modelu ljudskih prava	MSSD MP	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	6.000,00 eura	Donatorska sredstva (UNDP i OHCHR)

3.14. Razvoj procedure za postupanje CZSR u postupcima lišenja i preispitivanja poslovne sposobnosti u skladu sa modelom ljudskih prava	Usvojena procedura za postupanje CZSR prilikom lišenja i preispitivanja poslovne sposobnosti u skladu sa modelom ljudskih prava	CZSR MSSD MP	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	6.000,00 eura	Donatorska sredstva (UNDP i OHCHR)
3.15. Razvoj obuke za zaposlene u socijalnoj zaštiti o poslovnoj sposobnosti i odlučivanju uz podršku u skladu sa Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom	Razvijen i akreditovan program obuke za zaposlene u socijalnoj zaštiti o poslovnoj sposobnosti i odlučivanju uz podršku u skladu sa Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom	MSSD MP	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	4.000,00 eura	Donatorska sredstva (UNDP i OHCHR)

3.16. Realizacija obuka za zaposlene u CZSR za postupanje prilikom preispitivanja poslovne sposobnosti u skladu sa modelom ljudskih prava	Realizovane dvije obuke za 50 učesnika/učesnica	MSSD MP	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	3.000,00 eura	Donatorska sredstva (UNDP i OHCHR)
3.17. Jačanje informisanosti i kompetencija korisnika/korisnica za život u zajednici i uključivanje u društvo	Realizovane najmanje 2 radionice za osnaživanje korisnika/korisnica za život u zajednici i uključivanje u društvo	JU Zavod „Komanski most“ MSSD ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.18. Razvijanje životnih vještina korisnika/korisnica potrebnih za samostalno funkcionisanje u zajednici u prelaznoj stambenoj jedinici kao priprema za stanovanje uz podršku	Realizovano najmanje pet radionica sa korisnicima/korisnicama na temu razvijanja životnih vještina korisnika/korisnica potrebnih za samostalno funkcionisanje u zajednici	JU Zavod „Komanski most“	II kvartal 2026. - IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
3.19. Pružanje podrške porodicama za osnaživanje za povratak korisnika/korisnica	Najmanje pet porodica osnaženo za povratak korisnika/korisnica	JU Zavod „Komanski most“ CZSR Korisnik/korisnica usluge Lica značajna za korisnika/korisnicu	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

3.20. Priprema korisnika/korisnica smještenih u ustanovu za osposobljavanje za samostalan život ili život uz podršku	Najmanje 40 korisnika/korisnica uključeno u pripremu za osposobljavanje za samostalan život ili život uz podršku	PUSDZ, CZSR, MSSD	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
Ukupna sredstva za 2026. godinu za operativni cilj 3:				28.300,00 eura	
Operativni cilj 4:	Osiguravanje efikasne međusektorske saradnje kako bi se podržala deinstitucionalizacija i podrška životu korisnika/korisnica u porodici i/ili zajednici				
Indikatori učinka	Početna vrijednost (2024)	Srednja vrijednost (2026)		Ciljana vrijednost (2028)	
Indikator učinka 4.1. Razvijene integrisane usluge koje uključuju sve potrebne usluge iz različitih sektora	Ne postoje integrisane usluge u sistemu	Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti i drugim zakonima i podzakonskim aktima propisan je način funkcionisanja pružanja integrisanih usluga i način saradnje između sektora		Razvijene integrisane usluge se pružaju korisnicima	
Indikator učinka 4.2. Uspostavljeno socijalno preduzetništvo	Nije uspostavljeno socijalno preduzetništvo	Usvojen Zakon o socijalnom preduzetništvu		Registrovano najmanje deset socijalnih preduzeća	

Aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnog cilja 4	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početni i krajnji rok za realizaciju aktivnosti	Planirana sredstva	Izvor finansiranja
4.12. Usvajanje Zakona o socijalnoj ekonomiji	Usvojen Zakon o socijalnoj ekonomiji s ciljem podrške zapošljavanju i uključivanju u zajednicu	MRZS	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
4.13. Jačanje kapaciteta zaposlenih u JLS koji se bave poslovima iz oblasti socijalne i dječje zaštite	Organizovana jedna obuka za 25 osoba	ZOCG, JLS, ZSDZ	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	2.000,00 eura	Budžet ZOCG
4.14. Realizacija obuke „Program ekonomskog osnaživanja porodica“	Obuku je pohađalo minimum 15 učesnika/učesnica	ZSDZ	II kvartal 2026. – III kvartal 2026.	1.600,00 eura	Budžet Crne Gore

4.15. Organizovanje promotivnih kampanja za uključivanje mladih, koji su u riziku od institucionalizacije, u omladinske servise	Organizovane dvije promotivne kampanje putem društvenih mreža za uključivanje mladih koji su u riziku od institucionalizacije u omladinske servise	MSM, MPNI	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
4.16. Analiza načina dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije	Analiziran način dopunjavanja zdravstvenog informacionog sistema s podacima o uslugama rane intervencije	MZ, Fond za zdravstveno osiguranje, Domovi zdravlja	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

4.17. Održavanje gostujućeg predavanja predstavnika MSSD o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije	Održano gostujuće predavanje o važnosti deinstitutionalizacije i prevenciji institucionalizacije u saradnji sa akademskom zajednicom	MSSD, Univerzitet Crne Gore – Fakultet političkih nauka	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
4.18. Objedinjene obuke za stručno osoblje koje radi u ustanovama u kojima su smještena lica sa invaliditetom za žene i djevojčice sa invaliditetom	Organizovane dvije obuke za stručno osoblje koje radi u ustanovama u kojima su smještena lica sa invaliditetom za žene i djevojčice sa invaliditetom	MLJMP	III kvartal 2026. - IV kvartal 2026.	5.000,00 eura	Sektorska budžetska podrška

4.19. Objedinjene obuke za stručno osoblje koje radi u ustanovama u kojima su smještene lica sa invaliditetom za žene i djevojčice sa invaliditetom	Organizovane dvije obuke za stručno osoblje koje radi u ustanovama u kojima su smještene lica sa invaliditetom za žene i djevojčice sa invaliditetom	MLJMP	IV kvartal 2026. godine	5.000,00 eura	Sektorska budžetska podrška
4.20. Razmatranje trenutnog stanja uspostavljanja, finansiranja i funkcionisanja integrisanog pristupa u pružanju usluga sa ciljem unapređenja međuresorne saradnje i dostupnosti usluga licima sa invaliditetom	Održana sjednica Savjeta za prava lica sa invaliditetom na kojoj je razmotreno navedeno pitanje	MLJMP Savjet za prava lica sa invaliditetom	II kvartal 2026. godine	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

4.21. Sprovedenje promotivnih i medijskih kampanja usmjerenih na podizanje svijesti javnosti o pravima lica sa invaliditetom i borbi protiv diskriminacije uz poseban fokus na višestruku diskriminaciju žena i djevojčica sa invaliditetom	Sprovedeno najmanje 10 promotivnih i medijskih kampanja/objava usmjerenih na podizanje svijesti javnosti o pravima lica sa invaliditetom i borbi protiv diskriminacije uz poseban fokus na višestruku diskriminaciju žena i djevojčica sa invaliditetom	MLJMP	IV kvartal 2026. godine	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

4.22. Unapređenje međusektorske saradnje kroz integrirani pristup u pružanju usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	Zaključen najmanje jedan sporazuma o saradnji u primjeni integriranog pristupa u pružanju usluga koje podržavaju život korisnika/korisnica u zajednici	JU Zavod „Komanski most“, MSSD, ZSDZ, CZSR, JUSDZ, MZ, JZU, JLS, NVO, OCD i dr.	II kvartal 2026.– IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore
4.23. Promocija međusektorske saradnje i podizanje svijesti javnosti o važnosti podrške osobama sa intelektualnim invaliditetom i autizmom u zajednici	Održana najmanje jedna promocija međusektorske saradnje i podizanju svijesti javnosti o važnosti podrške osobama sa intelektualnim invaliditetom i autizmom u zajednici	JU Zavod „Komanski most“, MSSD, ZSDZ, CZSR, JUSDZ, MZ, JZU, JLS, NVO, OCD i dr.	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet Crne Gore

4.24. Realizacija obuke „Nastava za sve - AI alati i inkluzivne strategije za savremenu učionicu“	Realizovana dvodnevnu interaktivnu obuku za nastavnike/nastavnice i saradnike/saradnice u nastavi	MPNI, NVO	II kvartal 2026. – IV kvartal 2026.	2.000,00 eura	Budžet Crne Gore
Ukupna sredstva za 2026. godinu za operativni cilj 4:				15.600,00 eura	
Ukupna sredstva za 2026. godinu:				2.637.250,00 eura	